

KLÓFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hóra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hóra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

nyitászó sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Vasárnap, augusztus 26.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: **A két holló.**

Az új vasúti árúdíjszabás.

Se ide, se oda.

A boxerek szállása.

Egyről-másról. Irta: Vay Sándor gróf.

A néppárt üzemel.

József főherceg és a cigányprimás.

Gerlóczy Károly meghalt.

Megperzselt gyermek.

Egy öreg gavallér tragédiája.

A herceg fia éhezik.

Gyilkossági kísérlet a gyermek miatt.

Anarchisták nyomozása Magyarországon területén.

Öngyilkos uriaszony.

Husz éves találkozó.

Az ostromolt ház.

Tárcsa: „Lili kisasszony.” Irta: Richtzeit A.

Csarnok: **Buzavirág kisasszony.** Irta: Götter Lajos.

A két holló.

Arad, augusztus 25.

„Nagy dolog a háború”, mondja a magyar példabeszéd, csunya dolog tapasztalat szerint, különösen pedig káros és veszedelemes, ha a szomszédban talál kitörni. Mindezeknél az okoknál fogva nem találjuk kívánatosnak, hogy az oláh-bolgár konfliktus komolyan kiélesedjék és a háboru izgalmaival tegye még válságosabbá a Balkán félszigeten uralkodó állapotokat.

Tulságos aggodalomra mindazáltal még akkor se volna okunk, ha a román kormány részéről ütött nemzetközi láрма

mögött nem a közismert hetvenkedő üres szájaskodás, hanem a komoly megtorlásra is vállalkozó tette kész elhatározás állana. Hiszen volt alkalmunk tapasztalni a szerb-bolgár és utóbb a török-görög háboruk alkalmából, hogy az esetben, ha Európa hatalmai nem akarják a háborút, hát akkor nem lesz háboru, és a balkán-államocskák hadjáratai béka-egér harczokká korlátoltatnak, melyekből az illetők megtépázottan bár, de minden komolyabb következmények nélkül kerülnek ki.

Nem tulajdonitunk tehát semmi különösebb jelentőséget azon, a sajtóban ez időszerint hasábszámra, fölmerült hírek és komkinációknak, melyek az oláh-bolgár háboru eshetőségét tárgyalják, nem vesszük a dolgot komolyan még akkor sem, ha beigazolódik is az a lapunk legutóbbi számában közölt sürgönyhir, hogy a szófiai macedón bizottság keze volna benne a román király ellen tervezett legújabb merényletben is. Ellenben nagyon megtisztulna a levegő kelet felé, és nagyon üdvös hatású tanúsággal járna az oláhországi dákoromán propagandának egy kis „lecke”, melyet a papiros háboru és szájaskodáson *tulterjedő kis csetepatékban* kaphatnának.

Még ők panaszkodnak törvényszegésről, törvénytelen állapotokról, kik saját hazájukban türnek, sőt teremtenek ilyeneket. Itt van mindjárt a román zsidók üldözésének szégyenletes ügye. Románia az 1878. évi berlini szerződésben, mely egye-

düli alapja az ő állami függetlenségének, elfogadta azt a kötelezettséget, hogy területén minden felekezeten teljes jogegyenlőséget ad. Románia ezt a kötelezettségét mintegy gunyolódva kijátszotta és Európa, mely most szervezte a humanitás kereszties hadjáratát Kína ellen, mert ott 30.000 „idegennek” szenvednie kellett vallása miatt, ugyanez az Európa nagylelküen lemond a helyzet minden javításáról Románia részéről és nyugodtan türi, hogy ott 300.000 emberrel, akik sem morálitás, sem intelligencia tekintetében bizonytal a legkevésbé sem állnak a többi polgárok alatt, és minden törvényes rendelkezésnek, tökéletesen eleget tesznek, mint „idegenekkel” bánnak s őket csupán vallásuk miatt a leggaládabb erőszakoskodásoknak teszik ki.

De minden képzeletet felülmúló merészségről tanuskodik a román kormány a hatalmakhoz intézett és a bolgár kormány ellen emelt ama vádja, hogy ez utóbbi nem mer s nem akar a Bulgáriában nyitlan működő forradalmi bizottságok ellen különösen pedig a macedon bizottság üldözései, zsarolásai, fenyegetései és gyilkosságai ellen föllépni. Mert hiszen igaz, nagyon igaz, hogy Bulgária tulajdonképen egy forradalmi tüzfészék, mely nagyon is éretlen volt az önállóságra és kissé korán szabadult föl a török pasák atyai gyámkodása alól, de hát ezt mindenki elmondhatja Bulgáriáról csak épen Románia nem, a melynek minden idő- és

TÁRCZA.

„Lili kisasszony.”

Irta: Richtzeit Arthar.

I.

Vannak emberek, a kik önmagukban is kételkednek, a kik mindentől félnék, a kik előtt az égen megjelenő legcsekélyebb felhő is óriási zivatart jelent és a kik a legnagyobb kétségbeeséssel néznek a saját jövőjük elébe. Viszont vannak olyanok, a kiket mi sem képes megingatni, a kik a legnagyobb lelki nyugalommal indulnak meg az élet rögs útain, a kik megvetik a tornyosulni készülő akadályokat, szemébe nevetnek a közelgő veszélynek.

Ez utóbbiak sorába tartozott Sárkány Domokos is.

A mint letette az érettségét, alig egy pár napi pihenés után egy nyári estén így szólt az édes apjához:

— Édes apám, író ember leszek.
— Író? — kérdezte csodálkozva az öreg — szerencsétlen, hát nem tudod, hogy az irodalmi pályán éhen lehet halni?

— Téved, apám uram... Ma már az író, ha író nem hal éhen.

— De én más pályát szántam neked fiam. Azt akartam, hogy valamelyik banknál vesd meg az alapját egy biztos, nyugalmas életnek.

— Elhatározásom szilárd.

Denikve: Domokos tollat fogott a kezébe és — nem halt éhen.

II.

Domokos ma huszonöt éves. Csöndes, bár vig kedélyű, komoly férfiú, a ki nyugodtan néz a jövő elébe. Ha azt kérdezik tőle, hogy mivel foglalkozik nevetve válaszolja:

— Dolgozom, barátom, nincs más foglalkozásom; csak dolgozom.

— Mit?

— Mit?... Mostanság éppen drámát írok.

Domokos tényleg már négy éve dolgozik ötfelvonásos drámáján, a „Lili kisasszony”-on.

Ha ennek a darabnak a sikere arányban áll majd a megírására fordított idővel és munkával, akkor az nem is siker, hanem valóságos diadal lesz. Megírta, aztán újból megírta; átírta vagy háromszor, úgy, hogy csak a jó Isten a megmondhatója, hogy szegény „Lili kisasszony” hányféle retortán ment keresztül.

A Domokos iskolapajtásai már nagyrésztben megalapították életpályájukat. Lett közülök bankhivatalnok, ügyvéd, orvos, tanár és mi egyéb. Az öreg Sárkány István pedig szánalommal nézett a fiára, a ki eldobott magától egy egész boldogságot, a kit még a legrosszabb iskolatársai is mennyire tulszárnyaltak.

— Különben, — mondogatja magában — egy öt felvonásos dráma nem kis dolog és ha a „Lili kisasszony”-t előadják, akkor minden jól

lesz. De lesz-e sikere? Vajjon egyáltalán elő fogják-e adni?

— Domokos! — szolt egy napon az öreg — mi is van a te szindaraboddal?

— Dolgozom rajta.

— Négy év óta.

— Igen, négy év óta. Remélem, hogy ez nem sok idő arra, hogy az ember tökéleteset alkosson.

— De végre is... mikor fogják már előadni?

— A jövő szini évadban.

— Biztos vagy benne?

— Feltétlenül biztos!... Most júniusban vagyunk; még két-három hónapra van szükségem, hogy megfésülgessem, s mihelyest megnyilik az új szini idény, benyujtom az én drámámat.

Sárkány papa lehorgasztotta a fejét:

— Hm! Hm! Te benyujtod! De hát ha visszanyujtják?

— Nevetséges aggodalom. Jó darabon kapva kapnak a színháznál... Minden kétséget kizárólag: az igazgatóság a legnagyobb hálával fogja fogadni „Lili kisasszonyt”-t.

— Adja az ég; — zárta be a vitát Sárkány papa.

III.

Hát bizony, elkövetkezett a december is, de még egyetlen-egy utcasarkon sem lehetett olyan színlapot látni, a melyre ez lett volna nyomtatva:

pártbeli kormánya valóságos tenyésztője és védnöke a legkülönbözőbb forradalmi komitékknak. Így például ugyan affajta *maczedón bizottságnak*, melyek egyikének szófiai üzemleit a román kormány felpanaszolja, Romániában is vannak és egy Bukarestben egész nyíltan *dolgozik* és számos tagja van a román társaság legkülönbözőbb köreiből. De vannak Oláhországban olyan bizottságok is, a milyenek Szófiában nincsenek, első sorban az *erdélyi liga*, mely köztudomás szerint minisztereket és államférfiakat számlál tagjai között és a melynek üzemlei mindenféle oláh kormánynak pártfogásában részesülnek azzal a különbséggel, hogy az egymást váltogató kormányok a fenforgó viszonyokhoz és érdekeikhez képest majd *nyíltan*, majd *titkon* támogatják az erdélyi, bukovinai és besszarábiai, de főképen *erdélyi* irredentát.

Azért tehát nincs okunk valami nagy ijedelemre, ha arról van szó, hogy a Balkán félsziget két legerkölcstelenebb és az emberi és nemzetközi jogokat legkiméletlenebbül tipró államocskája egymással hajba kap: először azért, mert mint mondók a megsértett morál szempontjából igazságos és üdvös dolog volna egy kis *tanulság* mindkettőjüknek, másodsor pedig azért, mert valami nagyobb bajtól nem tarthatunk, mivelhogy a *két holló* közmondásos kimélete egymás iránt bizonyára itt is igazolódna.

Az új vasuti árúdijszabás.

Arad, augusztus 25.

Ötnegyed évig dolgozott a magyar államvasutak tarifabizottsága az új vasuti áru-díjszabáson, mely ez évi szeptember elején lép életbe. Már ez a körülmény is felhívja figyelmünket a terjedelmes munkálatra, mely áruforgalmunk közvetítésének kétségkívül hosszú ideig áll majd szolgálatában. De fokozza érdeklődésünket az a körülmény, hogy az államvasutak finanziaális szempontból is igen nevezetes szerepet játszanak államháztartásunk ke-

retében s nem volna okunk felettébb csodálkozni afölött, ha az egyoldalú fiskális érdekek emelkednének érvényre s a bevételek emelésének forszírozása felé irányulnának.

Igaz, hogy az eféle pénzügyi politika rettetesen megbosszulná magát, de hiszen látunk mi más államokban sláttunk nálunk is oly intézkedéseket, a melyek az általános közgazdasági érdek mellőzésével kizárólag az állam pénzügyi érdekeit tartották szem előtt.

Sietünk azonban kijelenteni, hogy az új árúdijszabás felállítása nem nyugszik az állami bevételek forszírozott emelésének elvén; az új *tarifa alig tartalmaz díjemelést* s amennyiben mégis ilyen előfordul benne, az csak a kikérítés és a számítás megkönnyebbitése okából nyert alkalmazást. Pedig e részben igen csábító példák tüntek fel a magyar kormány előtt. A német birodalomban, különösen Poroszországban, hasztalanul szorgalmazza a kereskedővilág a magas vasuti díjtételek leszállítását: ott a kormánynak az az elve, hogy a vasut akkor is csak iparvállalat, ha az állam kezelése alatt áll s célja nem lehet más, mint a befektetett tőke minél kiadóbb gyümölcsötzetése. Ausztriában ismételtelen emelték a vasuti áruszállítási díjakat, sőt újabb díjemelés van tervbe véve s úgy látszik, a mostani osztrák kormány is azon álláspontra helyezkedett, melyet *Steinbach* egykori pénzügyminiszter az olcsó vasuti díjszabást hangoztató követelményekkel szemben ekként fejezett ki: Nincs messze azon idő, midőn azok, akik az államvasutak előnyeit nem élvezik közvetlenül, nem lesznek hajlandók az államvasutak fenntartásának terheit továbbra is viselni. Elismerés illeti meg a magyar kormányt, hogy nem indult eme példák után s most, midőn a pénz és áru árának állandó emelkedése korszakát éljük, a vasuti szállítási díjak emelésével nem tette még sulyosabbá a helyzetet.

De csalódtak azok is, akik vérmes reményeket táplálva, az új díjszabástól a szállítási díjak mérséklését várták. Ez nem következett be, de nem is következhetett be; egyes tételek szórványos mérséklésével találkozunk ugyan, de ezek megállapítását szintén csak technikai okok tették szükségessé, egészben véve azonban az új díjszabás tarifa-politikánk konzerva-

tív jellege mellett tanuskodik. Lehet-e ez más-ként? Erre a feleletet megadják állampénzügyi viszonyaink; kiadásaink folyvást emelkednek, ellenben bevételi forrásainkat már csak azáltal lehetne ideiglenesen kiadóbakká tenni, ha félre háritanánk minden tekintetet, melyek a már is tulterhelt adózók kimelését parancsolják. Az államvasutak hozamából tehát nem nélkülözhetünk s más forrásból nem pótolhatunk semmit sem, azok pedig, akik azt hiszik, hogy az áruszállítási díjszabás is a személydijszabásra nézve alkalmas alapelvek szerint bírálható el, rendkívül csalódnak. Az olcsó személyszállítási díjtételek rendkívül fokozták az utazási kedvet, ez igaz, de árukat senki sem utaztat mulatságból, az árúdijszabás csökkentése tehát a forgalmat alig emelné. Ehhez járul az is, hogy mi az árutarifa mérséklésével jelenleg csak az osztrák iparnak tennénk szolgálatot, ezt tennők versenyképesebbé, szóval, az egyik kézzel elvennők a hazai ipartól azt, amit másik kezünkkel adtunk.

Mire való volt tehát az ötnegyed évig igénybevett nagy munka, ha az új áruszállítás díjszabás üzleti, illetve pénzügyi szempontból a status quo fentartása mellett marad meg s hasznot sem az államkincstárnak, sem a szállítóknak nem eredményez? E kérdésre a helyes feleletet csak az találja meg, aki a régiebb vasuti árúdijszabást ismeri. Az ó- és újszövetség könyveiben a 100,000 kötetből álló kínai törvénytárban könnyebb eligazodni, mint a vasuti tarifákban, melyek szintén sulyos köteteket képeznek. Leginkább elkedvetlenítő részét képezik ennek a tarifa-labirintusnak a különös tarifahatározmányok, az ugynevezett póttarifák, melyek az időközben kreált nagyszámu kivitelekkel volnának hivatva feltüntetni s azon kedvezményeket, melyek egyes relációkban engedélyezvők. Igen kevés ember, az elsőrangú szakférfikat sem véve ki, dicsekedhetik azzal, hogy a tarifa-labirintusban pontosan eligazodni képes; ez okból millió és millió a száma a téves díjkiszámításoknak, ez okból rendkívül nehéz és hosszú időt igényel a reklamáczió eljárárs és számos magánfél érzékeny károkat szenved a helytelen díjkiszámítás útján, anélkül, hogy károsodásáról sejtelve volna.

Lili kisasszony.

Színmű 5 felvonásban. Írta: Sárkány Domokos.

Azt meg akár el se mondjam, hogy Sárkány papa minden reggel legelsőbben is a hírlapok színházi rovatát nézegette, hogy vajjon nincs-e azokban valami a fiu szindarabja dolgában.

Hiába! Semmi újság.

Végre is megunta a dolgot és meginterpellálta a fiát.

— Te fiu! Hát mi is lesz a te szindaraboddal? Mikor adják elő? ... Ha olyan nagyon jó ...

Válasz helyett Domokos lehorgasztotta a fejét és idegesen babrált írásai között. Nagy kétségére aztán megszólalt:

— Nem akarják előadni ...

— Mit? Nem akarják előadni?

— Nem! Visszautasították a darabot, mint abszolúte előadhatlant.

Az öreg Sárkány csaknem gépiesen morgogta magában:

— Lili kisasszony visszautasítva. Ez lehetetlen!

— Igen, igen, visszautasítva. Épp ma dél előtt kaptam meg az értesítést! Oh, a nyomorult ...

— Ki? ... Te? ... Vagy „Lili kisasszony”?

— Nem! Az igazgató. Ez már mégis sok! ... Visszautasítani egy mesterműve! Mert én mondom neked, hogy mestermű és én babérokat fogok szerezni vele.

A szerző önbírálata Sárkány papára nem tett ugyan érzékeny benyomást és így szolt Domokoshoz:

— Elvégre is, fiam, ha az igazgatóság visszautasította a darabodat, akkor valószínűleg az nem is ... Minek is erőlködnél tovább? ... Fialtal vagy, van még elég időd, válassz magadnak egy másik pályát.

De Domokos nem olyan ember volt, a ki egyhamar hajlott volna az ilyen bölcs tanácsokra. Tehát kételkednek a tehetségében? Ez igaztalanság ... Ezt nem tűrheti el ... Es keserű hangon szoltott atyjához:

— Egy kudarczért azt tanácsolod nekem, hogy hagyjam abba azt a pályát, a melyhez kedvet és tehetséget érzek magamban? Nem fogom megtenni! Ezt nem fogadták el? ... Irok másikat ... Ennek a másodikkal a sikere biztosítani fogja az elsőét is! ... Most is csak azt mondhatom neked, hogy „Lili kisasszony” engem gazdaggá fog tenni.

IV.

— Csak azért is! ... csak azért is — mondogatta magában Domokos. Ha a másodikkal sem lesz sikere, irok egy harmadikat, és ha azt is visszautasítják, egy negyediket ... Várom addig, a mig az én időm is eljön ... Mert jönni fog!

Es a mint újból kitavaszkodott, kiköltözött egy kis faluba, hogy újból munkához lánson. Es minthogy atyjának többé nem akart terhére lenni, szerényen meghuzódva éldegelt abból, a mit egy néhány hírlaptól kapott tárczáiert.

Három hét mult el így. Két kis szobában éldegelt egy jómódu parasztgazdánál. Boldog volt. Elvezte a romlatlan falusi levegőt, jó étvágygyal költötte el az egyszerű, izletes ételt,

a melyet háziasszonya készített; nagy sétákat tett az árnyas utakon és ujult erővel látott hozzá a munkához.

Az új darab rohamléptekkel haladt előre, újabb és újabb fordulatok, érdekes megfigyelések, még érdekesebben kidolgozva ... már csak egy és fél felvonás van hátra ... nem sokára be fogja nyújtani a második darabját.

De mi az? Egy idő óta a toila felmondta a szolgálatot, órahosszat ül asztala mellett ... gondolkodik ... de nem képes papírra tenni semmit.

Darabjának alakjai elhomályosodnak, egy másik alak tolakodik minduntalan szeméi elé ... egy szép, szőke leány képe, a kivel egyszer találkozott sétája alkalmával és azóta mindennap igyekszik vele találkozni.

— Ki ez a szép, szőke leány, a ki itt haladt el a kocsiiban? — kérdé Domokos egy arra járó paraszttól.

— Az földesur leánya.

— A földesur leánya?

— Igen! A Miklóssy nagyságos ur leánya ... Ott laknak abban a nagy kastélyban.

— Jól van, barátom! — Azzal tovább sétált.

Ettől a naptól fogva Domokosnak minden gondolata csak a kastély felé irányult.

— Vajjon hogy lehetne megismerkedni?

A kisasszonynak is feltűnt a csinos ifju, a ki mindennap megtette a rendszeres nagy sétáit és véletlenül mindig a park kapuja előtt volt, a mikor ő is sétára indult.

Az asszonynépség nem kevésbé kíváncsi, mint a férfi. Sőt talán még kíváncsiabb. Így határozta el a kastély boldog tündére,

E mizériákon óhajtott a kereskedelemügyi miniszter segíteni a vasúti szállítási díjszabás átdolgoztatása által. Egyszerűsítés, a könnyű áttekintés lehetővé tétele voltak az átdolgozásnál követett alapelvek s hogy mennyiben valószínűsítették meg, azt az új díjtáblázatok alkalmazásba vétele után lehet majd megítélni. A különös tarifák száma jelentékenyen csökkentetett az által, hogy számos ideiglenes jellegű, de már állandóvá vált díjtétel a rendes tarifákba vétetett fel; ilyen a sok közül a marhaszó szállítására nézve a mezőgazdákknak adott kedvezmény, valamint a szőlők permetezése céljára szükséges kénpor és rézvitriol szállítására engedélyezett kedvezmények is. Az üvegyipar részére kísérletképp megadott s jól bevált kedvezményes díjtételek is az állandó tarifák megfelelő rovatába helyeztetek át, míg a szeszszállítás tekintetében a nyers és finomított szesznek megadott kedvezmények, hazai iparunk érdekében, a nyers szeszre korlátoztattak.

Másfelől a könnyebb tájékozódás érdekében a peage-forgalom díjtételei lettek táblázatokba foglalva kitüntetve, az egyes állomások közti forgalomban előforduló, nemkülönben a csatlakozó vasutak főbb állomásaira kiszámított díjtételek szintén megfelelő táblázatokba foglalva, az általános áttekintés pedig az állomások betürendbe foglalása által van megkönnyítve, mihez még az áruforgalom tekintetében egyes állomásokra nézve fennálló megszorítások feltüntetése járul.

Mindezeket csak példaképpen említjük fel, egészben véve pedig véleményünk az, hogy derekas, a közérdeknek javára szolgáló munkát végeztek azok, akik a vasúti díjszabás cél szerű átdolgozását végrehajtották.

TÁVIRATOK.

A csár jön.

Páris, augusztus 25. (Saj. tud. táv.)
A *Libre Parole* egészen bizonyosnak mondja, hogy *Miklós* csár Párisba jön.

A transzváli háboru.

London, augusztus 25. (Saját tud. táv.)
A lapoknak jelentik Pretóriából, hogy

hogy utána fog járni és meg is kérte édesatyját, tudná, meg, hogy ki az a bizonyos fiatal ember.

Miklóssy nagyságos ur csakhamar megkapta a kívánt fölvilágosítást, a mely nagyon kedvező volt Domokosra nézve.

— Egy szerény, jól nevelt, tevékeny fiatal ember, a ki a sétáit kivéve, egész nap ír. Bizonyosan valami művész.

Most már a nagyságos ur irányította ugy a sétáit, hogy okvetlenül találkozzék az ifjuval, a mi nem is bizonyult valami nehéz dolognak.

Első találkozás: tiszteletteljes kalapemelés. Második találkozás: szeretetreméltó mosolygás. Harmadik találkozás: beszélgetés. Negyedik találkozás: meghívás ebédre.

Domokos azt hitte, hogy álmodik.

Es a mint ott ült a dusan megterített asztalnál, szembe az angyali szépségű házikisasszonnyal, a szive majdnem kipattant a kebeléből. Elfelejtette életpályáját, reményeit, készlőfélben levő darabját még: „Lili kisasszony“-t is.

— Milyen volt a mai séta, Lili? — kérdezte Miklóssy a leányától, — jól mulattatok az uton?

Mi az? . . . Ez a név? . . . Milyen véletlen! . . . Ezt a kis leányt, a ki úgy megragadta a képzetét, úgy lebilincselte a szivét, lelkét, ugy hívják, mint a darabja hősnőjét?

— Lili? Nagysádat Lilinek hívják? — kérdezte Domokos olyan félénk, olyan reszkető hangon, hogy a háziak önkéntelenül elmosolyogták magukat.

— Igen! — Hát van abban valami különös?

Cordua hadnagyot tegnap délután agyonlőtték. A *Daily-Mail*-nak jelentik a Machadorptól 17 mértföldnyire levő Geluk faluból, hogy az angolok déiben bevonultak a helységbe, miután délelőtt kemény harcztot kellett vívnia a lovasságnak. Az angol tüzérségnek vissza kellett vonulnia az ellenség előtt.

Alfonz beteg.

Madrid, augusztus 25. (Saj. tud. táv.)
A király kis meghülés következtében betegen fekszik a Giralda gőzösön.

Calice a szultánnál.

Konstantinápoly, aug. 25. (Saj. tud. táv.)
Calice báró osztrák-magyar nagykövet ma egy óránál tovább tartó kihallgatáson volt a szultánnál, a mely igen szívélyesen folyt le. A nagykövet köszönetet mondott a szultánnak a *Ferencz József* királynak küldött szerencsekívánatokért. A kihallgatás után a nagykövet bemutatta *Mendelein* korvettakapitányt, a Taurus állomáshajó parancsnokát, a kinek a szultán az Ozmanje-rend harmadik osztályát adományozta. A francia nagykövet is bemutatta a szultánnak a francia állomáshajó parancsnokát és visszahívott tisztjét. A külügyminiszter tegnap személyesen közölte valamennyi nagykövettel a szultánnak azt a kívánságát, hogy kormányaik a szultán uralkodói jubileumára külön követekeket küldjenek Konstantinápolyba. Néhány nagykövet már közölte kormányával a szultánnak ezt a kívánságát.

Se ide, se oda.

Budapest, augusztus 25.

Az osztrák alkotmányosság kátyuba akadt szekere teljesen megrekedt. Körber, az osztrák miniszterelnök hasztalan hívta segítségül ausztria képviselőit, azok nem tudtak, vagy nem akartak lendíteni rajta. Ha a németek csáléra huzták, a csehek hajsra vezényeltek és Körber, a gyámoltalan kocsis, ott van ma is, a hol a mádi uri ember. Mesterséges eszközökkel

Fölvilágosítást kellett adni, és Domokos elmondta élettörténetét és természetesen a Lili kisasszonyét is.

— Hogyan? — visszautasították egy darabját, a melyen annyi ideig dolgozott és a mely az ön állítása szerint olyan jó? . . . Miért? . . .

— Azt mondta az igazgató, hogy a darabom hősnője igen tisztességes.

— Oh! akkor fölolvashatja azt nekem, — mondta a fiatal leány örömmel. — Milyen szerencse! Ugy se voltam még színházban. Édes atyám azt mondja, hogy mind olyan darabokat adnak, a melyek nem fiatal lányoknak valók.

Elhatározták, hogy a következő vasárnapon föl fogja olvasni a darabját és ebéd után hozzá is fogtak.

— Csodálatos, — mondá Domokos, — sokkal nagyobb lámpalázam van, mintha a Nemzeti Színházban adnák a darabomat.

A szindarab nagy hatást gyakorolt a háziakra.

— Az ön darabja nagyon tetszik nekem, — szolt a házikisasszony kipirulva, mikor a föl olvasás végére értek.

V.

Rövid idő múlva Sárkány Domokos eljegyezte Miklóssy Lili kisasszonyt.

— Látod, édes apám, vetette közbe Domokos, mikor közeledő házasságát apjának tudtul adta, mondtam neked, hogy „Lili kisasszony“ engem gazdaggá fog tenni.

Igy is történt.

talán segíthetne magán, de a gondos gazda, az alkotmányossághoz mindvégig ragaszkodó osztrák császár erre engedélyt nem adott.

Quid nunc? Az osztrák miniszterelnök még kora tavasszal terminust kapott, a mely alatt az ügyeket Ausztriában rendeznie kell.

Mit tett azóta? Semmit, sőt ennél is kevesebbet. Tárgyalt majd ezzel, majd azzal és habozott folyton. Önálló, erélyes intézkedésre elszánni magát nem tudta. A németekre támaszkodott a nélkül, hogy annyi tekintélyre tehetett volna szert, hogy azokat engedékenységre bírja. Legalább annyira, a mennyire megóvni vagy megmenteni lehetett volna. A csehek látva a németek hajthatatlanságát, még csöknyösebbek lettek. Így történt, hogy a parlament megnyitásának közeledtekor az állapotok sehogy sem változtak.

Valaminek pedig történnie kell. Mert dacára az önálló rendelkezés különféle formuláinak, kétségtelen, hogy az egész magyar közgazdaság az osztrák bonyodalmak nyomorékja s hogy a felmerülő egyéb kérdésekre is rendkívül káros ez a hosszú bizonytalanság.

Mi következik ebből? Következik természetesen az, hogy ha a korona az osztrák alkotmányosság eltörlésébe bele nem megy, Körbernek a vajadások közepette távoznia kell helyéről. Távozni is fog, de ennek azután más jelentősége is lesz. Az új osztrák miniszterelnök többé nem tárgyal se némettel, se a csehekkel.

Mert a mig tárgyalni lehet, a mig a kibékülés reménye fennforog, addig Körbert el nem bocsátják, — mihelyt azonban ez a remény megszűnik, az osztrák császár a maga kezébe veszi az ügyet és arra fog törekedni, hogy kompromisszumra lépjenek a viszálykodó felek.

Sikerülni fog-e ez, az a jövő titka. B.

A boxerek züllése.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 25.

A szövetséges csapatok ütközeteiről jövő jelentések szerint az európaiakat szerencse kíséri Kinában. A boxerek csatálatására vesztének, csak a menekülő hitéritőkön állhatnak néha véres boszut.

A háboru meglehetősen öldöklő. Csak egyik-másik expedíció hallottairól érkeznek számbeli adatok, de ezek is sok áldozatról tesznek tanuságot. Érdekes, hogy a helyi ismeretekben gazdag japánok a háboru kezdete óta mindig a legtöbb embert veszítik.

A császár és császárné elfogatásának s általában a forradalmi elemek szorongattatásának hatása alatt a boxerek züllése rövid idő alatt bekövetkezhetik.

(Fosztogatás Pekingben.)

London, augusztus 25. A *Times*-nak jelentik Pekingből 18-iki kelettel: A városban fosztogatnak. Az orosz és a francia zászló a császári uradalom legjobb részén leng, a hol ugy vélik, a császári kincsek vannak elásva.

(Kevés az élelmiszert.)

London, augusztus 25. *Gaselee* tábornoknak egy tegnapelőtt Csifuban föl adott távirata jelent: Az angolok nagyon kevés veszteséget szenvedtek, a japánok igen sokat. Az egyes ezredeknek a harcokban való részvételéről szóló részletek felsorolása után azt mondja a távirat, hogy a szövetségeseknek kevés élelmiszert van, de intézkedtek, hogy élelmiszereket kapjanak. 16-án a császárváros megtámadását tervezték.

(Diadal a boxerek fölött.)

London, augusztus 25. A Reuter-ügynökség jelenti Tiencinből 20-iki kelettel: Egy japán, angol, amerikai és indiai katonákból alakított 1075 főnyi sereg Tiencintől délnyugatra, hat mérföldnyire egy falu mellett megverte a boxereket. 300 boxer elesett, 64-et elfogtak és a falut fölguytották. A szövetségesek kórházaiban sok sebesült boxert ápolnak. A szövetségesek részéről tizenegy ember sebesült meg. A szövetségesek szászámra zsákmányoltak zászlókat, lándzsákat és kardokat.

(Összeesküvő kinaiak.)

London, augusztus 25. A Times-nak jelentik Sanghaiból 23-iki kelettel: A hankai angol konzul azt táviratozza, hogy az idevaló kinaiak között összeesküvést fedeztek fel, a melynek az angol telep fölguytása volt a célja. Az alkirály parancsára több embert tartóztattak.

(Gyászmise a bécsi fogad. templomban.)

Bécs, augusztus 25. Thomann fregettakapitányért és a Kinában elesett többi tengerészért ma délelőtt a fogadalmi templomban gyászmise volt, a melyen megjelent Engel altábornagy városi parancsnok, továbbá Schönaich és Paar gróf altábornagyok, több tábornok és törzstiszt, továbbá a haditengerészet parancsnoka képviselőjében Berghofer altengernagy a tengerészeti osztály tisztjeivel és hivatalnokaival s végül egy csapat tengerészkatona.

(Meggyilkolt hittérítők.)

London, augusztus 25. Hankoból telegrafálják. A Kinában levő keresztény hittérítők valamennyien halálos veszedelemben vannak. A lázadók mind megölik, a hány a kezökbe kerül. Ujabb tizenkilencz menekülő misszionáriust fogtak el a boxerek s valamennyit meggyilkolták.

(A osászárné és Tuan herczeg.)

London, augusztus 25. A tegnapi híreket ma egy Csifuból érkezett távirat megerősíti. E jelentés szerint a szövetséges csapatok egyik kirendeltsége csakugyan elfogta Tuan herczegét, a japáni csapatok kiszabadították Kvang-Szu császárt. Pekingben ideiglenes kormány van.

(A fölszabadult inségesek.)

London, augusztus 24. Pikingből egy 14-éről keltezett távirat érkezett, mely a következőképen szól:

A fölmentő csapatok igen jókor érkeztek, mert a követségi palotába szorult európaiak már teljesen ki voltak merülve. Egész éjjelen át heves puskaropogás retteggetett bennünket s a tüzelés az utóbbi időben mindig hevesebb vált. A csunglijámen alattomosan biztatott bennünket, hogy mindent megtesz érdekünkben s el fogja üzni ostromlóinkat. Nemhogy beváltották volna ígéretüket, de még jobban szította a lázadást elénk. Az ostrom mindaddig tartott, míg az angolok be nem vonultak Pekingbe. Akkor már inséges állapotban voltunk, élelmiszerünk naponta egy marék rizs és egy font lóhus volt.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Kuruczfurfang, népszínmű.
Este: Búr háború, bohózat.
Hétfő: Szünet.
Kedd: Süketnek kell lenni, vigjáték.

Búr háború.

— Bemutató előadás. —

Budapestnek van egy speciálitása, amely az orfiumok folyosóin és a jobb létre szenderült Ós-Budavára utcáin édegel és ezen kétes

hirü helyeken nyer inspirációt arra, hogy a legszebbet és legkomolyabbat lerántsa abba a légkörbe, melyben ez a speciálitás ténfereg. Ez a speciálitás pedig az irógárdába beletokodott gyászalakok, kik a színműirodalom templomában, mint kufárok garázdálkodnak, és kik ebben a működésükben az ódon szokása szerint mindent összehordanak, bur hazaszeretet, orfeum trágárságot, Cronje tábornokot és királyutczai zsidótypust, Krüger elnököt és kacsintgató bellerinákat.

Feld Aurel és Zsoldos László ily hivatást töltöttek be, amikor a Búr háború című fére művet megcsinálták. De az ő működésüket nem is becsümeljük annyira, mert talán csak az volt a céljuk, hogy Feld papának módot nyujtsanak arra, hogy a naiv embereket becsalogassa a városligeti szinkörbe. De igenis megrovás illeti a pajtáskodó hirlapírói klikket, mely előkelő fővárosi lapok színházi rovatában dicsérni tud ily féle vállalkozást.

A darabról többet nem érdemes írni, le- tárgyalja azt alaposan az a közönség, mely ezt végig nézni volt kénytelen. A szereplők próbálták a közönséget szórakoztatni, és nem rajtok mult, hogy ez nem sikerült.

A legtöbb hatást Felhő Rózsi, Rédei Szidi, Parlagi Kornél és Körösi Gizella érték el szépen előadott dalaikkal; no meg Nyilassy, aki fesztelenül adhatott a szerzők jóvoltából egy szellemtelen, zsidós jargonban beszélő chantant tulajdonost.

Ha az igazgató a közönségre bizná a műsor összeállítását, a Búr háború bizonyára már nem volna a műsoron.

* Az utolsó hét a nyári színházban érdekes- ségben méltó befejezője lesz a három hónapos évadnak. Bernar Clementin bábszínházának híres mutatványai kedden, szerdán és csütörtökön fogják betölteni az estéket egy-egy felvonásos színművel. Kedden a Süketnek kell lenni című vigjáték, szerdán Virágfakadás, csütörtökön Az apród, Giacosa dramolettje kerül színre. Utolsó előadásul pénteken Sardou nagy hatású drámája A haza van műsorra tűzve. Ez után a társulat nem egészen egy hónapig szünetel és szeptember 29-ikén már a téli színházban kezdi meg újra működését.

* Bábszínház Aradon. A jövő héten három estén a ki gyermekkel bíró szülő van, elmegy a nyári színházba. A gyermekvilágnak igazi szenzáció lesz a Bernar fantoche színház, melyben nagy bábok játszó ismert művészeknek alakításait és mutatványait. Komikus, komoly, merészet egyformán. A mi a kicsinyeknek szenzáció, a felnőtteknek is igen érdekes látványosság lesz, a minthogy a magyar vidéki városokban, a hol ez a bábszínház megfordult, mindenütt nagy tetszést aratott. Ezek a mutatványok három csoportban körülbelül háromnegyed óráig tartanak és minden este újak. Az első estén a többi közt Blondin Seville, Renzé mutatványai, egy 5 tagú villamos balett és a párisi világhiállítás kiváló érdekességei lesznek láthatók. A fantocheszínház érdekes falragaszai vasárnap este a nyári színházban, hétfőn pedig mindenütt a rendes helyeken lesznek láthatók.

* Az utolsó délutáni előadás a nyári évadban ez a vasárnapi. Leszkay igazgató ép azért a három legnépszerűbb darab egyikét A kuruczfurfang-ot tűzte ki a műsorra. A rendesen le- szállított helyárok mellett ezt a szép nótás és táncos darabot egészen úgy játszó délután is, mint este, kihagyás nélkül, a rendes szereplőkkel.

* A színtársulat szépei. A nagyváradiai alig várják már október 4-ikét, a mikor új színházuk meg fog nyilni. Izgalomban van az egész publikum. Nem esik másról szó, ha két ember összejön, csak a színházról meg az első társulatról. Ez az általános lelkesülés, izgalom ráragadt már a helyi lapokra is, a melyek egy-

mást licitálják felül a színházi himnuszok zen- gésében. Pedig hol van még október negye- dike! Mutatóba itt közlünk egy kis szemel- vényt egyik ma érkezett lapból, a melyben — és ez új valami — így zengik meg a társulat szépeit:

Gyönyörüségére az arany ifjuságnak és a lob- banó szíviu habituéknek, arról is szükségesnek tart- juk beszámolni, hogy Somogyi Károly kitűnő izlés- sel szervezte társulatát ügyelvén arra, hogy bájos harmóniában egyesüljön majd a nagyváradiai szinpa- don a művészet és a szépség. Mert praktikus szinigazgató tudja azt, hogy igen gyakran a szép- ségnek még nagyobb a hódító és vonzó varázsa a szinpadról, mint a művészetnek. Ez bizony sajnos, de így van, a mióta csak virágzik a szerelem a vidéken.

A társulat beautéja Batizfalvy Gizella, a ki- nek szépségét, mélytűzü fekete szeméit, kecses ele- gáns alakját, rajongva csodálják most a budapestiek és bizonyára nem kevésbé fogják csodálni a nagy- váradiaiak is. Aranyos temperamentumu, bájos kis szöske teremtés Szóhner Olga, a ki nem is a sze- meivel, hanem kedves csacsogásával igéz meg min- denkit. Ő a társulat burnője, talán az egykori bur győzedelmek emlékezetére. Nem nehéz belőle meg- jósolni, hogy első sorban a bohémek fognak érte lelkesedni, tintát s ha kell vért is ontani. A másik burnó, a kis Szóhner kenyeres pajtása Lányi Edith, a kinek szépségét és kellemes sajátságait fölösleges volna megrajzolni a nagyváradiaiak előtt. Klasszikus vonású creol szépség Kovács Mariska. Abrándos szemü, okos tekintetü gyönyörű asszonyfej. Elegáns, finom vonású szép asszony a primadonnánk Ballané Csik Irén. Szóké és barnák egyaránt meg fognak hódolni a Barna Jolán junói alakja előtt, míg a romantikus szépségek iránt hevülők Balázs Olgaért és Székely Annáért fognak lelkesedni. Szébb, mint valaha a kis Forrai Ferike, a ki azonban immár menyasszony, a mit fölösleges udvarlái kísérletek elhárítása céljából jegyzünk meg e vonal között.

Et nunc venio ad fortissimum! . . . Beszél- nünk kellene a karhölgyekről. De minek izgassuk előre a közvéleményt. Majd beszélnek ők maguk helyett . . .

Egyszóval sok most még ép szív fog a közel jövőben megrepedni. Es jó lesz dolga Nagyvára- don a virágkereskedőknek . . . Ezt se nehéz előre megjövendölni . . .

* A búr háború csak vasárnap este kerül még színre, miután Bernar bábszínháza az utolsó hét három napját köti le.

Egyről-másról.

(A Margitsziget megnyitása. — Ünnepek. — Szent István- nap ma és régen. — Az Irma-négyes — Kezdődik a sze- zon. — Milán, mint vendég. — A braganzai herczeg affé- je. — A hollandi királyné menyasszony.)

Az Aradi Közlöny számára írta:

Vay Sándor gróf.

Budapest, augusztus 25.

A hét nagy eseménye a Margit-sziget meg- nyitása volt. Fényes uraságok jelenlétében ün- nepelt a tout Budapest. A Duna felől hajókon, a két part felől a villamos vasuton jöttek a nagyszámban volt meghívottak. A hidszárny feljáromján diszsátor pompázott. Az egybegyűlt közönség divatos nyári kosztümjében már egy- magában is fényes látványt nyujtott. József fő- herczeg, a mi bálványozott magyar főhercze- günk, ezuttal is kitett magáért. Nemcsak pa- zar vendégszeretettel adott fényes bankettet, de olyan remek beszédet is mondott, hogy a miniszterelnök nem tudta megállni megjegyzés nélkül.

— Fenséges Uram, ez igazán parlamenti szónoklat volt!

A fenséges pár különösen kitüntetőleg fog- lalkozott Wlassics kultuszminiszterrel, a ki büszke lehet azokra a diadalokra, a melyet a magyar kultúra, ugy a csak neki köszönhető

előrehaladott nőnevelés aratott a párisi kiállításon.

Égyáltalában augusztusnak kijutott az ünneplésből. Alig mult el 15-én a kereszténység 900 százados ünnepének jubileuma, jött a király 70-ik születésnapja, azután az első nemzeti királynak, Szent Istvánnak ünnepe.

Valamikor, a zóna behozatala előtt, országos esemény volt ez a nap nálunk. A mérsékelt vasuti jegyek folytán ilyenkor valóságos népvándorlás indult meg a főváros felé. A délvidéki barna-pirosra égett *bunyevác*, a zólyomi árvai, lipói kenderhaju tót — familiástól fölpackolt ilyenkor, látni a *szent jobbot*, meg egy kicsit a fővárost. Sajátságos volt az ilyen vidéki emberek mulatása. Csapatosan jártak és leginkább a budai oldalt lepték el. A Rudas-fürdő, az azóta elpusztult Sáros-fürdő tele volt vidéki atyafival. Reggel a tarisznyából megfölszök-möztek, jól besöröztek, azután bele ültek a forró vízbe. Délig is benne maradtak, mert hát pénzükbe volt pro primo, pro secundo pedig ha egyszer jut hozzá az ember egy esztendőben, miért ne élvezze ki.

Mikor megkonditották a harangot a budai rácz templomban, akkor bujtak ki a vízből a jó atyafiak, veresen mint a rák, kiázott körmökkel és nekiülve a *kis pörkölt*-nek, duskálódtak az árpa levében. *Kis pörkölt*-nél egyebet sem apja, sem nagyapja nem evett Budapesten, a gyerekek meg zsömlét, meg sárga cukrot vettek és ha nagyon ki akartak élvezni mindent, elsétáltak a *Stadtmajerkhoz*-ba, a hol a gyereket meg ördögmalmoztatták egy kicsit.

A bugaczi gavallér is Szent István napjára következett föl Pestre. Ilyenkor megvásárolta a legrikítóbb színű kravátlit, belé óriási tüt mármaros gyémántból faragva és olyan sárgaszeges szélű, ropogós lakk-topánt, hogy valóságos idegrohamokkal nézte végig egy olyan igazi gentlemann, a ki Engelbrechtnél varratja a cipőit. Délután azután összebarangolta a várost, kocsikázott is és mióta életbe léptették a nyári meetinget, a totalizátorról is szerencsét próbált. Este azután, hagyományos szokás szerint, beült a Pannoniába és viradásig huzatva magának a *szögedi kapitány* nótáját, reggel átment Budára a gőzfürdőbe. Igy csinálta az édes apja is, t. i. a ki jogász volt itt anno 1860 — és demonstrált az akkori Szent István napján, rőfös sastollal a kalpagja mellett.

Hires volt az 1860-iki Szent István napja, melyet akkor erős nemzeti demonstrációra használtak föl. Maga *Szczitovszky* János, a hercegprimás vezette ekkor a körmenetet, s a főrangú világ legszebb asszonyai, leányai vettek benne részt. Akkor volt a hires Irma-négyes is. Az ifjuság az ország legszebb négy leányát *Orczy* Irmát, *Latinovics* Irmát, *Almay* Irmát és *Königsegg* Irmát hívta így. Olyan szép volt ez a négy urhölgy, hogy a jogászok processzióban kísérték őket, s ha tüntettek, soha sem mulasztották el így is kiáltani: *Éljenek az Irmák!*

Hogy Szent István napja elmúlik, tarlóról fuj a szél, egy-egy száraz levél alá is perdül fájáról és mindinkább bele megy a főváros a szezomba. A fürdőkről, nyaralókból ugyan még nem jöttek naza, a lakások naftalin szaga még csalhatatlanul dont' tá teszi a Pesten lételt, de itt-ott igazi angol dreszt is látunk már, a lóversenyre feljött gavallérok mutogatják Scheffer nyári remekeit.

A Park-clubban is volt estély a napokban, még pedig *Milán* király tiszteletére, a ki *Zichy* Jenő gróf kíséretében kereste föl arisztonkraziánk e valóságos tündérpalotáját. Az apóssá lett szerb királyt, kinek fia *Drága* mulatsága sehogy sem tetszik, *Szemere* Attila is látta vendégül. Az estelin ott voltak még *Zámory* Mária

alapítványi hölgy, *Szapáry* Pál és *Hadik* Sándor grófok.

A park-clubnak különben egy másik érdekes vendége is volt. Abbas Hilmi, a fiatal egyiptomi Knehive. Ott is özsonnált és nem győzte dicsérni a pompás berendezést. Valóban a Park-club olyan tündéri szép is, hogy büszkék lehetünk rá, mert alig van a kontinensnek ennél szebb, ragyogóbb mulatóhelye.

Főuri körökben sokat beszélnek most a braganzai herceg affairjáról. *Aulich* ezredes, a ki szolgálati dologban figyelmeztette az ifjú királyi herceget, már két huszártiszt provokáltatta. A fiatal braganzai herceg a 7. Vilmos huszár ezrednél szolgál és Nagyváraden van állomáson. A körösparti közönség valósággal rajong a nobilis, gavallér tisztért, aki csak nemrég is különvonaton ment Kolozsvárra, hogy ott lehessen egy szép biharmegyei gentry-lány kézfogóján.

Az uralkodó házakban meg egy nagyon érdekes hymen készül. Koppenhágai lapok ugyanis írják, hogy a hollandusok bájos ifjú királynője a porosz hadseregben szolgáló *Frigyes-Adolf* mecklenburgi herceggel váltott jegyet.

A néppárt üzelmei.

— A reverzálisok. —

Arad, augusztus 25.

A „*Magyar Szó*“ ma megjelent számában folytatja leleplezéseit a néppárt üzelmeiről, melyekről már eddig is kiderült, hogy a pénzügytással kapcsolatban a korrupció minden elgondolható fajtáját terjesztik az országban. Ezuttal azoknak a kötelező aláírásoknak a dolgát szellőzteti a M. Sz., melyekkel a választók lelkét veszik meg és kötik őt az írásban adott szó erejével a néppárt hazaáruló érdekeihez.

A *hires reverzálisokról* következőket írja a nevezett lap:

Tudvalevő dolog, hogy a néppárt a képviselőjelöltek irást vesz, hogy a párt vezetőségét tüskön-bokron s pedig vakon fogják szolgálni. Az is eléggé ösmeretes, hogy az ugynevezett nemzeti párt több országgyűlési tagja szintén adott a néppártnak oly értelmű reverzalist, hogy ezzel a párttal az egyházipolitikai törvények revíziójára fognak szavazni.

Az azonban még nem jutott az ország tudomására, hogy a legutóbbi tapolczai képviselőválasztás előtt a választó polgároktól is kicsikartak oly reverzálisokat, melyek azokat testileg s lelkileg kiszolgáltatták a nevezett pártvezetőség tetszés szerint való hatalmaskodásának.

Azokon az értekezleteken ugyanis, melyeket az ottani hecckaplánok egyes plébániánként tartottak, még pedig a nyilvánosság kizárásával és a legszigorubb titok leple alatt ugynevezett csatlakozó ívet irattak alá velük, melyen szavazatukat előre lekötötték a néppárti jelöltek.

Akadtak mégis itt-ott választók, akik vonakodtak *nyag* legalább halogatták a kezük vonásával lemondani legszebb polgári joguk gyakorlásának szabadságáról. Ezeket azután a presszió minden fajtájával, különösen pedig a vallás örve alatt és családtagjaik befolyása útján igyekeztek megingatni elhatározásuk szabadságában, ami vajmi sok esetben sikerült.

Ezeket az újfajta reverzálisokat a választás után is gondosan őrizik, mert úgy vélik, hogy szükségük lesz még azokra az általános képviselőválasztásoknál, mert a szövegük *mind halálig a néppárt politikájának rabszójára fűzi az aláírókat, mintha csak véres szerződésel magának a sátánnak eladták volna a lelküket.*

Érdekes volna megtudni azt, hogy kinél vannak letéteményben ezek a reverzálisok, mert tapolczai hírek szerint a néppárt ottani vezetősége *esetleges házkutatástól való félcsmében biztos helyre vitette azokat.* — Annyi

azonban bizonyos, hogy a néppárt országos központi bizottságának Budapesten biztos tudomása van a rejtkehelyről. Talán együtt őriztetni azokat valahol a többivel együtt, melyeket a néppárti korteseknek sikerült a heccmajszterek maszlagától elbódított nép körében összegyűjteni, hogy a legközelebbi alkalommal, mint hitelező adósának a váltót, bemutassák az így befont választóknak, behajtván rajtuk a szavazatot a lelkiismereti s becsületbeli exekuczió minden terrorizmussával, a peilengérré állítás, valamint anyagi károsítás, fenyegetésének biztos kilátásával.

József főherceg

és a cigányprimás.

— A magyar nóta dicsősége. —

Arad, augusztus 25.

Most, mikor söprüvel kergetik mindenünnen az idegen nyelven gajdoló zengerájokat, érdekes lesz ama józú epizód fölemlítése, a melyet egy fővárosi író beszélt el *József* főhercegről és a magyar nótázás vén mesteréről: *Banda* Marczy budapesti cigányprimásról.

Az író elsőbben a magyar nóta dicsőségét zengi el néhány bevezető sorban, mondván:

„Nincs az a vadonat idegen pomerániai burgus, vagy koczkás lelkű angol, szőrös fülü és szívü yankee, a kit meg ne illette bensőleg az a hangok világában rokontalanul, egyedül álló muzsika, a mit Budapest jóformán mindenik korcsmájában estéről-estére „eszközöl“ egy-egy cigánybanda.

Szégyenletes ostobaság, hogy a cigány mellett már Budapesten is lábrakapott a zenélőóra s a szappanos vonóju „hölgyzenekar.“

A magyar lelket muzsikában kifejezni csak a cigány tudja s bizony szomorú megbénulása a faji magyar érzetnek, hogy már országszerte elharapódzott a „rézbanda“ recsegő, harmóniatlan, sváb barbarizmusa.

Bizony a lelke mélyéig siket az, a ki ezekre a czikóriákra figyel, mikor hallgathatja például az öreg *Banda* Marczy gyönyörűséges magyar melódiáit.

Mert az öreg apostol a talpán. A füstös ujj hegyétől szive gyökeréig olyan magyar, akár ha csak a *Czinka* Panna egyenes vérsége volna. Lehet különben, hogy az is.“

Majd rátér a legmagyarabb főherceg érdekes epizódjára, mely a következőképen történt:

Még fiatal, kezdő „bandafirer“ volt *Banda* Marczy, mikor *Vác* körül táborba szállt a m. kir. honvédség, közte a főparancsnok, *József* főherceg is.

A váczi kis barna primás nagyot gondolt s rendes, csinos magyar ruhát szerkesztetvén helybeli kecske által magának segesz bandájának, egy szép napon bejelentkezett audienciára a magyar főherceghez, aki már ekkor is kegyes pátrónusa volt Fáraó népének.

Mig a füstös azon töprenkedett, a nagy ur színe előtt állván, *tekintetes herceg urnak* szólítsa-e, vagy röviden *felsőleges atyauristennek*, megszólalt a jóságos főherceg:

— No, mi jóért jöttél, more?

Lehet, hogy éppen cigány nyelven is beszélt hozzá.

Ettől aztán lelket kapott Marczy s kiöntötte a szive szándékát, hogy immár ruházati költségbe is verekedvén, szeretne a táborban a főherceg kegyes ábrázata előtt muzsikálni.

Ugy is lett. A főparancsnok estebédjéhez a táblamuzsikát a katonabanda és a *Banda* Marczy cigánybandája csinálta felváltva.

Megesett aztán, hogy erősen bealkonyodván, a katonabanda karmestere elinstálta a

széllámpákat a főhercegi asztalról, mert a nélkül a sok cseh muzsikussal nem látja a kótát.

Erre mondta aztán József főherceg azt a nagy igazságot:

— Huzd rá fiam, Marczsi! Te vagy az igazi, mert neked a szívedben van a kótád!

A minthogy igaz is, való is. És hozzá annyira röghöz tapadt magyar, hogy a világ kincseért ki nem ment volna Párisba, Londonországba, mint a többi globetrotter, nemzetközi Fáraó-ivadék.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi székely-asztaltársaság holnap, vasárnap délután 3 órakor a *Striberny-féle* kávéházban értekezletet tart. Felkéretnek a tagok, hogy a megbeszélendő fontos tárgyra való tekintetből teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

(*) A Kossuth Lajos betegsegélyző és temetkezési egyesület augusztus hó 26-án, d. u. 3 órakor saját helyiségében rendes választmányi ülést tart, a melyre a választmányi tag urakat ezennel tisztelettel meghívja az elnökség.

Gerlóczy Károly meghalt.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 25.

Gerlóczy Károly, Budapest fő- és székváros volt alpolgármestere, mint tudósítónk telegrafálja, ma szívszélhűdésben meghalt.

A magyar társadalmi közélet egyik igen tevékeny és derék tagját vesztette benne. Munkássága, a melyet mint a székesfőváros alpolgármestere hivatalosan kifejtett s társadalmi működése, a melyre fontos és nagy megerőltetést kívánó állása mellett is ráért, fényes, előkelő helyet biztosított neki a főváros társadalmi életében.

Gerlóczy 1835-ben született Pesten, a hol iskoláit is végezte. 1854-ben bírói, 1861-ben pedig ügyvédi vizsgálatot tett s a főváros szolgálatába lépett. Eleinte tollnok volt, de tehetsége hamar fölött s pár hónap múlva főjegyző, majd tanácsnok lett. Buda és Pest egyesítésekor a szervezési munkálatok tervei legnagyobb részben az ő tollából kerültek ki. 1873-ban első alpolgármesternek választotta meg az egyesült főváros s azóta sok tekintetben vezető szerepet játszott. Az ő kezdeményezésére alakult meg a budapesti állandó képzőművészeti szakbizottmány, a melynek elnöke volt. Érde-meinek elismerése gyanánt az országos képzőművészeti tanács tagjává nevezte ki a miniszter. 1893-ban a kolera elfojtása körül szerzett érdemeiért királyi kitüntetésben részesült.

Az alpolgármester még az utóbbi években, visszavonulása előtt is nagy tevékenységet fejtett ki. 1894-ben a nemzetközi demográfiai kongresszus fogadó bizottságának elnöke gyanánt szerepelt. Tapintatosságának legkiválóbb jelét Kossuth Lajos halálának idejében adta. Mint a rendező bizottság elnöke, hazafias föllépésével és néhány sorral az egész országot megnyugtatta s lehetővé tette, hogy az országos gyászünnepek minden nagyobb rendezésénél nélkül mehessenek végbe.

Nagy gyászba borította Gerlóczy halála a Magyar Iskolaegyesületet, a melynek fáradhatatlan, buzgó elnöke volt.

A mellett, hogy itthon az összes közművelődési mozgalmak vezéralakja volt, a külföldi figyelmét és nem egyszer vontta magára. Az 1885-ben kapott vaskoronarenden kívül külföldi kitüntetésekben is részesült. Így az 1878-iki párisi kiállítás alkalmából nagy aranyérmeket kapott, a köztársasági elnök pedig a francia becsületrend lovagkeresztjével tüntette ki. A persasah 1889-ben a nap és oroszlanrend harmadik osztályát adományozta neki. Utolsó kitünteté-

sét, a kir udvari tanácsosi címet 1891-ben kapta.

Gerlóczy halála az egész fővárosban mély részvétet keltett s számos középület ormára kitűzték a fekete lobogót.

Megperzselt gyermek.

— Halálos játék. —

Arad, augusztus 25.

Mikor már végigjátszottak a rábló- s katonásditól kezdve a gombozásig minden játékot, *Bindáz* Jani, az öt éves indítványozta, hogy játszunk disznósdit. A mit osztatlan lelkesedéssel el is fogadott a másik négy, de legkivált *Egyed* Gyula, egy ötödféléves fiu.

És elkezdtek a játékot.

Jani is, Gyula is disznó akart lenni. De Gyulát választotta a másik három s Janinak jutott a mészáros szerepe. Hatalmas kést faragott fából és leölte Gyulát. Ne tessék megijedni, Gyula nem halt meg, csak színlelte a halált, de jól, mert különben „lecsapták” volna a tisztességről.

Jani fölkel a földön fetrengő disznóról és megtörülte a kését a nadrágjához, a hogy jóra való mészáros mester teszi a disznóölés után. S intett a társainak.

— Hozzunk szalmát.

És hoztak. Innen-onnan zsuponként összelopkodva előkerült a perzsélni való máglya. S a kis Gyulát reátették keresztbe, kinyujtva a kezét, lábát s jól lenyomkodták körülötte a sárga koporsót, hogy annál jobban égjen.

Jani pedig nagy figyelemmel óvta a bűdös-köves gyufát a szél fuvásától, kicsi, szurtos kezeivel...

A többiek türelmetlenkedtek.

— Gyujtsd már meg, mert itt hagyunk. Inkább megyünk a vizre tutajost játszani.

És Jani meggyújtotta. A buta szalma pedig éggett.

Égett gyorsan, lobogó füstös lánggal, körülnyalva a kis gyerek arcát, megperzselve fűrtös hajcskáját...

Bár a disznó szerepe a teljes mozdulatlan-ság volna, az ötödféves Gyula mozgolódn kezdet. És nyöszörgött halkán.

Jani megvetéssel nézte:

— Miféle disznó ez?

S nekirugott a máglyának.

A láng még jobban fölcsapott, Gyula ruhája tüzet fogott és éggett csuf fekete füsttel.

A megkínzott gyerek felordított. A testét marta a láng, a szeme megtelt könnyel s a füst fojtogatni kezdte és hiába akart fölemelkedni, csak visszaesett az égő, egyformán sziporkázó szalmarakásra. S az erőlködés nyomán felcsapó láng kikezdte a testét...

Jani félni kezdett. Átugrott a kerítésen. A többiek utána. Gyula pedig csak éggett rettenetes kínok közt és nem tudott kiabálni; a torkát összeszorította a nedves szalma savanyu perjéje s fuldokolni kezdett.

Egy asszonyt vitt arra az utja. Levette a fölig megperzselt „disznót” a szalmáról s kezdte lehuzni a ruháskáit. Vele együtt czafatokban vált le az élő testről a sült hus...

A játék pompásan sikerült. A disznóölés befejeződött. S mindössze egy kis fiu vívódik tegnap estétől fogva a halállal Kolozsvárott, hol ez az eset történt, a klinika egyik szobájában.

A gyerek szülői semmit sem tudtak a szerencsétlenségről, mert távol a háztól, *Deretei* László vendéglője előtt történt a szerencsétlenség. Mikor a gyerek anyja megtudta a borzasztó esetet, elájult, úgy, hogy őt is a mentők vették vették gondozás alá.

Egy öreg gavallér tragédiája.

(Mérgezés, vagy baleset.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 25.

Krizsán István, az előrehaladott kora daczára is mindig délczegen járó, nyalka viselkedésű *Krizsán* István, akit zajos donjuánoskodásából ismer a környék s a ki pár év előtt *Aradon* is erősen feltűnt egy csinos kóristánó-vel való barátsága révén, eszméletlenül fekszik a biharmegyei köz-kórházban és a mellette virrasztó orvosok alig remélik, hogy a szerencsétlen ember megérje a reggelt.

Krizsán életének tragédiáját, mely alighanem ott ér véget a kórteremben, egyelőre a titok homálya borítja. Hogy szerencsétlenség, vagy mérgezés áldozata-e a dusgazdag földesurból lett szegény ember, a ki tipikus alakja volt Nagyváradnak, azt egyelőre még az orvosok sem tudják megállapítani.

Szerencsétlenségének előzményei a következők:

Krizsán István, a ki pár év előtt még gazdag földbirtokos volt Pósalakán és híressé vált gavallérsága és sok pénzbe kerülő kalandjai folytán vesztette el vagyonát, az utóbbi időben visszavonulva szegényesen élt kicsi szőlőjében. Tegnap este 6 órakor elment a vasfürdőbe, a hol fürdőszobát nyitattott magának.

Hét óra tájban feltűnt a fürdőlegény előtt, hogy vendége nem jön ki, sem gyertyát nem gyújtat magának. Valószínűtlen volt előtte, hogy vendége a sötétben fürödjön, és ezért rosszat sejtve, kopogtatni kezdett a fürdő ajtaján.

A kopogtatásra nem kapott semmi választ. Erősebben döngetni kezdte az ajtót, de erre sem hangzott belülről semmi. Ekkor már sejtése bizonyossá vált, hogy *Krizsán* Istvánnak valami baja esett. A fürdőlegény átfutott rendőrért a szemben levő tolonczházba, a kivel együtt fölfeszítették a fürdő ajtaját.

Megdöböntő látvány tárult szemek elé. *Krizsán* István ott feküdt elterülve eszméletlenül a földön a divány mellett. Arcza viasz-sárga volt és csak tompa hörgése jelezte, hogy még él.

A rendőr azonnal kocsit és orvost hozatott. Az orvos azonban, minthogy semmiképen sem tudta eszméletre téríteni a szerencsétlen embert, beszállította a biharmegyei köz-kórházba. Ott is megtették mindent megmentésére, de éjjelig nem nyerte vissza eszméletét.

A kórházban megjelent a rendőrség részéről *Pataky* Károly rendőrfogalmazó, de a súlyos beteget eszméletlen állapotja miatt nem lehetett kihallgatni.

Az orvosok egyelőre nem tudják megállapítani, hogy a valamikor jobb napokat látott szerencsétlen ember *megmérgezte-e magát*, mert az sincs kizárva, hogy szívszélhűdés érte a fürdőben.

Krizsán István állapota olyan súlyos, hogy az orvosok nem sokat biznak életben maradásához.

MULATSÁGOK.

Vigalmi naptár:

Augusztus 26. A nagy-buttyini önkéntes táncoltó-egylet táncestélye (Korona-vendéglő.)

Szeptember 2. Nyári ünnepély (Vingán, Erzsébet-liget.)

— Az aradi jókedv-asztaltársaság működvelői előadással egybekötött táncvígalmja (Vadember.)

(=) Az aradi „Jókedv” jótékonycélu asztaltársaság szeptember hó 2-án, vasárnap a „Vademberhez” címzett vendéglő kerthelyiségében. Az aradi Kossuth-szobor alapja javára jótékonycélu táncvígalmommal egybekötött műkedvelői előadást rendez, mely alkalommal

szinre kerül *A Falu Rossza* eredeti népszimű 8 felvonásban. Belépti-díj személyenként 80 fillér. Előadás kezdete este pont 8 órakor. Felülfizetések a jótékony célra köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A zenét Erdélyi Tóni kedvelt zenekara szolgálta. Kedvezőtlen idő esetén az előadás szombaton, szeptember hó 8-án lesz megtartva.

A herceg fia éhezik

— A színészno gyermeke. —

Bécs, augusztus 24

Mindig érdekes dolog az, mikor nagy urak törvénytelen gyermekei lépnek a nyilvánosság forumba elé, hogy jogukat érvényesítsék. Ezek a szegény mellözöttek, akik nem tehetnek arról, hogy születtek, nagyobbára szánalmas alakok és nyomoruságban tengetik életüket. Míg az apjuktól való testvéreik, már tudniillik a törvényesek, fényben és jólétben usznak, megvetéssel fordulnak el a szegény ficzkótól, akiben pedig ugyanaz a vér csörgedezik.

A bécsi törvényszék előtt nemsokára igen érdekes pör kerül tárgyalás alá, ha csak időközben békés megegyezés nem fog létrejönni. A regénynek is beillő pörnek különösen az abban szereplő egyének adják meg az érdekeségét.

A vádlott, írja a *N. W. Tagblatt*, E.-Miklós herceg, aki tudvalevőleg E. Pál 146 millió frtra rugó vagyonát örökölte. Harmincz évvel ezelőtt a bécsi opera tagja volt *F. Karolina* énekesnő, aki ugy hangjával, mint szépségével méltó feltűnést keltett. Az énekesnő udvarlói közé tartozott a herceg is, aki házasságot is ígért a leánynak. Az énekesnő és a herceg között fennállott viszonyból egy fiu-gyermek született, — panaszos — akinek keresztapja, a herceg testvére E. Alajos volt.

A gyermek születése után a szerelmi viszony megszűnt s évek múlva *F. Karolina* mint énektanítónő tengette tovább életét. A hercegi család az éppen négyhetes csecsemő gyámjával oly egyezséget kötött, amelynél a gyám valóságos alamizsnával elégedett meg. A gyermek, ki gyámszüleinel nevelkedett fel, később gyógyíthatatlan betegséget kapott, amely teljesen munkaképtelenné tette. A gyámja is nyomoruságos viszonyok között van és a hercegi sarj éhezik s alamizsnára van utalva. Hercegi apjához ugyan gyakrabban intézett leveleket, melyek azonban válasz nélkül maradtak.

Mikor Pál herceg meghalt s fia, Miklós a majorátus ura s általános örököse lett, az éhező hercegi sarj ügyvédje utján kérvénnyel fordult hozzá, de egyezségi ajánlatait, mint eddig, válasza sem méltatták s így pörre volt kénytelen lépni.

A panaszt, mely a törvényes tartásdíjra vonatkozik s az örökhagyó E. Pál herceg szerelmi viszonyát teljesen föltárja, gyorsan adták be, csak a kézbesítés okozott nehézséget. Az utolsó napokban megtudták, hogy Miklós herceg a bécsi versenyekre eljön. E hó 10—12-ike között a Wallner-utcában, ahol a herceg palotája van, gyakrabban volt a bírósági kézbesítő látható, kinek végre tényleg sikerült a panaszt az idézéssel együtt a hercegnek személyesen kézbesíteni.

Az érdekes tárgylíst e szerint rövid idő múlva meg fogják tarthatni.

SPORT.

+ A Meteor kerékpár-klub holnap, vasárnap kirándulást rendez Battonyára és vissza. Indulás d. u. 2 órakor a klub helyiségből.

Gyilkossági kísérlet a gyermek miatt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 25.

Gáj külváros az utóbbi napokban sűrűn szolgáltatja a szenzációkat. Tegnap írtunk arról a rejtélyes halálesetről, mely egyik ottani csószkunyhóban történt, most meg rádupláz erre egy lövöldözési história, melyben a férj tulajdon feleségét akarta lelőni.

Csontos László aradi iparos az eset hőse, ki különválva él feleségétől, szül. *Pika* Iréntől. Házasságukból, mely a folytonos civódások folytán olyan zivataros véget ért, egy gyermek született, ki jelenleg egy éves.

Ez a gyermek volt az oka a férj merényletének. Az anya magánál tartotta, az apa meg azt szerette volna, ha nála van. Többször oda üzent az asszonyhoz, hogy adja neki a gyermeket, amit Csontosné megtagadott.

A napokban Csontos újra kérte a gyermeket, s mikor ismét elutasító választ kapott, azt mondta az asszonynak, hogy *megöli, ha nem tesz eleget kívánságának*. Csontosné apja, kinél a nő tartózkodik, erre jelentést tett életveszélyes fenyegetés czimén a rendőrségnél.

A fenyegetés, tegnap azután be is váltotta. Csontos megjelent a felesége lakásán és kérte a gyermeket.

— Nem adom ilyen apának — volt az asszony válasza.

Erre Csontos kihuzta zsebéből revolverét és háromszor a feleségére lőtt. A nő sikoltozva menekült s az előrohanó házbeliiek azt hitték, hogy a lövések találtak. Többen oda rohantak a dühöngő emberhez, ki újra löni készült és kicsavarták kezéből a fegyvert.

Az elalélt asszonyt magához térítették s megkönnyebülve látták, hogy sértetlen maradt. A lövöldöző férjet pedig átszolgáltatták a rendőrségnek. *Bedő* Árpád, a bünygyi osztály rendőrtisztje hallgatta ki Csontosot, ki beismerte, hogy lövöldözött, de megjegyezte:

— Nem akartam az asszonynak ártani, csak *ijesztgetés* volt. Csupán azért tettem, hogy megkapjam a gyereket.

Hogy tényleg így történt-e, még nincs megállapítva, annyi azonban bizonyosnak látszik, hogy Csontos nem valami gonosz természetű ember. A tanuk közül többen ugy vallottak, hogy olyan eszelősnek tartották mindig.

Ez a szerényebb kaliberű szenzáció természetesen sok beszédre adott okot *G.* jhan, honnan az a mesésen megnövekedett hír jutott el ma a városba, hogy ott többszörös gyilkosság történt. Pedig csak többszörös lövöldözés volt, kárt nem okozó menydörgés a Csontosék fentebb említett zivataros házasságában.

Anarchisták nyomozása Magyarországon területén.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 25.

Szell Kálmán belügyminiszter szenzációs hirt tartalmazó jegyzéket kapott az olasz kormánytól. Rómában arról értesültek, hogy *Amerikából* husz anarchista jött Európába azzal a szándékkal, hogy a különböző államokban szétszóródván, gyors és biztos alkalmat keressenek az anarchista szövetség ama tervének végrehajtására, hogy *Európának* általuk kijelölt uralkodót menél előbb meggyilkolják.

Az anarchista e rémes tervéről megemlékeztünk már egyszer távirati jelentéseink alapján. Európának „halálra ítélt” uralkodói között van *Ferencz József* ma-

gyar király is, kivüle pedig *Vilmos* német császár, *Viktor Emánuel* olasz király és minden nagyobb állam uralkodója.

A végrehajtással megbízott anarchista, mint az olasz kormány a magyar belügyminisztert értesíti, itt vannak már Európában s különösen a római rendőrség nagy titokban és körültekintő óvatossággal sokat puhatolódzott ntánuk.

A nyomozások folyamán az a gyanu merült fel, hogy a husz közül négy anarchista itt Magyarországon rejtőzködik. Erről a négy veszedelmes emberről kapott *Szell* Kálmán személyleirást az olasz kormánytól. A belügyminiszter e jegyzék vétele után azonnal utasította Magyarország összes főispánjait, hogy megyéjük területén azonnal fogjanak hozzá a nyomozáshoz s amennyiben valamelyiket elfognák, avagy ha gyanuba került egyén jut a rendőrség kezébe, rögtön telegrafálják meg a belügyminiszteriumnak.

Az anarchistákról, a kik az olasz kormány szerint Magyarországon vannak, a belügyminiszter a következő személyleirást küldte a főispánoknak;

1. *Caprini* Emil, 27 éves, szőke, velenzei születésű;
2. *Quamarilio* János, 32 éves, magas termetű, dadogó beszédű, bielai születésű;
3. *Bosso* János, 25 éves, portoi születésű; és
4. *Grassini* Antal, 27 éves, magas termetű, livornoi születésű.

A személyleirás egyelőre csak ennyiből áll, de lehet, hogy a római rendőrség a nyomozat megkönnyítése céljából átengedi a tulajdonában levő, esetleg részletesebb személyleirásokat.

Öngyilkos uriaszony.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 25.

Általános meglepetést keltett a városban az az öngyilkosság, melynek áldozata *Illic* Zsifkóné, az *Illic* testvérek aradi kereskedő cég egyik beltájának felesége. A 30 éves asszony szomorú históriája ezideig megfejthetetlen: nem tudják, mi vitte végzetes elhatározására.

Még ma délelőtt benn volt a Szabadságtér sarkán lévő kereskedésben s onnan 10 órakor távozott, azzal, hogy haza megy ebédet főzni. 12 órakor be akart menni a Szarvasutca 8. szám alatt lévő lakásba *Illic* Zsivkó fia, de az ajtót zárva találta. Többször megtörtént, hogy *Illicsné* a saját, vagy a férje anyjánál tartózkodott s a fiu azt hitte, most is ott van s nem tulajdonított valami különös körülményt a bezárt ajtónak. Ezután anyja keresésére indult, de nem találta sehol.

Időközben értesítette a dolgról atyját, ki délután 2 órakor haza ment s az ajtót még mindig bezárva találta. Észrevette, hogy a kulcs belülről benn van a zárbn, mire az ajtót betörte s behatolt a lakásba.

A hálószobában horzasztó látvány fogadta. Az ajtó kilincsré felakasztva, térdelő helyzetben látta a feleségét. Összeégett ruhában. Körülötte vér folyt a földön, a közelében pedig revolver feküdt.

Az asszony, ki ekkor már halott volt, az üzletből történt távozása után követte el az öngyilkosságot. Bezárkózott a szobába, hurkot csinált a nyakára kendőjéből s azt a kilincsré kötötte, azután revolverrel szíven lötte magát. Az akasztást csak biztonságképen tette, arra az esetre, ha a lövés nem jól talált. De nem

volt erre szükség, a golyó szívébe furódott. A lövéstől meggyuladt a ruhája és teste erősen összeégett.

A rendőrség részéről Ötvös Dániel dr. körzeti orvos és Masztig rendőrtiszt jelentek meg a helyszínen. Az öngyilkosság okát nem sikerült megállapítani. Hozzátartozói elgondolni sem tudják, mi vihette az asszonyt a halálra. Férfjével, kitől két gyermeke volt, jó viszonyban élt s még a halála előtt is rá gondolt. Mikor rátaláltak, ott feküdt előtte imádságos könyve, a mely ott volt kinyitva, hol a lapok között férjének arcképét tartotta.

Az öngyilkosság gondolatával, úgy látszik, már régebben foglalkozott, mert többször fogemlegette, hogy megöli magát. Kijelentéseit azonban nem vették komolyan s most, bizonyára valami elmezavar következtében beváltotta végzetes ígérését.

HIREK.

Husz éves találkozó.

— Tanulótársak összejövetele. —

Holnap, vasárnap délben érdekes társaság lesz együtt a Fehér Kereszt téli kertjében. Egy csomó élete javában levő uri ember jön itt össze, hogy visszaálmódja a husz év előtti boldog időt, mikor mindenük pelyhes állu diák volt még, sok reménnyel és az érettségi bizonyítvánnyal az élet előtt állva. Hogy ezek a remények mennyire váltak be, azt a holnapi husz éves találkozó kedélyes hangulatában fogják egymásnak elmondani.

A találkozót az aradi főgymnáziumban husz év előtt érettségit tett egykori növendékek tartják s erre az alkalomra, hogy az együttlét még kedvesebb, a visszaemlékezés boldogsága még teljesebb legyen, meghívták az Aradon tartozkodó volt tanáraikat is: Boros Vida főreáliskolai igazgatót, akkori főgymnáziumi tanárt, Kollmann Gyula, Kövesdy Ignác és Nagy Sándor tanárokat.

A találkozón részt vesznek: Brassoványi József acsev. ellenőr (Arad), Cohn Rezső dr. ügyvéd (Csákova), Horovitz Ede dr. ügyvéd (Budapest), Kemény Gyula dr. orvos (Temesvár), Lócs Rezső városi első jegyző (Arad), Lőw Mihály dr. járási orvos (Berzova), Lukács Gyula dr. ezredorvos (K.-Kun-Félegyháza), Major Rezső acsev. ellenőr (Arad), Nachtnébel Gyula megyei árvaszéki elnök (Arad), Pálffy Tihamér kir. folyammérnök (Temesvár), Szilágyi Aladár ker. akadémiai tanár (Pozsony), Tagányi Sándor ügyvéd (Arad), Török Károly kir. telekkönyvvezető (Szászsebes).

A találkozó programja a következő: Reggel 9 órakor ellátogatnak a Lyceumba, onnan csendes misére mennek, melyet Csák Czírjék rendfőnök czelebrál. Ezután megtekintik a szabadságharczi muzeumot. Délben ebéd lesz a Fehér Keresztben. Délután 4 órakor kirándulás Kuvimba, a volt Dratsay-léle kolnába, hol a volt iskolatársuk, néhai Dratsay György dr. emlékének kegyeletteljes perczeket szentelnek. A társaság innen Lócs Rezső ménesi szőlőjébe tér, hol husz évvel ezelőtt a házigazda vendégszeretetét élvezték. Az esti vonattal visszatérnek Aradra.

A találkozó egyik érdekessége az, hogy a volt növendékek tizenhárman vannak, méltó czáfolataképen a szám ominózus voltának, amennyiben az egybegyűlt urak valamennyien jó állásban lévő, az étellel kevéssé sem elégetlen emberek.

— A királyné siremléke. Ma délelőtt 11 órakor szentelték be Erzsébet királyné siremlékét a bécsi kapuczinusok kriptájában. A beszent-

lésen megjelent harmincz magyar hölgy talpig feketében. Széll Kálmán Hegedüs miniszter képviselte. A királyné és a trónörökös sirján husz-husz gyertya égett, a kriptá falai virágokkal voltak díszítve. Hornig püspök gyönyörű beszédet tartott a királynéről s szavait a következőképen fejezte be:

— Nyugodj békében, királyi áldozat! Milliók könnye és emlékezete kísér utolsó utadra!

Emich Gusztáv, a szoborbizottság elnöke átadta megőrzés végett a szobrot a kapuczinusok gvardiánjának, Teleki Sándor grófné pedig köszönetet mondott Hornig püspöknek megjelenéséért. Ezután csöndes mise következett, miközben a hölgyek a királyné koporsójára helyezték a magukkal hozott 30 ibolyacsokrot, a boldogult királyné kedvenc virágait.

— Lónyay Elemér gróf és neje táviratot küldöttek Angolországból haza Bodrog-Olasziba, a melyben jelzik, hogy szeptember hó első felében térnek vissza s hosszabb időt szándékoznak a kastélyban tölteni. A hirt Olasziban nagy örömmel fogadták, a kastélyban pedig már hozzáláttak az előkészületek megtevéséhez.

— A püspök beteg. Desseffy Sándor csanádi megyés püspök, a ki a minap tért haza Budapestről, a Szt. István-napi ünnepségek alkalmával hirtelen rosszul lett. A megyés püspök ezért két napig kénytelen volt a szobát őrizni. Állapota, mely különben sem volt aggasztó, immár annyira javult, hogy temesvári háziorsosa tanácsára naponkint hosszabb sétákat tesz titkára Wittenberger Antal pápai kamarás kíséretében. A megyés püspök jövő hét elején hagyja el temesvári rezidenciáját rövid időre.

— Párisban kitüntetett aradiak. A minap közöltük azon aradi és aradmegyei kiállítók névsorát, kik a párisi világkiállításon kitüntetést kaptak. Első közlésünk kiegészítéseül megemlítjük, hogy a vasuti és közlekedési eszközök csoportjában Korbulg József államvasuti főfelügyelő, valamint Balázs János és Blaskovits Lajos aradi waggonyári alkalmazottak elismerő oklevelet, Gogg János és Brenner Mátyás waggonyárosok bronz-éremet, a szőlőszeti csoportban a paulis-barackai állami szőlőtelep ezüst éremet, a likőrök, szeszes italok és ipari szesz csoportjában pedig Nagy Zoltán (Paulis), Rajcsányi Albert (Világos) ezüst éremet és Éles Armin (Arad) elismerő oklevelet kaptak.

— Hegedüs Sándor utja. A „Budapesti Tudósító“-nak írják Fiuméből e hó 24-ről Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter ma reggel Velenczéből ide visszaérkezett. A miniszter a velenczei utat a „Hegedüs Sándor“ új termes gőzhajón tette meg, a melyet ez alhalommal bocsátottak vízre. A gőzhajót elindulása előtt a szokásos szertartások mellett megkeresztelték. A miniszter neje, mint keresztanya, szépen átgondolt szavakban szerencsét és áldást kért Istentől az új hajóra. A hajó, melynek, berendezése kizárólag hazai iparosok munkáját dicséri, a fiume-velenczei forgalmat nem éjjel, mint az eddigi két gőzös, hanem nappal fogja lebonyolítani. Velenczében, a hol hét napig időzött Hegedüs miniszter, Nagy Ferencz dr. és Csörgeő Gyula államtitkárok, Szapáry László gróf fiumei kormányzó, Biró Tamás, Csöke és Sztérényi miniszteri tanácsosok, Solymásy Oszkár tengerhajózási főfelügyelő, Egan Ede főmérnök, Vértessy Kálmán osztálytanácsos, dr. Wimmersperg báró, Ary dr., Hollán dr. miniszteri titkárok és Milcenich Péter fiumei alpolgármester kíséretében behatóan tanulmányozta a kikötői és tengerhajózási forgalmi berendezéseket. Ellátogatott a miniszter a velenczei ki-

kötőben időző „Sain Bon“ nevű olasz hadihajóra is, a hol őt kíséretével együtt a hajóskapitány kalauzolta, aki a miniszternek neje részére emlékül éremet adott át. Fiuméből a miniszter egyenesen Bécsbe utazott. Bécsből távirják: Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter tegnap este ideérkezett, hogy tárczáját érdeklő ügyekben elsősorban a külügyminiszteriumban tanácskozásokat folytasson.

— Egy püspök, a ki nem tud magyarul. Sevišs Mitrofán ujvidéki gör. kei. szerb püspök körutat tesz egyházmegyéje vagyobb községeiben. Tegnap Bács-Földvárra ment, a hol dr. Kovacsits Kálmán szolgabíró fogadta. A püspök másnap visszatért székhelyére. Föltűnt hogy a püspök nem tud magyarul.

— Kállay Béni cikke. Budapesti tudósítónk táviratozza: A Budapesti Szemle legközelebbi számában cikket fog közétetni A mohamedánok helyzetéről Boszniában címmel. A cikk névtelenül jelenik meg ugyan, de beavatottak tudni vélik, hogy azt Kállay Béni közös pénzügyminiszter írta. A nagy terjedelmű tanulmány sok olyan részletet tartalmaz, melyet a közös pénzügyminiszter bizalmasan a delegacionális aibizottságban elmondott, s mely a hivatalos tudósításba nem vétetett föl és csak most lát napvilágot. A cikk kétségkívül európa-szerte feltűnést fog kelteni.

— A Vatikán tiltakozása. A Vatikánban, mint tudósítónk telegrafálja, tiltakozási jegyzéken dolgoznak. Ez a jegyzék a pápa szokott tiltakozását fejezi ki Viktor Emánuel trónralépése alkalmából a római állam bitorlása s a szentszék hatalmának megsértése ellen.

— Anyakönyvvezetők kinevezése. A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Arad vármegyében a siklói anyakönyvi kerülethez tartozó Botos pusztát a nagy-kamarási anyakönyvi kerülethez csatolta át; továbbá anyakönyvvezető helyettesekké a kapruczai kerületbe Szerény Viktor okleveles jegyzőt, a borossebesibe pedig Steiner János okleveles jegyzőt nevezte ki és a kapruczai anyakönyvvezető helyettesét a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— Zendülés Boszniában. Boszniából jött távirati értesítés szerint Petrovásson néhány előkelőbb bosnyák polgár tegnap szabadult ki a fogházból, a hol, elbeszélésük szerint, a hatóság emberei nagyon is mocsai módon bántak velük. Ez annyira felbőszítette az amugy is igazgott lakosságot, hogy valóságos zendülés támadt, s a lakosság megtámadta a hivatalokat. A dolog mindenesetre igen komoly természetű lehet, mert ma távirati parancsra hatvan esondör érkezett oda.

— Sertésvész Aradon. Körülbelül egy éve, hogy az aradi sertés piacot nem kellett elzárni, az állategészségügy valósággal „dühöngött.“ Most azonban ennek az állapotnak vége, a mai napon a Széll-utca 1. számú házban kileveles sertésen konstatálták a sertésvést. Az állatok közül kettő már el is hullott.

— Nietzsche meghalt. Nietzsche Frigyes, a németek egyik legnagyobb modern filozófusa Nauheimban, hol évek óta ápolás alatt volt, ma elhunyt.

— A romániai zsidók. Romanicae Res címen Bécsben füzet jelent meg, mely elmondja mi az, a mi a romániai zsidókat kivándorlásra kényszeríti:

Csak olyan zsidó szerezheth földbirtokot, a ki az állampolgári jogot megszerzi. 1879-től, a mióta ez a törvény életbelépett, azonban csak 200 zsidó tudta nagy pénzáldozattal megszerezni az állampolgárságot. Romániai faluban és mezővárosban zsidónak megtelepednie nem szabad. A zsidó nem kaphat trafikot és szeszesitalt sem mérhet; trafikban és falusi kocsmában zsidót segédnek vagy csaposlegénynek sem szabad alkalmazni. Külön törvény intézke-

dik, hogy a zsidó nem lehet gyógyszerész és gyógyszerész vezetője; asszisztens is csak akkor lehet, ha keresztény kolléga van mellette és praktikáns csakis akkor, ha két keresztény praktikáns van a gyógyszerészben. Drogueriát sem nyithat zsidó. Minthogy Romániában kevés a keresztény orvos, alkalmaznak ugyan hivatalos orvosi állásban zsidó orvosokat, de csak ideiglenesen és a hivatalnoki jellegét sem kapják meg. Allami, kerületi és községi tisztviselő sem lehet zsidó, kivéve azt a 200 zsidót, a ki állampolgárrá lett. De persze azokból sem neveznek ki senkit, sem nem választanak. Zsidó nem lehet sem gabona-, sem pénzügynök: a keresztény ügynök zsidót nem alkalmazhat. A vámhivataloknál a biztosok s expeditőrök megbízottja zsidó nem lehet és zsidó e hivataloknál szállítást nem vállalhat. A kereskedelmi kamarába való választásoknál zsidó nem szavazhat, megválasztani sem szabad. Katonának besorozzák ugyan, noha a népet sem helyesli, de nem lehet tiszté, sem altiszté. Minthogy a házaló kereskedést egy nemrég hozott törvény megtiltja, a zsidók a házalástól is elestek. Miniszteri rendelet folytán az államilag segített gyárakban zsidó munkásnak fölfogadni nem szabad, Halászlát bérletet sem kaphat zsidó. A romániai elemi iskolákban ingyenes a tanítás, csak a zsidó gyerekeknek kell fizetnie és csak úgy veszik föl, ha a román gyerekek nem foglalnak el az iskolában minden helyet. Mindezt törvény és miniszteri rendelet mondja ki, melynek betűje ugyan sohasem a zsidókat zárja ki az említett jogokból, hanem a nem romániai állampolgárokat, mely név alá azonban egy kis töredék kivételével az összes zsidók odatartoznak. Ezt panasolja el az a füzet, melyet *Spartacus* álneven Bécsben a romániai zsidók érdekében kiadtak.

— **Halálozás.** Özv. *Boros Józsefné, Boros Jusztin* polgári iskolai tanítónő édesanyja, mint részvétellel értesülünk, ma az éjjeli órákban meghalt. Az elhunytban *Boros Vida* főreáliskolai igazgató sógornőjét, *Leitner Ernő* dr. kerületi orvos pedig anyósát gyászolja.

Neupaur Antal, világozi kereskedő, f. hó 24-én, rövid szenvedés után, 42 éves korában elhalálozott. A megboldogult tagja volt a világozi kaszinó-egyletnek s a múlt évben pénztárosa, a folyó évben pedig felügyelő bizottsági tagja a hitelszövetkezetnek. Halálát számos rokona és neje szül. Csaballa Ida gyászolja.

— **Dreyfus komasága — Ecskán.** A *Keleti Ertesítő* jelenti a következő érdekes táviratot: *Braun Sándor écskai* (Torontálmegye) lakos feleségének fia született s a szülők táviratilag fölkérték *Dreyfust*, hogy vállalja el a komaságot. Harmadnapra, ma megérkezett Dreyfus távirati válasza, a mely Dreyfus Lucie és Alfréd aláírással köszönetet mond a megtisztelő ajánlatért, a melyet a Dreyfus-pár szívesen elfogad. Sajnálják, ugymond, hogy személyesen nem mehetnek el az alkalomra, de néhány apróságot mégis küldenek postán emlékül. Ecskán most nagy érdeklődéssel várják a Dreyfusék ajándékát.

— **Eljegyzés.** *Hoffmann Sándor* helybeli fiatal kereskedő a napokban jegyezte el *Friedmann* Abraham skeusi földbirtokos kedves leányát, *Nina* kisasszonyt.

Mayer Jakab bukovinai lakos eljegyezte *Raier Etus* kisasszonyt Aradról.

— **Az utolsó világiállítás.** *Párisból* jelentik hogy a világiállítás időtartamának meghosszabbítása csakis a törvényhozás által történhetik, miután a kiállítás bezárása is törvény által határozott meg. Erre a kérdésre vonatkozólag *Grounet* szocialista képviselő nyílt levelet intézett *Millerand* kereskedelmi miniszterhez, melyben azt az eszméjét ajánlja a törvényhozásnak elfogadás végett, hogy a kiállítás legérdekesebb része egész esztendeig álljon nyitva a közönség részére. Érdekes a nyílt levél befejezése, melyben a nagy szocialista így jósol:

— Hiszen úgy is ez az utolsó kiállítás,

melyet a világ meglekint, áldozhatunk tehát annyit, hogy hosszabb időszakra álljon nyitva.

— **Szeged tisztviselői lakbért kapnak.** Ezt a hírt jelenti szegedi tudósítónk azzal, hogy a közigazgatási tisztviselők lakbérrendezési ügyének fölvétele nagy örömet keltett az érdekeltek körökben. A lakbértervezet a szegedi állami tisztviselők labérskálája alapján van összeállítva és összesen 40.000 forinttal emelné a város évi kiadásait, ami elég tekintélyes summa. A lakbér a törzsfizetések mintegy 25 százalékának fog megfelelni. A tervezettel a közel napokban foglalkozik már a szervező bizottság.

— **Európát megmérgezik.** Egy kissé különös fegyvere volna a „szent“ háborúnak az, amit most — némi érhető czélzattal — Oroszországban kezdenek emlegetni. Hogy Kína hónapok óta megmérgezi az Európába szánt teaküldeményeket. A nisni-nowgorodi vásáron nagy híre is lett már a dolognak, mert Irkutskban néhány teakereskedő ládáit lefoglalták és hatósági vizsgálatnak vetették alá. Ez ugyan még nem okozott volna különös föltűnést, ha az orosz császári fővegyész kiküldött szakembere el nem rendeli, hogy a vásárra küldött egész kínai teaszállítmányt el kell égetni. Már most az a kérdés, hogy miért tették ezt: azért, mert csakugyan a boxerek pusztító mérge volt benne, vagy hogy az — orosz teának csináljanak vele reklámot?

— **Lajos napja.** Otödik éve annak, hogy a *gyorok-ménési* szőlőbirtokosoknak az a szerencsés gondolatuk támadt, hogy hazánk jeles poétáját, *Pósa Lajost* egy diszhordóval ajándékozták meg. *Dömötör* László tanár egy remek okmányt állított ki és ebben a gyorok-ménési szőlőbirtokosok örök időkre arra kötelezték magukat, hogy a diszhordót minden Lajos napkor megtöltsék. Ez évben *Millig József* iskola-felügyelő váltotta be kötelezettségét és két hordó remek gyoroki bort gurított fel a Pósa-asztalhoz. A bort *Kocsis Lajos* és *Nikolics Döme* szőlőbirtokosok adták át hivatalosan a fő pinczemeszternek, *Foltini János* vendéglősnek. E nagy napra a gyorok-ménésiek kivül Gyöngyös, Kun-Szent-Márton és Komárom is küldött fel borokat, érthető tehát, hogy a Pósa-asztalnak vidám Lajos-napja volt.

— **Hazatérés.** Az aradi pályaházban most nap-nap után ugyancsak élénk az élet. A legtöbb vonat utasokkal zsufolásig megtelven érkezik Aradra mely nyáron át olyan csendes volt. Ime, megint kezd benépesedni. Mert hát lassan-lassan visszaszállingóznak nyaralásukból a fámiliák, akik két-három hónapot távol töltöttek a város zajától, porától Jönnek a hegyaljából beiratni az iskolába és ah, micsoda változások mentek át mindnyájan. Piros-pozsgásokká lettek, le vannak sülvé és szinte olaj barnákká változtak. Ösztövére nyápicz gyermekek akikbe ugyszólván hálni járt a lélek, szép gömbölyűre kihiztak és olyan erősekké lettek, hogy csupa gyönyörűség őket nézni. És amikor most visszatérnek Aradra de sok ember sóhajtja:

— No, hála Istennek!

A férjek, akik szalmaözvegyi életet voltak kénytelenek élni, szalmaözvegyi életet, melyben eleinte olyan jól érezték magukat, de amelyet végül is alaposan megutáltak, azok is nagy boldogan üdvözlik övéiket:

— No, hála Istennek, csak hogy megint itthon vagytok!

Mert hiába, uraim, nagy dolog a házi koszt. A házi koszt, hiszen tetszik tudni . . .

— **Aradi öngyilkosjelölt Budapesten.** *Reisinger János* 38 esztendőös aradi illetőségű hajcsár ma reggel a Rozáros-tér vidékén öngyilkos szándékból a Dunába ugrott. A környéken horgonyzó hajók legénysége utána evezett és kimentették. Közben valóságos sokadalom támadt. A közönség feszült figyelemmel leste a csónakosok munkáját és amikor ezek *Reisingert* partra szállították és a szerencsétlen ember elmondotta, hogy a nyomor elől akart me-

nekülni, nyomban gyűjtést rendeztek a javára. *Reisingert* ezután bekísérték a dunai kapitánysághoz, ahonnan igazolás után szabadon bocsájtották.

— **A Duna apadása.** A Duna mintegy három hét óta állandóan apad, úgy, hogy sok helyütt már kilátszik a folyam medre. Természetesen ez a körülmény késlelteti a hajók rendezes menetét is. Ugy a felső, mint az alsó hajók késéssel érkeznek a fővárosba. A földművelésügyi miniszterium vizrajzi osztályához érkezett jelentések szerint az apadás minden felét tart s a fővárosnál mai magassága 190 centiméter. Ha a víz esése még soká tart, s 100 centiméterre hanyatlik, beállanak a hajózási zavarok az egész folyamtesten.

— **Cseléd mint örökös.** Temesvárott a múlt éjszaka meghalt egy özv. *Peidl Anna* nevű 82 éves asszony. Rokonok, barátok nélkül aludt el örökre, csak hűséges cselédje, *Finda Juliska* fogta le ránczos szemhéját. Az öreg *Peidl* né azonban nem feledkezett meg hűséges cselédjéről.

— *Minden vagyonom a tied* — szolt utoljára és meg is mondta, hol található meg a sok pénzt mely 70—80.000 koronát tesz ki

— **A tisztviselők fogyasztási szövetkezetének** igazgatósága értesíti a tagokat, hogy a tankönyvek és írószerek bevásárlásánál ifj. *Klein Mór* és *Révész Nándor* könyvkereskedők szövetkezeti bárcazával történő fizetésnél 10 százalék engedményt nyújtanak.

— **Abbanmaradt szerelmi dráma.** *Zólyomi Irma* 26 éves budapesti cselédleány már hosszabb idő óta szerelmi viszonyt folytatott *Pintér János* 25 éves kovácslegényvel, a ki most a tűzérsegnél szolgál. A viszonyból három gyermek származott. Az utóbbi időben a leány észrevette, hogy *Pintér* elhidegült tőle. Szent-István napján a gazdájának a környéken levő nyaralójából bejött a fővárosba, hogy a legényt meglátogassa és hűtlenségéről megbizonyosodjék. A kaszárnnyában azt mondták neki, hogy *Pintér* szabadságon van s egy leány után jár erősen. *Zólyomi Irma* erre keresésére indult, de sehol nem akadt kedvese nyomára. Ez azután annyira elkésérítette, hogy revolvért vásárolt s elhatározta, hogy *Pintért* és önmagát is agyonlövi. Be is ment tegnap a Hungária-úton levő tűzérkaszárnnyába, de az őrség elvette tőle a revolvért s úgy kilóditotta az uttestre, hogy eszméletlenül terült el. Most a Rókus-kórházban ápolják.

— **Rejtélyes halál.** *Zima Erzsébet*, a *Gájban* felakasztva talált leány rejtélyes halála ügyében folyik a vizsgálat. A holttestet ma *Parecz Gyula* dr. és *Aussterweil László* dr. törvényszéki orvosok felboncolták. Konstatálták, hogy a halált fuladás okozta, de hogy előbb megfojtották, s azután akasztották fel, kideríteni nem lehetett.

— **A milliárdosok mulatnak.** New-York legfelsőbb negyszáza most automobilonban találja gyönyörűségét és azzal mulat előkelő fűrdőhelyén, Newportban. Valóságos automobil-mánia dühöng közöttük s ennek megfelelően szaporodik a balesetek száma is, mert a milliárdos urak fölöttébb ügyetlenek és könnyen legázolják az embert. A mulatságnak új nevet is adtak s megkülönböztetésül a közönséges emberek e sportjától „autobubble“ a neve. Ez új mániához egy pikáns kis kaland is fűződik, a mely pár napra beszéd tárgyat adott a newporti társaságnak. *Harold Wanderbilt* egyszer ki akart kocsizni s nem találta az automobilját. Egész kikelve magából, tett följelentést a rendőrségnek s kiderült, hogy az automobil *Wanderbilt* elválhatlan barátja, *Ogden Mills* vitte el, mert ez a gép jobban tetszett neki, mint a sajátja. A gépet az eső kissé megrongálta s *Wanderbilt* 25 dollár kártérítést követelt. Egész *Newport* izgatott volt, mert *Ogden Mills* beidéztek a rendőrségre s neki ott meg kellett volna jelennie. Az utolsó napon azonban *Wanderbilt* visszavonta följelentését s *Mills* kijelentette, hogy csak meg akarta tréfálni a barátját.

Közbeszéd tárgyát képezi még Newportban Stuyvesant Fish urnó tervezett nagy parasztbálja, melyre már hetek óta készülődnek. A bálon az összes urak és hölgyek parasztkosztümben fognak megjelenni. A dollárkirálynő palotájának nagytermet egy farmbeli magtárrá alakítják át. Az asztalokra aranyedények helyett közönséges parasztedényeket fognak rakni, de hogy a menu is oly közönséges lesz-e, az már kérdéses. A teremben a milliárdosok nagy gaudiumára egy hizott borjút is körül fognak vezetni.

Amerikában különben már erőteljesebb hangot is lehet hallani a milliárdosok szertelen excentricitásai ellen. Egy pap a szószéken említette meg, hogy a newporti társaság megszentelteti a szombatot, mértéktelenül élvezi a szeszes italokat... Thomas Nelson Page, az ismert regényíró is élesen irt a newporti milliárdosok ellen és ő utána indul az amerikai lapok egy része is. Mikor pedig Gibbon bibornok Southamptonban azt prédikálta, hogy a nőnek ideálja a jó anya és háziasszony, és elítélte a társadalmi sikerekre vágyó asszonyokat, a jelenvált fashionable közönség nagyrésze tünetőleg elhagyta a templomot.

— **Eladott gyermek.** Rémregénybe illő esemény foglalkoztatja most Kolozsvár lakosságát. Pár nap előtt egy ottani előkelő családnál eltűnt a dajka és vele együtt a gondjaira bízott kis egy éves leány is. A dajkát másnap a Szamosból félholtan kihúzták, de a kis leányt nem találták sehol és mikor a dajkát nagynehezen sikerült magához téríteni, ő sem tudott felvilágosítást adni. A dajka megőrült és csak összefüggéstelen szavakat tudott mondani. Aból azonban, a mit mondott és még inkább a mit mások mondtak, azt lehetett sejteni, hogy a leány mielőtt a Szamosba ugrott volna, a kis gyermeket eladta egy kóbor cigánybandának. A csendőrség erőlyesen nyomoz a rejtélyes ügyben, de eddig még siker nélkül.

— **A ketrecből kiszabadult farkasok.** Majdnem végzetes szerencsétlenség történt tegnap a Halasról Szabadkára érkezett özv. *Fáber Sándorné* állatsereglettulajdonosnőnek három kiszabadult vadállata miatt. A ketreczeket rakták föl a vasuti kocsira és tolatás közben az egyik kocsi kisiklott és a ketrecz ajtaja fölpattant az erős lökés következtében. A kinyílt ajtón eszeveszetten rohantak ki a vadállatok — 3 farkas — de szerencsére az állatszédítő észrevette a veszedelemet, nevükön szólította a vadállatokat, mire ezek az ismert hang hallatára a földre lapultak és így hurkot vetettek a nyakukba és visszaterelték a ketreczbe. A vadállatok láttára a munkások szétfutottak, az állomásfőnök pedig puskáért szaladt, hogy a bestiákat ártalmatlanná tegye.

— **A Dobé Nándor új otthona.** A megkezdett kauzió-svindler, a kit tegnap a budapesti rendőrség letartóztatott, s a 44-ik ezred őrségével az üllői-úti kaszárnyába kísértetett, most már nem fog megszökni egyhamar. Nyomban levettették civilizruháját, s vászonöltözetet kapott, s lábát, kezét bilincsbe verték. Ma délelőtt azután fölkerítették a helyőrségi fogház börtönébe, a honnan nincs menekvés.

— **Pályázat nászajándékokra.** A kislend-erdő-hegyi ízr. jótékony nőegyesület pályázatot hirdet nászajándékokra, melyre egy járásbeli szegénysorsu leány tarthat igényt, aki vagyontalansága mellett menyasszonyi voltát is igazolni képes. A jutalék összege száz korona; a pályázatokat szeptember hó 8-áig kell beadni az egyesület elnökségéhez.

— **Drótnélküli telegráf az Oczeánon át.** Azt mondja *Marconi*, a drótnélküli telegráf feltalálója, hogy szerkezetével az Oczeánon át is fog táviratozni. Ezt azonban csak *Guarni* mérnök találmányának felhasználásával teheti. *Guarni* találmánya t. i. abban áll, hogy egy önműködő készülék minden elektromos hullámot fel vesz, hogy azt más, új hullámmá változhassa. Ezen készüléket a távol levő állomások közé teszik, hogy így táviratozhassanak. Ez alkalommal *Tesla* újra felemlíti az ő találmányát, melylyel

szerinte az egész világon lehetne táviratozni. Meg kell tehát várunk, hogy ezek a merész tervek mint válnak be a gyakorlatban.

— **Életmentő kerékpáros.** Mödlingből jelentik az alábbi esetet: *Olbrich Miksa*, a bécsi pénzügyigazgatóság számgyakornoka és *Skala Alfréd* ki kerékpároztak Mödlingbe. A hogy előrehaladnak, nekik jön egy kocsival száguldó ló. A kétkerekű taligáról a kocsis leesett s vérrel borítottan futott a közönséggel együtt a megvadult ló után. A taligán egy három éves gyermek volt, ki a nagy félelemtől alétan feküdt annak belsejében. *Olbrich* látván ez életveszélyes helyzetet, megfordította kerékpárját s a ló után hajtott. Midőn azt elérte, leugrott kerékpárjáról és fel a kocsira. A gyeplőt megfogadta, s oly erővel rántotta vissza a lovakat, hogy azok azonnal megálltak. Ep ideje korán jött a segély, mert ha *Olbrich* csak egy percet is késik, nekimegy a ló a sűrűn közlekedő kocsinak, a taligát darabokra törí, s a gyermeket agyongázolták volna. A kocsi után rohanó szülők könyezve köszönték meg a bátor kerékpáros emberbaráti tettét. A közönség meg zajosan megéljenezte őt.

— **Sztrájk egy üvegyárban.** A *tokodi* üvegyárban, mint tudósítónk telegrafálja veszedelmes sztrájk ütött ki. Az igazgató kiadta az egész munkát a munkavezetőknek, a kik akkordban dolgoztattak a gyárban s oly rosszul fizették az embereket, hogy azok alig kereshették meg a mindennapi kenyeret. A helyzetükkel elégedetlen munkások küldöttséget menesztettek a gyár igazgatójához, *Dvornyákhhoz*, a ki azonban nem segített rajtuk, hanem csak ezt tanácsolta:

— Beszéljenek a munkavezetőkkel:

Mikor a küldöttség visszament a gyárba s a tagok elmondták társaiknak az igazgató választát, a munkások annyira elkeseredtek, hogy az összes gépekről levágták a szijakat és ott hagyták a gyárat. Az igazgató erre táviratozott az esztergomi főszolgabírói hivatalhoz a honnan *Takács József* szolgabíró utazott le a sztrájkolók közé s kihallgatta az igazgatót meg a sztrájk vezetőit. Meg is indultak a békéltető tárgyalások, de a munkásoknak csak egy kis része ment vissza a gyárba, a többi annál elkeseredettebben sztrájkol. Az igazgató most csendőri segítséget kért, mert tart tőle, hogy a sztrájkolók megtámadják azokat, a kik munkába álltak.

— **Magyar név.** *Kiskoru Backhaus Ferencz* zádorlaci illetőségű lakos vezetéknevének „Boros“-ra kért átváltoztatást a belügyminiszter megengedte.

— **A részeg „rezervista“.** *Földi Antal* lacz-házai szül. 31 éves nős henteset behívták Budapestre fegyvergyakorlatra. Az öreg tartalékos alaposan beborozva botorkált a Ferencz téren s kihúzott oldalfegyverével hadonászott a járókelők között. E közben került a közelébe *Takács Lajos* 13 éves nyomdászinas, a ki azután ingerkedni kezdett vele. A katona utána dobta efgyverét, s azzal oly sulyos sebet ejtett a lábán, hogy a Rókus-kórházba kellett szállítani. A részeg bakát az őrjárat szállította el.

— **A mocsárláz gyógyítása.** Berlinből jelentik, hogy *Koch* tanár a „Deutschen medicinischen Wochenschrift“-ben beszámol arról az eredményről, melyre a maláriát tanulmányozó társaság jutott. Uj-Guineában az ő működésük folytán teljesen megszűnt a mocsárláz, pedig akkor az ott a legnagyobb mérvben dühöngött. Hogy ily eredményre jussanak másutt is, mindennemű, de különösen az elrejtett malária eseteket alaposan meg kellene gyógyítani. Mivel a fertőző legyek kiirtása lehetetlen, czélszerű a védőháló használatára. A bőr bedörzsölése nem vált be, sőt idővel veszélyes is. A gyógyszerum mintájára készítenő védőszer készítése eddigelé lehetetlen, amennyiben az ehhez szükséges mérget nem tudják előállítani. A legközelebbi tanulmányozást Németgyarmaton fogják eszközölni.

— **Akna a börtönig.** Egy *Alexandra Berckmann* nevű anarkista néhány évvel ezelőtt agyonlötte Pittsburgban a *Carnegie Steel Company* titkárát és a bíróság azért harminczhat évi sulyos börtönre ítélte. Anarkista-társai, akik

sikertelenül kísértéreltek a megszöktetésével, végre merész terv végrehajtására vállalkoztak. Kibérelték a börtönnel szemközt lévő házat és az uttest alatt alagutat furtak, amely a börtönbe vezetett. Tudták, hogy *Berckmann* melyik czellában van és pontosan ismerték a börtönépület beosztását. Munkájuk szépen haladt. A házban, ahonnan az alagut kiindult, egy nő hangos zongorajátékával elnyomta azt a zajt, amelyet a furás okozott. Az anarkisták egészen modern eszközökkel dolgoztak, villamos erőre berendezett szellőzőkkel frissen tartották az alagut levegőjét, azonkívül mindenütt jelző készülékeket állítottak fel. A szomszédok azonban lassankint mégis figyelmessé lettek az anarkisták munkálkodására. Feltűnt nekik, hogy különböző csöveket és gépeket szállítanak a házba, és bejelentették a rendőrségnél, hogy a házban titokban valami gyár működik. A rendőrség házkutatást tartott, de az anarkisták elég jókor értesültek arról, hogy leplezték őket és kellő időben eltűntek. A rendőrség egy csomó kitűnő gépet és szerszámot talált. Az alagut akkor már csaknem a czelláig ért már.

— **Minden gyermek tudja,** hogy az iskolai beiratkozások alkalmával a legjobb és legolcsóbb iskolai táskák csakis *Porter Vilmos* koronás áruházaiban kaphatók Aradon, a Központi szálloda épületében. A helybeli és vidéki közönség már régóta ismeri és szívesen keresi fel ezt a pompás áruházát, mely rendkívül olcsó árak mellett olyan sokat tud nyújtani mindennemű praktikus czikkekből.

— **Az agg márkinő.** Különös válopör történt a napokban a londoni törvényszék előtt. A panaszos a férj, *Vivian Forbes-Smith*, tüzéségi százados, aki nejét házasságtörés miatt vádolta be és egyuttal kártalanításért pört indított hűtlen barátja, *Dyson Chadwick* ellen. A házaspár alig egy éve volt együtt, amikor az asszony elmondotta férjének, hogy megismerkedett egy öreg francia márkinővel, aki szeretné, ha ő megfelelő nagy honorárium fejében angolul tanítaná. A kapitány, akinek nem volt valami rózsás az anyagi helyzete, szívesen fogadta az ajánlatot és ellenkezés nélkül beleegyezett. Felesége különös buzgalommal tanította a márkinőt, úgy, hogy a márkinő csakhamar apró ajándékokkal, gyöngyökkel, drágaságokkal ajándékozta meg. Férje ebben még nem látott semmi gyanusat s csak akkor kezdett gyanakodni, amikor egyszer a tanítás czimén éjjel két óráig kimaradt az asszony. Ekkor azonban már késő volt, mert felesége már másnap eltűnt hazulról s csak egy levelet hagyott hátra, amelyben bevallott mindent, hogy az ő öreg márkinője sohasem élt s hogy ő csak rászédte és megcsalta őt. A férj csakhamar arról is értesült, hogy legjobb barátja, *Dyson Chadwick* csalta meg és vádat emelt mindkettőjük ellen. Az ítélet *Chadwick*ra rosszul ütött ki, mert ezer font sterling pénzbüntetésre és a rendkívüli nagy perköltségek viselésére ítélték.

— **Lapunk mai számához a Schreyer-féle zene konzervatórium értesítése van mellékelve, a melyre e helyen is felhívjuk olvasóink figyelmét.**

— **T. Üzletfeleink szives tudomására hozzuk,** hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Fertőző betegségek ellen,** melyek leginkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztetnek, biztos óvszer a uszta, egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát szives olvasóink figyelmét a „Kristály“ Szt.-Lukács fürdői hegyiforrás hirdetésére.

— **x— Keleti J.** hirneves budapesti orthopaediai műintézet-tulajdonos Koronaherczeg-utca 17. szám alatti üzlethelyiségét megnagyobbította és oly fényesen, mintszerűen rendezte be, hogy az egész monarchiában az első helyet foglalja el. Elsőrangú orvosi tekintélyek is elismerik, hogy *Keleti* orthopaediai műintézete (*Hessing* rendszer szerint) hol cs. és kir. szab. sérvkötők, műlábak, műkezek, járó-és nyújtókészülékek, egyenestartók stb. mérték szerint, jótállás mellett készítették, a legkényesebb és legmagasabb igényeket is kielégíti.

— **x— Hazánk fejlődése** függ a magyar ipar támogatásától. Mindenki használja tehát fogainak tisztítására, szájának frissítésére a *Thymol* fogcsermet, mely világhírű magyar gyártmány a legkellemből fogtisztítószer, fehéríti és konszerválja a fo-

gakat. Felfülmolja az összes ily készítményeket, igen olcsó, friss és mindig friss. 1 tubus 60 fillér. Kapható mindenütt. 6 tubusdiszes dobozban 3 kor. 60 fillér bérmentve. Egyedüli készítő és főszékhelyi raktár: Schwartz illatszergyára, hygien, kosmet., laboratórium Budapest, Danjanich-utca 18. Főraktár: *Vojtek és Weisz* gyógyszer- és kereskedésében. 2807

Az ostromolt ház.

— A közápor folytatása. —

Nagyvárad, augusztus 24.

Ma harmadik napja immár, hogy a nagyváradi uri-utczán *Korn Lajos dr.* házában tart a riadalom. A közápor még egyre tart, sőt az ostrom fokozottabb mértéket vett föl tegnap óta. Ma már ugyyszólván a rendőrség egész létszámát mozgósították. Hermincz rendőr *Patak* Károly fogalmazóval, *Lőrinczy Gyula*, *Rés Bertalan* és *Kápolnay Gyula* biztosokkal együtt megszállva tartják az uri-utca egész környékét s a Szaniszló, sőt a Sal Ferencz-utczát is, mint a mely irányban a közápor eredetét megállapítani vélik.

Az uri-utczán valóságos népvándorlás volt egész napon át. A ziváncsiak serege reggeltől fogva szokatlanul hullámozott, még a korzó közönsége is az uri-utczán végezte sétáját, hol estalkonyat táján olyannyira megnövekedett a főgimnázium előtt a sokadalom, hogy a koci közlekedés is perczekre-pillanatokra fönnakadt.

Bent pedig, a Korn-házban egyre szakadt a kövek zápora reggel 6 órától éjfélutánig. A rendőrök már kora hajnalban ellepték a házat, s a padláson, háztetőn, meg a kerti a diófák lombátorában helyezkedtek el, figyelve az irányt, melyből a közápor hullik. Napközben bejárták a rendőrök a közeli házakat, s a padlások ablakát hivatalosan lepecsételték, hogy az ellenőrzést ezáltal is megkönnyítsék. Haszna azonban nem volt ennek az intézkedésnek sem.

A ködobálás időközönként meg-megújult, s hatalmas, súlyos, gyerekfejnyi kődarabok kop-pantak az udvar homokján, meg az ablakon, melyeknek üvege pozdorjává zuzódott. Sőt burgonya, vöröshagyma meg alma is hullott felváltva. Kisebb baleset is történt ezenközben. Egy kő a fején találta *Ardelean Jusztin* hírlapírót, ki az udvaron a rendőrtisztekkel beszélgetett.

Fölötte érdekes, hogy a házbéliek valósággal beletörődtek a kellemetlenségbe. Nagy nyugalommal türik a sorsukat, s erősen bizakodnak a rendőrökben, kik igazán minden lehetőséget elkövetnek, hogy megelérjék a rejtelmes dolog nyitját, s nem rajtuk mulik, hogy a nyomozás eredménytelen. A babonás lelkek nyugtalanok, s már a nép alsóbb rétegeiben csodálatosan hátborzongató meséket sutognak.

A rendőrség emberei késő este abban a hitben voltak, hogy rábukkantak a helyes nyomra. *Fabriczius* ezredes Szaniszló-utczai házában szállották meg az est során, s ez idő alatt, míg a rendőrök ott tartózkodtak, a zápor szünetelt. Ami, ha nyomnak nem is nyom, de jelennek tán kedvező.

TANÜGY.

(—) **Beiratás a népiskolákba.** *Arad* szab. kir. város összes községi polgári fiú, polgári leány, elemi fiú és leányiskolák osztályaiban, valamint a női ipariskolában a rendes tanulók szabályos felvétele az 1900—1901. iskolai évre az iskolaszék határozata alapján a *folyó évi szeptember-hó 1., 3. és 4-ik napjain az illető iskolákban eszközöltetik*; ugyanazon napok délutánjain pedig felvételi és javító, valamint a magán vizsgálatok tartatnak meg.

Az egész tandij az elemi fiú és leány iskolák I., II., III., IV., V. és VI-ik osztályaiban a helybeliekért 12 korona, vidékiekért 24 korona; a polgári fiú és polgári leányiskola összes osztályaiban a helybeliekért 24 korona, vidékiekért 48 korona, mely összegnek fele a beiratásokról, másik fele pedig az iskolai év második szakaszában, február hó első napjaiban fizetendő. A női ipariskolában a tandij havonként 6 korona, mely minden hónap 5-éig lefizetendő. A polgári leányiskolában a francia nyelvi oktatásért az évi tandij külön 12 korona, mely az abban részt venni kívánó növendékek által fél évenként 6 koronával fizetendő.

A tandijon kívül fizetendő nyugdíj hozzájárulási díj címén 30 fillér, továbbá az elemi iskolákban könyv és szertárdíjban 40 fillér, értesítődíjban 60 fillér; a polgári iskolákban a könyvtár díj 1 korona, az értesítő díj 1 korona.

Azon helybeli szegénysorsu szülők, kik gyermekeik vagy gyámoltjaik részére tandij-mérséklést vagy elengedést nyerni óhajtanak, felhivatnak, hogy ennek kinyerhetése végett f. évi augusztus hó 27-étől szeptember hó 1-éig bezárólag a belvárosi kapitányi hivatalnál, a Poltura, Ségá és Gáj külvárosban lakók pedig a gáji alkapitányi hivatalnál jelentkezzenek.

Végül a t. szülők figyelme felhivatik még arra, hogy az aradvárosi női ipariskolában (*Haslinger-utcai leányiskola épület*) a kézimunkából privát tanfolyam tartatik, melyben a polgári leányiskola osztályaiba járó leánynövendékek minden szerdán és szombaton délután, az elemi leányiskolák növendékei pedig csütörtökön 1 korona havi díj lefizetése mellett részt vehetnek s ott kellő oktatásban részesülhetnek.

Aradon, 1900. augusztus hó 14-én. *Salacz Gyula*, kir. tanácsos, iskolaszéki elnök.

(—) **Ovodai ünnepély.** A gáji ovodában tegnap tartották meg a záró ünnepélyt, melyre nagy közönség jött el. Többek között ott voltak: *Varyassy Árpád* tanfelügyelő, *Millig József* iskolafelügyelő, özv. *Hudetz Ferenczné*, az ovodai felügyelő bizottság tagja. A kis növendékek, kiket *Hanacsek Lujza* oktatott, minden tekintetben szép eredményt mutattak fel, méltó dicséretre szolgálva vezetőjüknek.

(=) **A beiratások az aradi ágostai evang. négy osztályu elemi népiskolánál** szeptember hó 1—4-éig délelőtt 8—12-ig történnek a Tököly-tér és Szt. István-utca sarkán levő iskolaheységben. Ugyanazon napok délutánjain tartjuk a javító- és magánvizsgákat. A rendes tanítás szeptember hó 5-én kezdődik. Az évi tandij egy tanulóért 12 korona, melynek fele a felvételnél, másik fele február hó 1-én fizetendő. Szegénysorsu, de jó magaviseletű és szorgalmas tanulók tandijmérséklésben részesülnek. Más felekezetű vagy vidéki tanuló 16 korona tandiját fizet. Figyelmeztetjük a szülőket, hogy az 1887. évi 22. t. cz. 23. §. szerint a védhimlő oltást az annak idején nyert orvosi bizonyítvánnyal igazolni tartoznak, valamint arra, hogy gyermekeik születési évét és napját a beiratás alkalmával lehetőleg születési bizonyítvánnyal igazolják. *Lautner Mátyás* tanító.

(—) **A főváros leányiskolái között a Naschitz-féle internátussal és elemi iskolával kapcsolatos nyilvános felsőbb leányiskola az első sorolandó.** Ez intézet mindent elkövet arra, hogy nemes ösztönzés, példaadás és fegyelem által hasson a gondjaira bizott fiatal leányok értelmére és kedélyére. Kitérő tanári kar, finom műveltségű nevelőnők, tágas, kényelmes helyiségek egy kizárólagosan az intézet céljainak szolgáló háromemeletes palotában (*Andrássy-ut 34. sz.*) kitérő ellátás, rendszeres testgyakorlatok: ezek mind oly tényezők, amelyek közrehatnak arra, hogy a Naschitz-féle felsőbb leányiskolát és internátust minta-intézeté tegyék. Ezt az érdemét szívesen elismerik az intézet volt növendékei, kiknek száma ezrekre rug és a kik az ország legelőkelőbb társadalmi köreiből kerültek ki. Az intézet megalapítójának és még jelenleg is ifjú erélyvel működő igazgatójának, *Naschitz Saroltának* érdemudus tevékenysége felsőbb helyen is elismerést nyert, a mennyiben tanítónői működésének 40 évi évfordulója alkalmával Ő Felsője a koronás arany érdemkereszt adományozásával tüntette ki. Az intézet paedagogiai vezetését, melyben *Schwartzné Naschitz Eugénia* ritka szakértelemmel s erélyvel támogatja édesanyját, a leghazafiasabb és leghuma-

nusabb szellem hatja át; e mellett a növendékeknek bőséges alkalmuk van a modern nyelvek elsajátítására, valamint gondoskodva van arról is, hogy az irodalom és művészet iránti érzék és a finom társalgási modor apóltassék. E célra szolgálnak az iskolai ünnepélyek, házi haugversenyek, a nemzeti színház klasszikus előadásainak látogatása, az igazgatónők és tanárok vezetése alatt rendezett tanulmányi kirándulások stb. Szóval: ez intézetet, mely állami érvényességű bizonyítványokat ad, nyugodt lélekkel ajánlhatjuk a szülőknek.

TÖRVÉNYKEZES.

Két feleség, egy férj.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 25.

A népnél, az alsóbb rétegekben nagyon könnyen megy a házasságkötés. A férfi megismerkedik a nővel. Beszélget vele egy néhány-szor, meg is tetszik neki; elgondolja, hogy mily üdvös is az, ha nincs az ember egyedül, azzal nem sokat teketóriázik: megkéri a leányzó kezét, az rendesen nem vonakodik, elmennek a paphoz, hiszen nem lakik messzire, rendeznek egy tőlük telhető lakomát, aztán férj és feleség lesz belőlük.

De a mily gyorsan jön létre a házasság, oly könnyen fel is bontják azt. Összevesznek, elválnak, ki erre, ki arra megy s nem sokat törődnek azzal, hogy törvényesen szétváljanak. Később egészen feledésbe is megy elöttük az egész házasságuk, esetleg újra házasodnak és úgy aztán létrejön a kettős házasság.

Teljesen ugyanez a története *Szekesán Gábor* oláh-gyepesi születésű legénynek. Még 7 évvel ezelőtt eltávozott szülőföldjéről és az aradmegyei *Ottlakán* telepedett le. Itt megismerkedett *Tilbán Szavétával*, egy egyszerű munkásleánnyal. Az ismerkedést nemsokára jóbarátság követte. A legény végre gondolt egyet, megkérte a leány kezét, ki azt tőle nem is tagadta meg. Kitérőttek a munkahetet, aztán vásárnap eimentek a paphoz, ki összeadta őket.

A házasság azonban nem tartott sokáig, mert két nap múlva, azaz szerdán *Szekesán* elkergette a feleségét. Aztán ő is megunta az életet *Ottlakán*. Kapta magát és átvándorolt *Elekre*. Három évig élt itten szalmaözvegységben, midőn különféle okok miatt ismét tovább állt egy házzal; hazament szülőföldjére, *Oláh-Gyepesre*. Itt megismerkedett újból egy *Szavétával*, *Duma Szavétával*; nemsokára az ismerkedés után meg is esküdött vele a pap előtt és vele él mind e mai napig. Mivel azonban a másik felesége még életben van, *Szekesán* kettős házasság vétséget követett el.

Ezt az ügyet tárgyalta ma a nagyváradi törvényszék *Móré dr.* elnöklete alatt *Simay Gyula*, *Máthé György* szavazóbirák és *Gáthy Bálint* alügyész jelenlétében. A vádlott azt hozta fel második házasságának okául, hogy az ő tudomása szerint az új törvény életbelépésével a pap esketése érvényét elvesztette. A bíróság enyhítő körülményül véve a vádlott hiányos műveltségét, csak 14 napi fogházra ítélte el *Szekesán Gábort*. Az ítélet ellen azonban a vádlott és az ügyész is felebbezést jelentett be.

NAPIREND.

Augusztus 26. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Zefirin. — Protestáns naptár: Zefirin. — Izraetita naptár: Elul. Ros. Chodes. — Görög-keleti naptár (augusztus 13.): Maxim. — A nap két 4 óra 55 perczkor, nyugszik 6 óra 35 perczkor. — A hold két 6 óra 18 perczkor, nyugszik 6 óra 38 perczkor.

Augusztus 27. Hétfő. Róm. kath. naptár: Kal. József. — Protestáns naptár: Kal. József. — Görög-keleti naptár (augusztus 14.): Mikeás próféta. — A nap két 4 óra 56 perczkor, nyugszik 6 óra 34 perczkor. — A hold két 7 óra 19 perczkor, nyugszik 7 óra — perczkor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 763.0 milliméter, délután 2 órakor 761.6 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor $9^{\circ} + 20.1$, délután 2 órakor $9^{\circ} + 28.2$. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 4. délután 2 órakor D. 6. — Felhőzet reggel 7 órakor többnyire derült, délután 2 órakor borult, csepeg. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Meleg, helyenként csapadék.

Szabadságharosi emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület, I-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapiakon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap $11\frac{1}{2}$ — $12\frac{1}{2}$ óráig. Helyiség: Ereklje-múzeum helyisége melletti ülésterem.

Schreyer Harry hangszerkiállítás (Szabadságtér 21.) Nyitva naponta délelőtt 10—12 óráig, délután 3—7 óráig. Bemenet szabad.

Szeptember 12 - 13. Országos pinczergyűlés Aradon.

IDEGENEK ARADON.

— Augusztus 25. —

Fehér Kereszt szálloda. Kiss István kereskedő Budapest. — Dr. Kemény Gyula ügyvéd Temesvár. — Ungár Henrik utazó Budapest. — Klobucsár Viktor altábornagy Budapest. — Barthely István alezredes Budapest. — Komgaly Lajos utazó Budapest. — Wolfgang József utazó Bécs. — Horváth Mihály utazó Budapest. — Kurrer Ottó utazó Brün. — Holzwart Henrik utazó Bécs. — Löwenstein Mór utazó Grätz. — Blau Rezső utazó Budapest. — Blum Jenő kereskedő Szeged. — Wasserfogel Armin utazó Bécs. — Paur Emil gyógyszerész Budapest. — Deinner Vilmos kereskedő Győr. — Altmann Rezső utazó Bécs.

Vass Szálloda. Kotorán István bíró Debreczen. — Vörös Maria magánzónó Békés. — Schmilowicz N. utazó Bécs. — Glücz József kereskedő Budapest. — Tomits N. magánzó Czella. — Hugel Gottfried utazó Bécs. — Krager Gábor utazó Bécs. — Heves József mérnök Mezőhegyes. — Veig Mór utazó Bécs. — Németh Andor utazó Budapest. — Goldstein Mór utazó Budapest. — Nagy Imre utazó Budapest. — Klein Mór utazó Várad. — Vig Mór utazó Debreczen.

Aradi nyári szinkör.

Vasárnap, 1900. évi augusztus hó 26-án:

Délután $3\frac{1}{4}$ órakor, fél árkakkal:

AKROS

légtornászati mutatványai.

EZT KÖVETI:

A kuruczfurfang.

A népszínházi bizott.ág által 100 arannyal jutalmazott népszínmű 3 felvonásban, dalokkal és tánczzsal. Irta: Bokor József.

S Z E M É L Y E K:

Ozv. Becskyné Bácsné.	Tulokiné . . . Kalocsa R.
Ilona . . . Rédei Szidi.	Somfáné . . . Tolnayné.
Bögözy . . . Mezei Péter.	István . . . Czákó V.
Senki Tamás Hegyesst Gy.	Vöfely . . . Buda F.
Tetény Gábor Gáthi K.	Czinka Panna Angyal Ilka.
Bedő István . Fenyéri Mór.	Pál, barát . . Nyilassi M.
Bözsí, neje . . Felhő Rózi.	Bálint . . . Szadai F.
Katicza . . . Harmath J.	Futár . . . Hajnal D.
Futó, kurucz Erczkövy K.	Csatlós . . . Bánáthy B.

Közötte 3 és fél órakor.

Este $7\frac{1}{4}$ órakor, rendes árkakkal:

AKROS

légtornászati mutatványai.

EZT KÖVETI:

A búr háború.

Látványos életkép 3 felvonásban, dalokkal és tánczzsal. Irta: Feld Anrél és Zsoldos László. Zenéjét szerzette: Donáth Ede.

S Z E M É L Y E K:

Miller Frank Fenyéri Mór.	Hadnagy . . . Gonda I.
Hedvig . . . Angyal Ilka.	Starry . . . Hajnal D.
Hildegard . . Edey Szidi.	Laboda Győző Boda F.
Friedrich . . Erczkövy K.	Chunlard . . Szadai F.
Smith Harry Palágyi L.	Brelhilda . . . Szadai F.
Ellen, huga . . Harmath J.	Lili . . . Felhő Rózi.
Krüger, einök Bács Károly.	Hazai Manó . . Nyilassi M.
Cronje . . . Mezey Péter.	Igazgató . . . Hegyessi Fy.
Ferreira . . . Czákó V.	Amanda . . . Körösi Giza.
Dabassy . . . Gáthy K.	Lola . . . Parlágyi K.

Közötte 7 és fél órakor.

30,000 nyeresemény.
Utolsó főhuzás!
Huzás már szept. 12-től okt. 10-ig.

VI. OSZTÁLY-SORSJÁTEK

VI. osztályának huzása már
szept. 12-től okt. 10-ig

Főnyeresemény: 1.000,000 korona.

Kisorsoltnak még a következő nagyobb nyeresemények:

- 1 nyeresemény á 400,000 korona,
- 1 nyeresemény á 200,000 korona,
- 1 nyeresemény á 100,000 korona,
- 1 nyeresemény á 60,000 korona,
- 1 nyeresemény á 40,000 korona,
- 2 nyeresemény á 30,000 korona,
- 3 nyeresemény á 20,000 korona,
- 20 nyeresemény á 10,000 korona,
- 50 nyeresemény á 5,000 korona,
- 400 nyeresemény á 2,000 korona,
- 720 nyeresemény á 1,000 korona, stb.

A hatodik osztály nyereseményének összege:

9.550,000 korona.

VI-ik osztályú vételsorsjegyek árai:

- Egy $\frac{1}{1}$ 6. osztályú sorsjegy 160 kor. — fil.
- Egy $\frac{1}{2}$ 6. osztályú sorsjegy 80 kor. — fil.
- Egy $\frac{1}{4}$ 6. osztályú sorsjegy 40 kor. — fil.
- Egy $\frac{1}{8}$ 6. osztályú sorsjegy 20 kor. — fil.

Ajánlom a VI. osztályra az alant jegyzett számokat:

11973	8796	34631	98512
4/4-ben	8/8.	8/8.	4/4.
36070	12686	50758	76846
8/8-ban	4/4.	8/8.	1/2.
22589	37365	27141	93661
4/4.	8/8.	4/4.	8/8.
91773	41529	65103	37359
8/8.	8/8.	8/8.	8/8.
34641	4262	55805	92630
8/8.	8/8.	4/4.	8/8.
98514	65102	79869	99362
4/4.	8/8.	8/8.	4/4.

A felosztható darabokból negyed és nyolczad sorsjegyek egyenként kaphatók.

A hatodik osztályra való megújítás minden igény különbeni elvesztésének terhe alatt

1900. évi szeptember 5-ke előtt
eszközleendő

Megújítási árak a hatodik osztályra:

- Egy $\frac{1}{1}$ 6. osztályú sorsjegy 24 kor. — fil.
- Egy $\frac{1}{2}$ 6. osztályú sorsjegy 12 kor. — fil.
- Egy $\frac{1}{4}$ 6. osztályú sorsjegy 6 kor. — fil.
- Egy $\frac{1}{8}$ 6. osztályú sorsjegy 3 kor. — fil.

Főnyeresemény:

1.000,000 KORONA.

WALLFISCH ARMIN

bank- és váltó-üzlete Aradon.

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító hejye.

ALAPITTATOTT 1875. ÉVBEN.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.
Megyei és városi telefon: 129-ik szám.

Huzás már szept. 12-től okt. 10-ig.
Utolsó főhuzás!

30,000 nyeresemény.

Használt iskola-könyveknél
a bekötést ingyen adom.

Használt iskola-könyvek

minden iskola részére
erős, tartós kötésben,
és tiszta, kifogástalan állapotban
félárban kaphatók

KERPEL IZSÓ

könyvkereskedésében
ARADON, Andrassy-tér 20. szám, (Aréna-épület.)

Használt tankönyveket cserében vagy készpénzért negyedáron átveszek.
2520

Használt iskola-könyveknél
a bekötést ingyen adom.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, augusztus 25.

Délitőzsde. Buzakinál nagy, vételkedv mérsékelt. Kyugodt irányzat mellett 24.000 métermázsa került forgalomba, gyöngön meghatározott áron. Egyéb gabonamű forgalom nélkül, váltázatlan. Időjárás szép.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.65— 7.66
Buza 1901. áprilisra	8.03— 8.04
Rozs októberre	7.02— 7.03
Rozs 1901. áprilisra	—
Zab októberre	5.28— 5.30
Tengeri augusztusra	6.20—
Tengeri szeptemberre	6.09— 6.09
Tengeri 1901. májusra	4.85— 4.86
Repcze augusztusra	—

Zárul 4 órakor:

Buza októberre	7.60— 7.61
Buza 1901. áprilisra	7.99— 8.—
Rozs októberre	7.01— 7.02
Rozs 1901. áprilisra	7.33— 7.34
Zab októberre	5.29— 5.30
Tengeri augusztusra	6.20— 6.25
Tengeri szeptemberre	—
Tengeri 1901. májusra	4.85— 4.86
Repcze augusztusra	—

Zárul 4 órakor:

Osztrák hitelrészvény	658.75
Magyar hitelrészvény	679.—
Leszámitóbank részvény	451.50
Rima-Murányi vasmű részvény	511.50
Osztrák-magyar államvasuti részvény	649.25
Közuti vasut	545.—
Városi villamos vasut részvény	289.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. augusztus 25.

Magyar aranyjárdék $4\frac{0}{10}$	96.10
Magyar koronajárdék $4\frac{0}{10}$	90.60
Magyar arany $4\frac{1}{2}\%$	100.50
Magyar ezüst $4\frac{1}{2}\%$	99.60
Magyar keleti vasut	97.60
Magyar földtehermentesítési kötvény	90.60
Magyar italmegváltási kötvény	97.80
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyereséysorsjegy kölcsön	158.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	139.25
Osztrák papírjárdék	97.50
Osztrák járadék ezüst	97.—
Osztrák járadék arany	96.25
Koronajárdék	97.40
1860-iki államsorsjegyek	133.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1705.—
Magyar hitelbank részvény	679.—
Osztrák hitelintézet részvény	658.50
Osztrák-magyar államvasut	649.—
20 frankos arany (Napoleonador)	19.31
Német birodalmi márka	118.30
London	242.30
Paris	96.25

S z e s z ü z l e t.

— Augusztus 25. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter $\frac{1}{2}$ beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szárított moslék 11 korona métermázsanként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Augusztus 25. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 96 — 97 fillérig. Fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 95 — 96 fillérig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 96 — 98 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban — fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban — fillérig.

Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felül sulyban 96 — 97 fillérig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 95 — 96 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 95 — 96 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. Szokászerűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára $\frac{4}{100}$ vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.

Sertéslétszám. Augusztus 22-én volt készlet 39274 darab, augusztus 23-án főlhajtott 201 darab, augusztus 23-án elszállított 415 darab, augusztus 24-én maradt készletben 39080 darab. Üzlet: Változatlan.

Jó karban lévő,

használt iskola-könyvek

erős keménykötésben

fél árban kaphatók

INGUSZ I. és FIA

könyvkereskedésében

Arad, templom-utca.

CSARNOK.

Buzavirág kisasszony.

Irtá: Gottler Lajos.

(Vége.)

Nelli egy szót sem választott. A férfi folytatta:

— Ugy nincs senkijök rajtam kívül. Bizalommal kell, hogy legyen hozzám. Az a kis legény ott, (Jani már egy hatalmas darab vajjas kenyérral jött elibök) még az édes szüleit sem ismerte.

Nellinek olyan sajtóságos melegség szállott szívébe, a mint így hallotta beszélni a rettegett gyámat. Aztán leültek a nagy eperfa alá, mialatt Istvánlaky tovább beszélt az édes atyjáról, a ki neki jó barátja volt s az édes anyjáról.

A leány mohón hallgatta minden szavát. O is alig ősmerte a szüleit. Korán intézetbe került. — Nem otthon nevelkedett. — Édes anyja meghalt, a mikor Jani született. Apja pedig egy hó mulva követte a feleségét. Olga néni akkor került a házhoz látogatóba, mint távoli rokon. Aztán, hogy szükség volt valakire, a ki a gazdaságot kezelje és a házat vezesse, a gyám fölkérte rá, és ő ott is maradt végképen.

Hát hogy ott ültek ketten az eperfa alatt, egyszer csak előttük termett Olga néni, az érdekes özevegy. Halványkék batist ruha volt rajta fehér csipkével. Rősen be volt fűzve és puderezve. De azért elég jól festett, a mint mézédés mosolylyal fordult aztán a férfioz:

— No ez aztán kedves meglepetés, Istvánlaky! Remélem, velünk ebédel?

Nelli visszafójtott lélekzettel várta gyámja ajkairól a választ. És hogy az elfogadta az aszszony meghívását, szinte elborult neki az arcza.

En nem tudom, mi öröme telt volna benne, ha az ő szigoru gyámja kosarat ad Olga néninek?

A kis Jani ebben a perczben ott termelt mellettük. Nellike fölkapta öcscsét a földről és hevesen öszecsókolta kipirult két arczát.

(Oh, ez a szegény kis árva, a ki sem apját, sem anyját nem ismerte. — Ezután még jobban fogom szeretni. — Gondolta magában.)

II.

Istvánlaky ott maradt ebéden és vacsorán is. Olga néni rendkívül kedves volt a vendéghez. Csaknem kizárólag ő vitte a társalgást. Nellikét csak úgy emlegette Janival egyetemben, hogy „a gyerekek.”

Vacsora után, a mikor a kis legény már lefeküdt, Olga néni odaült a zongorához. Az ebédlőben félhomály volt, nem gyújtottak lámpát, s a néni olyan megindítóan tudta énekelni, mialatt kegyetlenül rázta a fejét, és kétségbeesetten forgatta a szeméit, hogy:

Meghalt, mert megtudott halni,
Mert igazán szeretett . . .

Istvánlaky a sarokban ült egy nagy karoszékekben. Nellike meg a nyitott ablaknál. Egy nagy eperfa integetett be hozzá. A lány letépett egy hűvös ágat s odaszoritotta égő arczához.

A vendég már régen elment, s a kastély lakói mindnyájan lefeküdték, de a lány szeméire nem jött álom. Nyitott szemmel forgolódott ágyában. . . Mindig fülében csengett az Olga néni éneke . . .

Meghalt, mert megtudott halni,
Mert igazán szeretett . . .

Aztán eszébe jutott, hogy az ő szigoru gyámja milyen meleg hangon mondott bucsút, a mikor távozott.

— Köszönöm ezt a kellemes napot. — És barátságosan megrázta az Olga néni kezét. Ő azonban kikerülte, hogy kezet fogjon vele.

Olga néni is sokáig ébren volt szobájában. A k. u. k. Major Fritz von Liebenstein levele pedig, a melyet ma reggel kapott Gráczból és a melyre azonnal kellett volna válaszolnia, ezuttal válasz nélkül maradt.

Pedig már évek óta leveleztek. És ez a mai levél igen fontos volt s annyi forró szeretmet és heves türelmetlenséget árukt el, a menyit csak kitelt egy nyugalmazott k. u. k. majorjótól, a ki a legszebb férfikorban volt és huszonkilencz csatában vett részt . . .

III.

Istvánlaky ezután gyakran ellátogatott a kastélyba. Az ő birtoka szomszédos volt az árvákéval. És olyankor, a mikor jött, Olga néni mindig hátartalanul ki volt öltözve . . .

Es óh! Nellike! . . . Mit irjak róla?! Buzavirágkisasszony egészen megkemolyodott egy idő óta. Kész nagy leány lett belőle. Már nem hentergett többé Janival a buzaföldön. Se a fára nem mászott többé madárfészkek után, mint azelőtt. Az alakja is előnyös változáson ment keresztül. Derékben megnyult s vállban megtelt. — Még a ruhái is megnöttek, és már nem ejtett szederpecsétet rajtok. Csak a szeméi maradtak meg a régi gyermekszemek. Mélységesen kékek és pajzánok . . . A szigoru gyám igen gavallérosan viselkedett hozzá, s egyre csináltatta neki a ruhákat. Különben ő is nagy változáson ment keresztül. A szakállát leborotváltatta, s pompás fekete bajuszt gondos ápolás alá vette. Legalább tíz évvel nézett ki fiatalabbnak, mint azelőtt. Különben sem volt több harminczöt évesnél.

Olga néni bizalmasan elbeszélte a tiszteltesnének, hogy:

— Az az ember egészen megfiatalodott, és több gondot fordít külséjére, mióta gyakrabban fordul meg minálunk. En nem tudom, mit akar?

(Es a k. u. k. Major von Liebenstein még mindig nem kapott választ a levelére.)

Hát úgy történt, hogy egy harmatos nyári reggelen, a mikor Nellike és Jani ott reggeliztek a szederával befutott lugasban, az ebédlő ablaka alatt, Istvánlaky csak betoppant hozzájuk.

Egészen korán volt még az idő. Olga néni sem számított látogatásra. Még nem volt kellően kireperálva, azért csak az ablakan át kiáltott ki:

— Oh! Istvánlaky! Ez aztán a kedves meglepetés! Remélem, velünk reggelizik? Mindjárt kint leszek én is, addig csak mulasson a gyerekekkel.

A férfi pedig leült a löczára a leány mellé.

Nellinek egészen szokatlan volt a helyzet. Ritkán történt, hogy a gyámjával együtt legyen, Olga néni nélkül. Feszélyezve is volt egy kicsit emiatt.

De azért megkínálta a vendéget.

— Parancsol egy csésze kávé?

A férfi elfogadta s jóízűen fogyasztotta el, mialatt Nelli jobb ügyre méltó buzgalommal, és néma csöndben, kent egy darab vaját a friss kenyérre Janinak.

— Mondja — és a férfi megtörölte a száját, az utolsó korty kávé után. — Mondja Nellike, már régen akartam magától kérdezni. Haragszik maga rám, hogy mindig olyan szóvalan a mikor együtt vagyunk?

A leány édes arczát könnyed pir futotta el.

— Oh dehogya! Gábor bátyám. Csak magamra haragszom, hogy olyan liba vagyok és nem tudok társalogni. De mindjárt itt lesz Olga néni.

— Olga nénr? Hm . . . A férfi levette a fekete szemüveget s oda hajlott a leányhoz. Aztán megfogta a kezét.

— Okvetlenül szükséges, hogy Olga néni mindjárt itt legyen?

A leány nem felelt.

— Nekem például nem hiányzik Olga néni.

— Jani, hagyj békét a czukortartónak.

— Ne bántsa Janit, Nellike, . . . No nézen a szemembe.

A leány fölte tekintetét a férfihoz.

(Oh! menyivel szebb így, hogy levette azt a csuf pápaszemet . . . Milyen gyönyörű, ragyogó fekete szeméi vannak.)

— A multkor arra kértem Nellike, hogy szólítson „Gábor bátyám“-nak. Mos meg arra akarom megkérni, hogy . . . hagyja el az egyik szót . . .

A leány elmosolyogta magát. Pajzansága felül kerekedett.

— Jó ezután csak bácsinak fogom szólítani.

— Nem úgy érttem. Ugyis olyan öreg embernek képzelem magamat, a mikor a bátyám szót halom magától . . . Szólítson egyszerűen Gábornak.

A férfi mohó, szenvedélyes vágygyal nézett a leány elpiruló arczába.

— Sohasem merném úgy szólítani.

— Oh én igen!

Jani, a ki egész szemtelenül figyelt a társalgásra, egy merész ugrással Istvánlaky térdön termett.

— Dáboj! Dáboj! — és vajaskenyeres kezével megölelte a férfi nyakát. Tekintet nélkül a fehér flanel-kabátra.

— Lásza. Tanulhat Janitól.

A gyermek — sajtóságos ösztön által hajtva — miután egyik kezével megölelte volt a férfi nyakát, a másik kezével a Nellike szöke fejét húzta oda egész közel az Istvánlakyhoz . . .

A férfi ajkaival csaknem érintette a leány fülét . . .

— No mondja, édes egyetlenem . . . Mondja: Gábor, szeretlek . . .

A leány ráborult a férfi széles kebelére . . .

Ugy voltak összelelkezve mind a hárman, a mikor Olga néni megjelent a lugos küszöbén.

— No de ilyet! . . .

Ugy állott ott, mint egy haragvó istennő. Aztán megemelte csipkés pongyolájának uszályát és méltóságteljesen libegett vissza a kastélyba.

Két bolondos tarka pille ott kergetőzött a lugas fölött . . .

IV.

Olga néni még aznap hosszú levelet írt Grácba Fritz von Liebenstein k. u. k. Majornak.

A levélben szó volt a kipróbált hűségről, a leküzdött akadályokról, az élet komoly mivoltáról, a tiszta, nyugodt, kiforrt érzelmekről s több efféléiről.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felé érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	8.48
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinig délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnái este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	8.08
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	6.45	Személyvonat reggel	8.53
Személyvonat d. u.	4.25	Vegyesvonat este	6.50
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borossébesről szv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borossébesig szv. du.	5.20	Személyvonat este	7.—

NYILTTÉR.*

Szálloda megnyitás.

Van szerencsém a helybeli és vidéki nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy a

„Nádor“-szállodát

egészen ujjonnan, a mai kor igényeinek megfelelően berendezve, **folyó hó 15-én** megnyitottam.

Midőn főtörekvésem leend az utazóközönségnek minden tekintetben becses megelégedését elnyerni, vagyok

kitünő tisztelettel:

Török Márton,

szállodatulajdonos.

2375

Borivíznek, kik a bort savanyvízzel kezezik, retik gyógyítani mindenképp.

MATTONI-FELE

GISSHÜBLER

legfőbb gyógyos

SÁVANYVÍZ

Jan h. tó. E víz közömbösíti a bor savat és az italnak kellemes, emésztő mellékhatást ad, annakül, hogy a t. fektetésen fentén.

ROHITSCH Elismert gyógyhely

SAUERBRUNN gyomor- és vesebetegségek, székrekedés, epohó, torok és gégehurut bántalmakban szándékosan.

GYÓGYFÜRDŐ.

Prospectusokkal szolgál az igazgatóság. Déli vasutállomás: Pölschach.

GYÓNYÓRÚ NYÁRI TARTOZKODÁSI HELY.

2374

Értesítés.

Tisztelettel ajánlom a nagyérdemű közönség és t. vendégeim szives figyelmébe

MÜTERMENBEN

a legnagyobb gonddal és izléssel készülő különféle fényképeimet

mint legkedvesebb alkalmi ajándékot, u. m. platin, brom, brom-platin, albumin, matt-és fényes cellodin stb. papirokon kis képtől egész életnagyságig. Olaj, aquarell- és pastell-festményeimet.

Utólérhetlen művészies nagyításokat és a kedvességéről elősmert gyermek pillanatfölvételeimet stb.

Üzletáthelyezés miatt mélyen leszállított árak:

1 életnagyságú nagyított mellkép **30** korona,
6 darab mignon-fénykép . . . . . **4** korona,
6 darab vizit-fénykép . . . . . **6** korona,

minden más nagyságnál az eddiginél sokkal előnyösebb árak.

Szives megrendeléseket mielőbb kérek.

Tisztelettel:

KLAPOK ALAJOS,
fényképész. Templom-utca, Minoritapalota. Bejárat a m. kir. posta mellett

MATTONI

280

ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

Gyógyhely: Budapest, (Budán.)

Idény április 15-től — október 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos: Dr. POLGÁR EMIL.

Egészséges fekvés. Jutányos árak. Jó vendéglő.

Villamos-vasút összeköttetés a fővárossal.

Pusztuljanak a muszkák!

svábok, poloskák, bolhák, legyek, szunyogok, stb., mert mindnyájan legnagyobb házi ellenségünket képezik.

Ajánljuk fenti férgek biztos kiirtására csalhatatlan hatású

dalmáciai rovarporainkat

(jobb mint bármi másféle,)

melyeket 30, 50, 80, filléres és 1 korona 50 filléres eredeti, s zárszállagokkal ellátott dobozokban árusítunk.

VOJTEK és WEISZ

gyógyáru és illatszerüzlete Aradon.

A legbiztosabb hatású **molypusztító** is nálunk kapható.

MARTINI SÖRCSARNOK UJ-ARAD.

Akár esik!

Akár szép!

ORPHEUM.

Ma és a következő napokon

Grossmann József
közkezdelt igazgató és komikus vezetése alatt áltó

„**IMPERIAL MULATÓ**“
5 férfi. társaság 6 hölgy.

nagy előadást

tart, eddig még nem látott műsorszámokkal.

Különösen figyelembe veendő szigoruan betartott családi műsor.

Naponta 2 új bohózat.

Kezdeté este 8 órakor. — Belépti-díj 1 korona.

Előadás után az éjjeli órákban csak a rendes csolnak-díj fizetendő.

Számos látogatásért esd

Az igazgatóság.

Tiszta italokról, kitünő konyháról és szolid kiszolgálásról gondoskodik

Martini Mátyás,
vendéglős.

Értesítés.

A „Wollák és Weszely“ aradi cég alólírott volt beltágjai barátságos megállapodás folytán ezen cég törlesztését és a társas viszony megszüntetését egyetértőleg elhatároztuk s ezt a körülményt a t. cz. közönség és üzletbarátaink becses tudomására hozzuk azzal, hogy a cég **cselekvő és szenvedő** állapotát alólírott ifj. Weszely Pál vette át.

Arad, 1900. aug. 24.

Wollák József,
Ifj. Weszely Pál.

2533

Ügyes lapkihordók

azonnal

felvétetnek

az

Aradi Közlöny

kiadóhivatalában.

Egy jó karban lévő

Zongora eladó,

Eötvös-utca 4. sz., földszint.

2537

ARADI KALAUZ.

Méltóságos báró Bohus István ur házában
Atzél Péter-utczában

a színház főbejáratával szemben van

Maresch Gyula

férfi-divat és díszműárak üzlete,

== ahol a legujabb párisi és egyéb ==

különlegességek

a legnagyobb választékban kaphatók.

Városi és megyei telefon 439.

WEINBERGER FERENCZ

arany, ezüst és ékszer műves.

Elsőrendű ékszer készítő és javító műhely.

ARAD, KÖZPONTI-SZÁLLODA.

Ajánlja dusan berendezett arany-, ezüst- és ékszer,
 valamint valódi

== GENFI ZSEBÓRA ==

nagy raktárát.

PÉNZT

és időt mindenki megtakaríthat, ki szükségletét nálunk fedezi, mert sok

1000

legjobb minőségű cikket olcsóbban, mint bárhol beszerezhet.

Mindenféle vásznak, Chiffon, kanavász, ruhasefir, batiszt,

== divat szövetek ==

barchetek, selyem kendők, zsebkendők, ágyterítők, szőnyegek, csipke és szövet függönyök, paplanok, szalmazsák, női, férfi és gyermek **ingek**, trico alsó-ing, és nadrág, gallér, kézelő, korzetták, alsó szoknyák, lábravalók, gyermek ruhák, kötők, kalapok, sapkák, keztyűk, harisnyák (**fégházi munka**), nyakcsokrok, nap és esőernyők, pénzes erszények, szivar tárczák, tollkések,

iskola táska

utazó bőröndök (koffer), **fésük (helyi ipar)**, fog, haj és ruha kefék, tajtékpipa és szipka, nadrágtartó, övek, szíjjak, illatszer, szappan, dísz-virág fátolyok, selyem, szalag csipkék, kötő- és himző pamut, czérna és gép-selyem, mindenféle bélés árak és szabó kellékek.

Szóval még számtalan itt elő nem sorolt cikkek, melyek a divat, kézmű és rövidáru szakmába vágnak.

olcsóbban mint bárhol

nagy választékban kapható; — továbbá

gyermek játékokban

nagy választék. — Becses látogatásért esd

Kilényi C. és Tsa

Arad, Andrassy-tér 20. szám,

== a „Kék golyóhoz.” ==

Assael H. és fia

— ékszer, —

ezüst és svájci zsebóra raktára

ARAD,

Atzél Péter-utca 1., a színházzal szemben.

Legjobb 95 kros keztyűk

— vannak —

Hoffmann Sándor

árúházában

a „Fecskéhez.”

Divatárú tárgyak

Kalapok, Czipők, Nyakkendők, Kézellők, Essőernyők; továbbá Gyermekek kocsik, Szallagok, Csipkék, Pamutok, Zsinórdíszek, még a készlet tart, juttányosan eladatnak

RUZSONYI ENDRE

divatüzletében

ARAD, Andrassy-tér, Hungaria kávéház mellett.

Alapított 1876.
 Városi és megyei telefon 312.

WEINBERGER JÁNOS

czipó áruháza

A „NAGY CSIZMÁHOZ”

ARADON.

Fióküzlet: Temevár. Jenő főherceg-u. 5.

Világhírű

Triumph-czipő

egyedüli elárúsító helye.

Hat kiállításon első díjjal kitüntetve.

KOHN JÓZSEF

épület és műbádogos
 csatornázás és vízvezeték házi berendező
ARAD.

Üzlet:

Andrassy-tér 13. Minorita ép.)

Telephon: 333.

Páris, 1883. állami ösztöndíjjal kitüntetve.

Műhely:

Batthyányi-u. 32. (Saját ház.)

Telephon: 321.

Ajánljuk háztartási és ipari célokra elsőrendű
darabos bükkfa faszenet
 25 kilós zsákokba csomagolva, ugyszinte uradalmak, lakatosok, gépészek és kovácsok részére
elsőrendű kovács-köszenet
 50 kilós zsákokban csomagolva,
a legjutányosabb számítás mellett.

Ugy a faszen, mint a köszén díjmentes használati készlettel eszközöljük.

Kneffel Károly és Fia

vaskereskedése Aradon.

Egy éves önkéntes urak b. figyelmébe!

Teljes egyenruházat és felszerelés leg-elegánsabban és legjutányosabban be-szereshető:

Schäffer Henrik-nél

Arad, Szabadság-tér 21. . . . Telefon 208.

Sandauer Samu

— czipész —

Arad, Salacz Gyula-utca, Habereger-ház.

Elvállal mindennemű

női és uri czipők

készítését és javítását.

Alapított 1878-ban.

KRIEGLER H.

műórás és ékszerész

ARADON, Andrassy-tér 20. szám.

(Aréna-épületben.)

Ajánlja legnagyobb választékú

óráit és ékszereit.

■ Nálam vásárolt és javított órákért három évi jótállás. ■

■ Nálam vásárolt és javított órákért három évi jótállás. ■

!!KELL mindenkinek KELL!!

Csipkék — Szallagok — Ruhadíszek — Kel-

lékek — Fátolyok — Keztyűk — Harisnyák

Nyakkendők — Miderek és Gyermeke ruhák

legolcsóbb árban kaphatók

KELL MANÓ-nál

ARAD, Andrassy-tér, Első Aradi Tkp. épületében.

== Veszek ==

zálogcédulákat!!!

tört aranyat, ezüstöt és ékszeres tárgyakat a legmagasabb árban.

Eladás legjutányosabb árban kedvező fizetési feltételek mellett is

DEUTSCH IZIDOR

órák, ékszerész Templom-utca, Minorita-palota

Szőnyegek.

DOMÁN SÁNDOR

Szabadság-tér 17.

ÁGYNEMŰ-GYÁR.

Eladó ingatlanok.

Az aradvárosi 5206. számú tjkvben felvett Bitto és Brünek dűllőkben fekvő 8 hold 870□-öl szántó földek, továbbá a Kuvin községi 809. számú tjkvben felvett Kisztur és Fu-

nác dűllőkben fekvő 8 hold 1598□-öl szántó földek, végre az uj-paulisi 551. sz. tjkvben felvett 3½ hold szőlőföld. az ahhoz tartozó kert, lak és prés-házzal együtt.

Az adásvételi feltételek Szalay Károly ügyvéd urnál. Arad, Fábán-utca 8. sz. alatt megtudhatók. 2530

NASCHITZ-intézet

Budapest, Andrassy-ut 34. szám.

8 osztályu

nyilv. felsőbb leányiskola ☆ nyilv. minta elemi iskola.

Államilag érvényes bizonyítványok, országos hírű internátus.

Kitoktatás minden felekezeti részére és szombatonként isz. istentisztelet.

Előjegyzések és beiratások naponta 2532

az igazgatóságnál: Budapest, Andrassy-ut 34.

≡ A brassói portland-czement-gyár ≡

ajánlja legkitünőbb

Portland-czementjét,

felelősség mellett, folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti állomáshoz szállítva, a

legolcsóbb árban. 1829

Aradon kapható: KARÁTSYNYI ANTAL urnál.

Magyarországon már szabadalmazott

praktikus találmány

külföldi szabadalmaztatásához

vagyonos társat

keresek. Komoly ajánlatokat „Praktikus találmány“ czimen a kiadóhivatalba kérek. Feltételeimet annak idején közlöm.

Eladó.

Aradon, a Kápolna-utczában

a tűzörségi laktanya mellett levő

bérház

a belső nagy udvarral és szép kerttel együtt

eladó.

Értekezhetni ugyanott a tulajdonosnőnél. 2378

Aradi ipar- és népbank.

Ékszer-zálogosztály.

Árverési hirdetmény.

1900. évi szeptember hó 4-én d. e. 9 órakor az aradi ipar- és népbank zálogosztályában a következő számú és 1900. évi június hó végéig lejárt ékszer-, arany- és ezüst-tárgyak alapszabályunk 72. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett fognak elárvereztetni u. m.:

17741 18250 18398 18529 18855 18925 19641 19689 19710
19771 19846 19855 486 490 528 696 1024 1026 1110 1113
1253 1294 1305 1306 1399 1476 1555 1679 1687 1694 1864
1944 1954 1957 2000 2001 2018 2039 2100 2151 2372 2428
2440 2549 2762 2902 3057 3075 3154 3156 3219 3258 3380
3439 3529 3559 3616 3647 3706 3760 3778 3795 3826 3887
3888 3891 3989 4110 4117 4201 4262 4362 4411 4420 4452
4483 4549 4701 4723 4885 4900 4969 4981 5018 5152 5164
5269 5284 5341 5358 5360 5362 5365 5367 5384 5489 5494
5568 5598 5646 5647 5648 5649 5770 5810 5813 5828 5884
6005 6030 6043 6052 6100 6140 6186 6220 6228 6253 6326
6366 6390 6394 6414 6443 6449 6450 6451 6459 6460 6474
6499 9522 6558 6568 6569 6674 6744 6749 6807 6834 6836
6902 6909 6954 6963 6970 6975 6999 7029 7040 7044 7045
7049 7055 7062 7065 7070 7075 7078 7086 7090 7095 7117
7119 7148 7152 7201 7203 7231 7242 7251 7258 7259 7264
7291 7295 7347 7376 7546 7583 7857 és 8334, mely árveréshez a venni szándékozók ezennel tisztelettel meghivatnak.
Arad, 1900. évi augusztus hó 8-án.

Az igazgatóság.

Orvosi intézet

nyitva reggel 6 órától este 7 óráig (kivéve d. e. 9—11-ig.)

A közönség rendelkezésére a következő gyógyeszközök állanak:

Villam-fény fürdő:

1. Rheuma, köszvény, ideggyulladások (ischias), oldal s arcfájdalmak, neuralgia, mell s hashártya izzadmányok. fémmérgezések, (higgyany, zink, ezüst, ólom).
  2. Vértaj (higgyany s jódura segítése), elhízottság, zsírosodott szív, fehérjés vesegyulladás, cukorbetegség.
  3. vérszegénység, idegkimerülés (neurasthenia), idegesség.
  4. Régi bőrbajok, scrophula, bőrfarkas (lupus) gyógyítására.
- A betegség szerint a fényfürdőt hidegviz-gyógymód, massage vagy bepakolás követi. Egyszeri használat 1 frt 25 kr., 15 jegy 15 frt.
- Beléző kamarák. (Inhalató) Gleichenberg, Ems mintára, acut és régi gége, tüdőhurtnál, valamint tüdőtagulatnál, asthmánál. Egyszeri használat 75 kr., 15 jegy 9 frt.**
- Hidegviz-gyógymód.** Egyszeri használat 60 kr., 15 jegy 7 frt.
- Svéd gymnastica** gyöngült izomzatú reconvalescensek erősítésére, szűk mellkasú, valamint szívbeteg gyermekek s felnőttek edzésére s munkaképessé tételére.
- Havi díj 10 lrtól teljebb az eset minősége szerint.
- Minden beteg saját orvosának utasítása, avagy az én tanácsom szerint részesül kezelésben. — Minden ténykedés személyes felügyeletem mellett fog történni. 2314

Dr. HECHT A.,

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.
Telefon szám 270.

„Stearoptinum“

(Olaj-sebtapasz)

Bámulatos gyorsan gyógyító olaj-sebtapasz, a mely egyetlen a maga nemében s egy régi család titka.

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

Biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: vágás, szúródás, égés, fagyás, mindenféle kelevény, a női emlők gyuladása és gyűlése, a titkos betegségek, kiütések stb.

== Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona. ==

2074

A hatásért kezeséget vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum“ laboratoriuma. — A pénz beküldésével vagy utánvétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában: Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88., II. 25.

Városi és megyei telefon szám: 394.

Városi és megyei telefon szám: 394.

Az Arad szab. kir. város védnöksége alatt álló

Schreyer ZENE-CONSERVATORIUMBAN

mint az országos magy. kir. Zeneakadémiára előkészítő iskolában (Arad, Szabadság-tér 21. sz.) a beiratások augusztus hó 27-től szeptember hó 15-ig minden napon d. e. 9—12-ig és d. u. 2—6-ig tartatnak.

Az intézet nagyszabású szervezete, a tanári kar magas és sokoldalú képzettsége, valamint a legalaposabb és legczélszerűbbnek bizonyult tanrendszer a Schreyer zene-conservatoriumnak az országos magy. kir. Zeneakadémia után az első helyet biztosítja.

Tanítatnak mint főtanzakok: zongora, hegedű, mélyhegedű, gordonka, gordon ezimbalom, orgona, minden fuvóhangszer és magánének. Mint mellék-tárgyak: zeneelmélet, összhangzattan, zeneszerzés, zenetörténet, aesthetika, magyar irodalom, karének, zongora üsszjáték, kamara zene, zenekar iskola és zene-módszertan, ugyanazon tanterv szerint, mint az országos zeneakadémián Budapesten.

TANÁRI KAR:

Schreyer Harry, zongora kiképzés, ének és módszertan.
 Unger Mór, hegedű, közép- és kiképző osztályok, karének, zenekariskola.
 Sperber Frigyes, hegedű, mélyhegedű, kam.-zene.
 Mütter Müller József, gordonka, zongora és kamarazene.

Odry Lehel, ének, hangképzés.
 Békéssy Ferencz, ének, elméleti tantárgyak.
 Schreyer Jakab } zongora és zong. üsszjáték.
 Szilágyi Gyula }
 Uresch B., fuvóhangszerek.
 Siebert Hermína, ének, hangképzés.

Mütter Müllerné Lengyel Erzsébet } zongora.
 Klein Sándorné }
 Bayer-Bettelheim Ida, felügyelő }
 Seywarth Irma, ezimbalom.
 Herczeg Róza } segédtanítónók.
 Hegyessy Gizella }

Tandij egy évre az alsó osztályban 50 frt, a felső osztályokban 60 frt, fuvóhangszerekre 10 frt, a mely összeg mindenkor előrefizetendő, kívánatra fél, negyedévi, sőt havi részletekben is.

Beiratások augusztus hó 27-től szeptember 10-ig d. e. 9—12-ig és d. u. 2—6-ig a Schreyer zene-conservatoriumban (Szabadság-tér 21. sz. a. Lengyel-féle ház) történnek. Beiratási díj 5 frt.

Az igazgatóság figyelmeztetni kívánja saját érdekében, hogy a múlt évi, mint az újonnan jelentkező növendékeket, hogy a beosztás alkalmasabb eszközölhetése végett beiratkozásra mielőbb jelentkezzenek.

Az igazgatóság:

2379

Schreyer Harry. Unger Mór. Mütter Müller József. Sperber Frigyes.

Rosenblüh H. és Társa

Arad, Szabadságtér és Forray-utcza sarkán.

Ujdonságaink

ruha kelme, flanel, kasan, fekete kelme és barchetokban már megérkeztek.

A közelő iskolai évadra különösen ajánljuk

fegyházban kötött gyermek harisnyáinkat,

valamint a legjobb minőségű

gyermek fehérneműinket,

melyekből nagy választékot tartunk.

Mintákkal készséggel szolgálunk.

Rosenblüh H. és Társa Arad,

Alapított 1840.

Szabadság-tér és Forray-utcza sarok.

Alapított 1840.

= Nyomatványokban =

ha **izlést** keres és **pontos időben** kíván hozzájutni és főleg súlyt fektet **jutányos árakra**, úgy tegyen megrendelést

az

Aradi nyomda részvénytársaságnál

melynek a szakipar legújabb vívmányai szerint új aranyozó és könyvkötészeti gépekkel berendezett

könyvkötészeti osztálya

könyv- és hangjegy bekötéseket olcsó árban vállal és különösen disz-munkák elkészítésében remekel.

Pontosság.

Diszkrét izlés.

Tartós munka.

**Mindamellett
olcsó árak!**

Szóval: teljes megelekedés, úgy hogy ismerőseinek is melegen ajánlhatja.

Alapítatói 1820-ban

A legalkalmasabb és legújanyosabb beszerzési forrás szőnyegnek, kőszőnyegnek, csipke- és szövetszőnyegnek, lépkörözeteknek nagyban és kicsinyben.

JOANNOVITS DOME

BUDAPEST, IV., Váci-utca 25. sz.

hírvetve gyári nagy raktára. Örökös választék persea és emyrna szőnyegekben.

Általános tudott dolog, hogy a csapás előrése, újkétesítésre és fentartására a legkiválóbb és legbiztosabb a Földes-féle

MARGIT-KRÉME

Ára: 2 kor., kis üvegy 1 kor., csapán 70 fillér, peder 1.20 kor.

Készítő: FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARADON.

Kapható minden gyógyszerárban.

SANTAL EGGER

specifikus értékű szer

mindazon esetekben, hol az orvosok Santal-olajat vagy Copavat ajánlanak. SANTAL EGGER az igen drága és tisztá keletindiai Santal olaj tartalma miatt igen hatásos az ifjúság bántalmánál, miért az orvosok is rendelik. Csak a törv. védett „Ugrisfaj” védjeggyel valódi.

Ára 3 korona - eredeti üvegenként. - Vidékre 3 korona 40 fillér előleges beutalása után bérmentve küldi a

„NÁDOR gyógyszerár”, Budapest, VI., Váci-körút 17.

SCHWARTZ-féle

Páratlan és nékülöhetetlen fogkréme

THYMOL

1 tubus 60 fillér. Mindenképp kapható.

KÖSZVÉNYÉS CSÚZ

egyedüli biztos gyógyszer a híres CSÚZ- és KÖSZVÉNY-ÉTER.

Néhányzari bedürzés után kigyógyít minden caus, köszvény, reumabántalmat, fejfájást, szurást, szuragatást, fogfájást stb. Egy üveg 2 kor., postán 3 kor. 80 fillér előzetes beutalása után bérmentve küldi az egyedüli készítő

STEINER MIHÁLY városi gyógyszerára TEMESVÁR, Szt.-György-tér 12.

Ezorszor kipróbált, a legtöbb betegágnál gyógyító házi gyógyszer a

Feller-féle **ELSA-FLUID**

Egy kisüveglet és mindenki állandóan fogja használni.

12 üveget 5 koronáért bérmentve küld az egyedüli készítő

FELLER V. JENŐ gyógyszerész STUBICA, Fő-utca (via Csáktorony.)

legfinomabb egészségi egyiptomi

TURUL SZIVARKA-HÜVELY

100 db 36 fill. 2000 db 7 kor. 5000 db 15 kor.

postán bérmentve küld

ENGEL LAJOS SZEGED.

Óvakodjunk értéktelen utazásuktól

Brady-féle **MARIACELLI GYOMORSEPEK**

200 év óta elismert kitűnő hatásuk, gyomorbajoknál, étvágytalanságnál, nehéz emésztés stb. ellen. Kis üveg 80, nagy üveg 1.40 fillér. - Kapható minden gyógyszerárban. - Központi eláruló: BRADY KÁROLY „Magyar Király” gyógyszerára Bécs, 1., Fleischmarkt 1., honnan 3 kis üveg 2.40 kor. vagy 2 nagy üveg 2.80 kor., bérmentve küldetik.

Orvosi ajánlott legrégibb háziszor a rossz emésztés összes következményei ellen.

Non szabadna hiányoznia egy háztartásban sem.

Csak akkor valódi, ha minden doboz fedelén a „PSERHOFER J.” név vértől írással látható.

PSERHOFER J. vértisztító labdasai.

KI AKAR LENNI?

egyjebes önkéntes

A ki az előirt iskolákat nem végezte, az is lehet egyjebes önkéntes. - A ki már sor alatt állott, elkésett. Születési év közlése. - Prospektust ingyen küld: LICHTBLAU ALBERT a katonai elők. tanf. igazg. Debreczenben. Tanbizaltság: addal Draugontz J. m. kir. honvéd ezredes ny. és Mayer A. os. és kir. őrnagy ny. Feljegyelt: a nm. val. Ma- és kősz. m. kir. minis. megbizásából a tank. kir. főigazgató.

Budapest legújabb látványossága a

BELGÁROSS KÁVÓHÁZ

IV., Kigyo-tér 2. (Klottli főhercegnő palotáján.)

Vidékre kálálási helye. - Irtó: STEUER SÁNDOR.

26 ÉV ÓTA

AZ ELISMERT LEGJOBB MAGVAK BESZERZÉSI FORRÁSA

MAUTHNER ÖDÖN

BUDAPEST

CS-ÉS KIR-UDV. SZÁLLÍTÓ MAGKERESKEDÉSE. ANDRÁSSY-UT 23. ÉS ROTTENBILLER-UTCA 33.

KÉPES ARJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

vidékiek kedvenc találkozó helye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglős előrangú éttermel.

Budapest, VI. Andrassy-ut 39.

Kitűnő magyar konyha. - Valódi tiszta borok és a világkírt „Fechorbräu” egyedüli kálálása.

Simon Pál jó hírneve

PÁRIS szállodája

Budapest, Váci-körút 25.

100 szoba i frudól feljebb kálálással együtt. Frudók, elegáns kálálás, étterem, sörszarok a házban. VU-lanos vasuti megállóból az összes pályaudvarok felé.

A legjobb órákat

legszokottabb és legújanyosabb ékezeket

RÉSZLETFIZETÉSRE

szigorúan szabott árakon szállítja Magyarország s minden előt és legújanyosabb úfale

BRAUSWETTER JÁNOS kronométer-órák SZEGEDEN.

Arjegyzték 2000 képpel ingyen és bérmentve.

WOLFF VIMOS

Pécs, Jókai-utca 10.

FRATELLI DEISINGER

küld

Fluméti vagy Triestből

3 kgr. Ceba kávé, válogatott. . . 18 kor. 60 fill.

Ceylon gyöngykávé. . . 17 . 18

olvámolva és bérmentve.

ARJEGYZÉK INGYEN.

GOLIÁT MALÁTA SÖR

Kiváló üdítő ital és gyógyzólokra is szolgál.

ALÁÍRÁK: Dr. Korányi és Dr. Kéthly egyetemi tanár orvok meg-bajoknál, vérzékenységű, emésztési zavarknál, gyengeségűknél stb.

Grátis megrendelés hely:

KÖBANYAI KIRÁLY-SÖRFŐZŐ, KÖBANYA.

BENZIN MOTOROK

LOKOMOBILOK és GÁZMOTOROK ipari és gazdasági ozélokra

OSERS és BAUER gyárából

a legjobb és legújanyosabbak a létező szerkezetek között.

Vezérlépszakosság és raktár: **DÉNES B.** Budapest, VI., Váci-körút 61.

Képes arjegyzték ingyen.

Continental Bodegas

Porter, Sherry, Malaga, Madeira, Sarsola, Chablis, Rajna- és Mosel-borok.

Kaphatók minden jók füzér- és csomagoló-kereskedésben, szőlők, kávéházaik és éttermekben.

SZABADALMAK ÉRTÉKESÍTŐ VALLALAT

BUDAPEST

MERZSÉBET KÖRÜTE

felvilágosítás díjtalanul.

Bár az külföldi szabadalmak kálálása, ártákesítés és finanszírozás. Védjegyek és mástrák lejtromozás.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

téli és nyári gyógyhely BUDAPESTEN.

Előrangú kőnes hővízét gyógy-fürdő, páratlan gőzfürdővel leg-modernaebb lezpfürdőkkel, pom-pa és aványvíz uszodákkal, kál-és kál-fürdőkkel, - 200 kőnyel-mes lakosokból. - Prospektus kálántra ingyen és bérmentve.

Oh jaj! Készség, rekedtség ellen gyors és kitűnő

eredménnyel használható az

EGGER-féle MELLPASZTILLÁK

Doboz 1 korona és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban és a fűraktárban: megfojt az az ál-komati köhögés.

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éggesz mellpasztilla szabadított meg.

Ha öszül a haja,

használd a kitűnő Zoltán-féle HAIR-REGENERÁTOR, mely nem fest, hanem a haj eredeti színét adja vissza. Üvege 2 korona, bérmentve 3 kor. 80 fillér. ZOLTÁN BÉLA udvari szállító gyógyszerárban Budapest, V., Nagykorona-utca 33. sz. Szabadág-tér saránál.

100.000 sorsjegy. 50.000 nyeremény. Minden második sorsjegy nyer.

A jelenkor legnagyobb nyerési esélyű sorsjátéka a sis. kir. szab.

OSZTÁLYSORSJÁTEK.

Megrendelések intézendők:

GAEDICKE A. BUDAPEST

IV., Kossuth Lajos-utca 17.

Havonta egy hurás. Tervezet ingyen és bérmentve. Ügyndők kérésre.

Dr. KOVÁCS J. egyet. orvos.

rendel. intézetében, Budapest, V. Váci körút 18.

Legújanyosabb és legbiztosabb gyógymód régi és súlyos betegségeknél. Eredményei fojtán álmúlisan terjed úgy a bel-mint a külföldön! Sikeres gyógyít számtalan oly esetben is, mikor a modern orvosi tudomány már le-számolt a beteg életével.

Hirdetéseket, reklámokat legolcsóbban közöllet az összes bel- és külföldi lapokban az

ÁLTALANOS TUDOSÍTÓ

Hirdetési osztálya (Budapest, VII., Erzsébet-körút 83.)

Tulajdonos: LEOPOLD GYULA szerkesztő.

Szakszereken, pontosan és teljesímeretesen eszközöletnek az összes megbízásokat. Kölségvetések ingyen.

61—1900.

Hirdetmény.

A kedvezményes boritaladó fizetésére igényt tartó szőlős gazdák ezennel felhivatnak, miszerint a házi fogyasztásra szánt bormennyiségüket az 1892. évi XV. t. cz.-re való hivatkozással f. évi szeptember hó 15-ig a fogyasztási adófelügyelő-égnél bejelentésük.

Arad, 1900. augusztus hó 17-én.

Varjassy Lajos,
tanácsnok.

Arad-Gája külv. alkapitányi hiv.-tól.

1472/1900. alk.

Hirdetmény.

Egy darab, 4 éves kancza, csillagos, sötét pej, hátsó ballába kaptás; és egy darab, 8 éves kancza, sötét pej, csillagos, a két hátsó lába kesely, a hátsó ballában A/79 bélyegű lovak bitang-ságban, itt felfogattak s ha jogos tulajdonosuk nem jelentkezik, folyó évi szeptember hó 5-én, d. u. 3. órakor nyilvános árverésen eladatni fog.

Arad-Gája, 1900. augusztus hó 22.

alkap. szabadságon

Moldován Ödön,
r.-tiszt.

Legjobb szabás!**ARADI CZIPÉSZEK**

TERMELŐ SZÖVETKEZETE

ARADON, TEMPLOM-UTCZA, MINORITA-PALOTA.

Egyedüli a maga nemében, csakis saját készítményű

női és férfi-czipőket,

gyermek- és leányka-topánkákat

komót- és más czipőneműeket tart raktáron vagy készit megrendelés után.

Nem gyári munka, de azért olcsóbb és jobb.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek. Házhoz tetszés szerinti időben választékot küldünk.

Löderer, m. kir. honvéd-százados féle rugganyos sarokkészülék, úgy női mint férfi czipőn alkalmazható, csakis nálunk kapható.

Külfönféle színű cremek és lakkok nagy raktára.

Feltűnő olcsó árak!

Csak saját készítményű áru!

Kitűnő minőségű anyagi

Arad sz. kir. város kapitányi hiv.
8820—1900.

Hirdetmény.

A hazai ipar fejlődése, de különösen a kisiparnak tervszerű átalakítása és általában az iparnak haladása és fejlesztésére a M. kir. Technologiai Iparmúzeum alakult, a keresk. minister ur ő nagyméltóságának főhatósága alatt Budapesten.

Czélja a múzeumnak iparosoknak, gyárosoknak, magánosoknak, hatóságoknak stb. a múzeum hatáskörébe vágó műszaki kérdésekben felvilágosítást adni, kisiparosoknak adandó gépek, szerszámok és műhelyfelszerelések beszerzését közvetíteni, azoknak egy-egy munkását a gépek kezelésére betanítani, részint a fővárosban, részint vidéken szakkiállításokat rendezni, szervezni az iparsegédék és tanoncok munkakiállítását, gyakorlati tanfolyamokat rendezni stb.

Ezen múzeum eszközeit, működési irányát, nem különben a tervbe vett tanulmányi utak és gyakorlati tanfolyamok leírását feltűntető bő és részletes ismertetést hivatalom iparügyi osztályában a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti.

Arad, 1900. július hó 31:

Sarlot,
főkapitány.

Fontos minden jó háziasszonynak!

Minták minden czikkből ingyen és bérmentve!

BRAUN N. A.

Minták minden czikkből ingyen és bérmentve!

Fontos az igen t. gazdaközönségnek.**Kizárólag****festék és fénymázak raktárai**

József főherceg-ut 12. szám. ARADON. Flók: Forray-utca 2/b. szám.

Helyi és megyei telefon 387.

Készpénzfizetéseknél 2% engedmény! olcsó árakból.

Legolcsóbb bevásárlási forrása: Csakis elsőrendű kül- és belföldi padló- és kocsifényező-mázaknak, ecsetek, bronzok, fedőlemezek, Carbolin, szines kátrány, kekkő, indiai hárs, stbnek. — Schramm Christóf-féle valódi borostyán padlófénymáz és Linoleum padlózománcz valódi „vaslovag” jeggyel egy doboz 90 kr. BRAUN N. A.-féle (amerikai) „Villámpadlózománcz” kizárólagos főraktára és szétküldési helye. — Ezen padozat és butor fénylakk 5 év óta van forgalomban és óriási kedveltségét annak elterjedése és keresettsége a legjobban igazolja. Főbb tulajdonságai: tükörfényessége és simasága, szagtalan és mosható, azonfelül rögtöni száradása és könnyű kezelési módja. — Mert bádogtartányokban van, felesleges festés előtt átüríteni. Szállítása veszélytelen és olcsó. — Egy teljes kilót tartalmazó doboz 90 kr. 3 színben kapható.

Vidékre díjtalan csomagolás!

18061/1900.

Hirdetmény.

Egyes állattulajdonosok a bécsi állatvásárookra a vemhesség igen előrehaladott szakában levő állatokat szállítottak, melyek ennél fogva közfogyasztásra alkalmatlanok voltak s Bécsben a vásárokról hatóságilag visszautasítottak.

A nagyméltóságú m. kir. földművelésügyi Miniszterium 48553 szám alatt kelt rendelete alapján figyelmeztetik a gazdaközönséget, hogy a vemhesség igen előrehaladott szakában levő állatoknak közfogyasztás czéljából valószállítástól tartózkodjanak.

A városi tanács.

2690—1900. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad szab. kir. város közönségénél egy 2200 korona fizetéssel és 440 korona lakbér illetménnyel javadalmazott fogalmazói állás üresedésbe jövén, felhivom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, s az 1883. évi L. t. cz. 3-ik szakaszában meghatározott minősítéssel bírnak, hogy pályázati kérvényüket hozzám a folyó évi szeptember hó 10-ig benyujtsák.

Salacz,
királyi tanácsos
polgármester.

2752—1900. pm.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy Magyarország ragadós száj és körömfájással nem fertőzött vármegyéből származó szarvasmarháknak és ezek nyers terményeinek Romániába való bevitele a romániai belépő állomásokon át ismét megengedett.

Salacz,
kir. tan. polgármester.

12254/1900. hh.

Hirdetmény.

F. évi augusztus hó 23-ikra és szeptember hó 7-ike közötti időben

lovassági hadgyakorlatok fognak tartatni, melyek Arad város határára is kifognak terjedni. Felhivom a mezőgazdasággal foglalkozó lakosság közül mindazokat kik a katonaság részéről mezei kárt szenvednek hogy azt, vagy azonnal a helyszínén a katonaság parancsnokánál vagy legkésőbbben 24 óra alatt bejelentésük és pedig a belvároshoz tartozó részen levők a belvárosi kapitány, a gáj külváros alkapitányi hivatalhoz tartozó részen levők a gáji alkapitányi hivatalnak hol a kár megtérítése iránt az intézkedés meg fog tétetni.

Arad, 1900. augusztus 21.

Sarlot,
főkapitány.

Nyilvános köszönet egy kiváló szépitőszertnek.

Nyilatkozat. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Az ön által feltalált **IBOLYA-CRÉME** kitünő hatása indított arra, hogy ez uton leghálásabb köszönetemet nyilvánítom. A jó készítményért fogadja örökös köszönetemet, mert egy pár nap alatt eltávolította az arczomon lévő összes szeplőimet és májfoltokat, egyuttal biztosított, hogy széles ismerős körömben ajánlani fogom.

Bécs, 1899. decz. 5. Kitünő tisztelettel Marsotzky Adél.

Szeplő, májfolt, bíbrós bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot bámulatos rövid idő alatt elmulaszt az egész világon elterjedt teljesen ártalmatlan szer a **Hajós-féle**

IBOLYA-CRÉME

ára: I tégely 50 kr. Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya puder fehér, rózsza és krém színben 60 kr.

Hajós-**IBOLYA-TEJ** (Eau de Violette de Hajós.) féle. Ezen hygienicus mosdóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, fehérilliom és rózsza színében tündöklő varázssos szint kölcsönöz. I üveg 50 kr.

Óvakodjunk értéktelen hamisításoktól!

Ibolya-crémem csinos gömbölyű kék dobozban van és törvényes védjeggyel van ellátva. Kapható a készítő és feltalálónál

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára és gyógyvegyészeti labororiumában

ARAD, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben.

8 arany, 19 ezüst érem, 30 díjaz- és elismerő okmány.

Rég bevált diätik. kozmet. szer (bedörzsölési) az emberi test idegei és izomjainak erősbbítéséhez.

Kwizda-fluid

a kígyó jegygyel

(Turista-fluid)

Turisták, kerékpárosok és lovaglók által sikerrel használtatott nagyobb utak után erősbbítésül.

Egy 1/4 palack ára Kor. 2.— Egy 1/2 palack ára Kor. 1.20.

Valódi csak a fenti védjeggyel és az összes gyógytárakban kapható. — Főraktár:

a „Kerületi gyógyszerárban“ Korneuburg, Bécs mellett.

Elnyomási jegy, címke és csomagolás törv. van védve.

Szépség és egészség.

Kinek van szeplője?

pattanás vagy bármi folt az arczán, használja a teljesen ártalmatlan **Rozsnyay-féle világhírű**

Serail-arczkenőcsöt,

mely az arczort rövid időn fehérré, tisztává és üdűvé teszi. Egy tégely ára 70 kr. Egy kis tégely ára 35 kr. **Serail-szappan** egy drb. 30 kr. **Serail-hőlgypor** egy doboz 70 kr. Kitünő és valódi **Egeszsappan** egy drb. 40 kr.

Étvágytalanság és gyomorgyengeség gyógyítására **szerezzék Karlabadba** helyett azt a célt: itthon is elérhetik **Rozsnyay M.**

PEPSINBORA

használatát által, mely az emésztést elősegíti és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

A t. cz. közönség szives figyelmébe ajánljuk, hogy mindezen készítményeink törvényesen bejegyzett védjeggyel vannak ellátva, mely az aradi szabadságszobrot ábrázolja.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógytárában **Arad, Szabadság-tér.**

Budapesten: **Török József** és **dr. Egger Leo** „Nádor“ gyógyszerárában, valamint minden magyarországi gyógyszerárban.

Váltóláz és hideglelés ellen

legbiztosabb és legkellemesebb szer, különösen gyermekeknek, kik a keserű chinint másképp bevenni nem tudják a **Rozsnyay M.-féle**

Chininczukorka és Chininesokoládé

melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók nagy gyűlése 1889-ben Flumben pálya díjjal koszoruzott. Értékelt hamisításoktól óvakodjunk. Mindenki csak a **ROZSNYAY M.-féle** pályakoszoruzott készítményt kérje és fogadja el, melynek minden egyes csomagoló papírján **Rozsnyay Mátyás** névalírása olvasható.

Idegesség, vérszegénység

és az ebből származó bajok ellen legbiztosabban hat **Rozsnyay**

Vasaschinabora,

mely saját természetű ménesi édes borral készítve, hatásában minden hasonló készítményt felülmul. Egy üveg ára 1 frt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 frt 6 kr.

Tisztességes Egyének

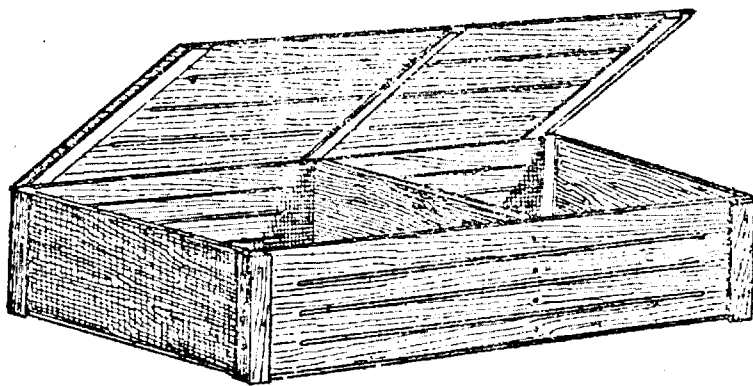
bármily foglalkozással 1866. óta fennálló cégem részére, eredeti sorsjegyek részletfizetés melletti törvényszerű eladása által, mellékjövdelemképpen is, könnyen havi 200—400 koronát kereshetnek. Ajánlatok **FUCHS H. váltóháza, Budapest, IV., Kecskeméti-utca I. szám** intézendők. 271

Munk H. és Fiai

gőzfűrész-, parkett-, láda- és hordógyára Maros-Szlatina, Arad-m.

Ajánlja **szőlő és egyéb gyümölcs, szárnyas, stb. szállítására**

legujabb szabadalmazott **farekeszeit,**

melyek sokkal előnyösebben használhatók mint kosarak. — Minden ládikához a szükséges **fagyapot ingyen!**

Képviselő Arad részére:

2191

SCHÄFFER HENRIK, ARAD.

Arad, Szabadság-tér 21. sz. — Telefon 208.

Gyümölcs és szőlő bor készítő gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

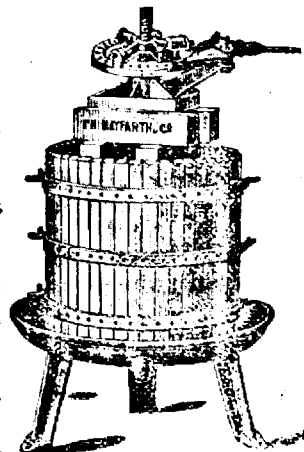
folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomerő szabályzóval.

A munka képesség **20% nagyobb** mint bármely más sajtónál.

Szőlő és gyümölcs zúzó

és **bogyó morzsolók.**

Teljesen felszerelt **szüretelő készülékek.**

Szőlő és gyümölcs őrlők, Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, **gyümölcs-vágó és hámozó gépek,** legujabb szerkezetű szabad. önműködő „**Syphonia**“ gyümölcs és **szőlővessző permetezők,** gyártatnak és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

MAYFARTH PH. és TÁRSA

cs. kir. kiz. szabad. gazdasági gépgyárak, vasöntöde és gőzhámor.

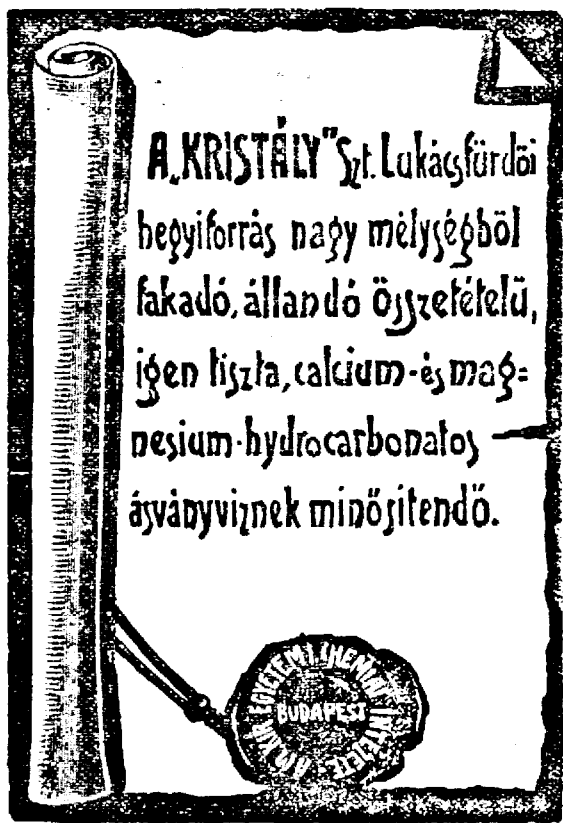
BÉCS, II. Taborstrasse 71.

2009

Kitüntetve **400 arany, ezüst és bronzéremmel.**

„Az országos mezőgazdasági egylet nagy aranyérme 1899. Szegeden.“

Árjegyzékek ingyen és bérmentve. — Képviselők és viszontárúsítók felvétetnek.

Városi raktár: Mocsár-utca 5.

Aradon: Dürr Kocsárd, Ring Zsigmond, Lázár Gyula, Ladányi László, Fejér Gyula, Rothstein Mór, Hoffmann József, Prolich István, Weisz Dávid, Singer és Schwarcz, Altmann Ede, ifj. Weisz Mór, Daimel Lajos, Éles Ármin, Éderer Károly, Herzog György, Krenn Ágoston, Karácsonyi Antal, Lázár Péter, Morvai Mór jól felszerelt fűszer-, csemege és ásványvízkereskedésben. 1442

A magy. kir. államvasutak Budapest jobbparti üzletvezetősége. 20030—I. szám.

Pályázati hirdetés.

A magyar kir. államvasutak alulírt üzletvezetősége nyilvános pályázat útján 3 évi időtartamra biztosítani óhajtja a vonalain alkalmazott azon hivatalnokok és hivatalnok gyakornokok részére szükséges egyenruhadarabok szállítását, kik a fennálló egyenruházati szabályzat értelmében szolgálat közben egyenruhát viselni tartoznak.

Az ezen hivatalnokok és hivatalnok gyakornokok által rendszerint viselendő egyenruha darabok a következők.

1. Nyári zubbony sötétkék kártolt fonalu (kammgarn) szövetből.
  2. Nyári zubbony sötétkék trikotból.
  3. Tavasz és őszi zubbony sötétkék vastag trikotból.
  4. Téli zubbony-sötétkék vastagabb trikotból.
  5. Nyári nadrág kékes szürke trikotból.
  6. Nyári nadrág gyapju színű kártolt fonalu (kammgarn) szövetből.
  7. Tavasz és őszi nadrág kékes szürke vastag trikotból.
  8. Téli nadrág kékes szürke vastagabb trikotból.
  9. Tavasz és őszi felöltő (csuklyával) sötétkék tüffelből.
  10. Téli felöltő (csuklyával) sötétkék palmersztomból.
  11. Sapka.
  12. Nyakravaló. a) Clothból. b) selyemből.
  13. Kesztyű.
  14. Karkötő.
- Szállító cég kötelezi magát a

jelen hirdetés tárgyát képező ruhadarabok elkészítéséhez az alulírt üzletvezetőség anyag és leltárbeszerzési osztályában levő és ott a rendes hivatalos órák alatt megtekinthető mintáknak teljesen megfelelő felső kelméket felhasználni, szigorúan kikötve, hogy a felső kelméknek okvetlenül — a bélés szövet és egyéb cikkeknek pedig — amennyiben hazánkban gyártatnak, — valamely hazai gyárból származottnak kell lenniök. A gyár honnan a felső kelmék és bélés szövetek beszereztek az ajánlatban feltétlenül megnevezendő, mert e nélkül az ajánlat figyelembe nem vétetik.

Az ajánlatban kiteendő, hogy a felfektetett felső kelme minták közül, melyik minta szerint fog szállítani.

A fentebb felsorolt ruhadarabok elkészítésére és szállítására vonatkozó egyéb részletes feltételek alulírt üzletvezetőségénél megszereshetők, mely feltételek aláírottan az egy koronás bélyeggel ellátott ajánlattal együtt következő felírat tal: „Ajánlat hivatalnoki egyenruha szállítása iránt” 1900. évi szeptember 4-én déli 12 óráig, alulírt üzletvezetőséghez benyújtandók — avagy posta útján ajánlva beküldendők, hová is bánatpénzkepen mely esetleg óvadék gyanánt is fog szolgálni 400 korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban 1900. évi szeptember 8-án déli 12 óráig beküldendő.

Az alulírt üzletvezetőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül tekintet nélkül az ajánlat egységárákra szabadon választhasson s, azok közül bármelyiket elfogadhassa.

Kelt, Budapesten, 1900. aug. 8.
M. kir. államv. Üzletvezetősége.

Zálogtárgyak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy

Ékszer-tárgyak

1900. évi szept. 12-én,

ingóságok

1900. évi szept. 13-án,

délelőtt 8 órakor a tekintetes város kapitányi hivatal egy tisztviselője jelenlétében üzlethelyiségemben Kossuth-utca 12. sz. azon

1900. június hóban lejárt

zálogtárgyak, melyek a mai napig sem meg nem hosszabbítottak, sem ki nem váltottak, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adatni.

Weisz Dávid.

505—1900. gsz.

Hirdetés.

A nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi miniszterium 5790/900. eln. sz. intézvénye nyomán közhírré tesszük, hogy a miniszterium kiadásában „Utmutatás a must és bor okszerű kezelésére” czimmel könyv jelent meg, a mely az okszerű pincze kezelésére vonatkozó hasznos ismereteket tartalmazza.

Ezen könyv a gazdasági, szőlészeti és borászati egyesületeknél, az állami vinczellár iskoláknál és a szőlészeti és borászati felügyelőknél negyven (40) filléért mindenki által megszerezhető.

A lelkészek és néptanítóknak ezen munka a földmívelésügyi miniszterium borászati osztályához intézendő kérelmére ingyen küldetik meg.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1900. évi augusztus hó 13-ik napján tartott üléséből.

Kiadta: **Vannay,**
aljegyző.

503—1900. gsz.

Hirdetés.

A városi állatállomány részére 500 métermázsa zab beszerzése rendeltetvén el, azokat, a kik a város közönsége részére zabot eladni óhajtanak, felhívjuk, hogy a karnarási hivatalban folyó évi augusztus hó 30-ig jelentkezzenek.

Arad sz. kir város gazdasági székének 1900. évi augusztus hó 13-ik napján tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
aljegyző.

105534—900. szám.

Pályázati hirdetés.

(Faszén szállítása iránt.)

A magy. kir. államvasutak igazgatósága 1900. évi január hó 1-től számítandólag egy, illetőleg három éven át évenként mintegy 22.000. q faszen szükségletét biztosítani óhajtván, eziránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok 1900. szeptember hó 7-éig beterjesztendők, a bánatpénzek pedig a megelőző napon déli 12 óráig beküldendők.

A pályázatra vonatkozó részletes feltételek, ugyintén az általános és különleges szállítási feltételek a magy. kir. államvasutak anyag és leltár beszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrassy-ut 73. II. em. 43. ajtó) valamint minden üzletvezetőségénél megtekinthetők, vagy a megállapított ár előzetes befizetése mellett a magy. kir. államvasutak budapesti nyomtárvány-tárnál posta útján is megrendelhetők megjegyezvén, hogy a különleges szállítási feltételek minden példányáért 15 kr. az általános feltételekért pedig 25 kr. fizetendő.

A feltételeknek posta útján való küldése esetén 10 kr. postaköltség is beküldendő.

Budapest, 1900. augusztus hóban.

Az igazgatóság.

A női szépség emelésére, tökéletesítésére a fenn-tartására a legkiválóbb, teljesen ártalmatlan, vegy-tiszta és zairmentes készítmény a . . . . .

Margit-Crème.

Rovid 140 alatt szüntet szeptől, májfoltot, pattanást, bőrtkát (mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is tőle bájos arczszínt kölcsönöz.

Hamisításoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamisítások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetés szöveg is az enyemnek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly készítményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a nméltóságú m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlatnak. Felősséget csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemiai intézet és központi vegykeresleti állomás vizsgálati bizonyítják, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy 1 frt, szappan 35 kr., puder 60 kr., arczviz 50 kr., fogszappan 50 krajozár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamisításoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak.

Kapható minden gyógyszertárban és illatszerekkereskedésben.

Elsőkölő költőid
Életbiztosító társaság
 keres képviselőt, ki személyesen üzletszerzéssel foglalkozik.
 Kifogástalan jellemű és kauczió-képes egyének ajánlatai „Skollid 1900” jelige alatt
Blockner J., 202
 hirdető irodájához
 Budapest, IV., sütő-utca 6. szám kéretnek.

Kész butor eladás.

Aki olcsón, szép és jó butort akar venni, használja fel a kedvező alkalmat s fáradjon el az
Arad, Kápolna-utca 6. sz.
 alatti asztalos-üzletembe, ahol teljes háló-, ebédlő- és iroda szobaberendezéseket és egyes butordarabokat nagy választékban készletben tartok és olyanokra megrendelést készséggel elfogadok.
 Tisztelettel
Varga József.

Megvételre ajánljuk
 gyengébb
I.-ső osztályu téglánkat
 ezrenkénti
22 koronáért.

Ezen legújabb osztályozásu gyártmányunkra felhívjuk a t. zsgyasztó közönség becses figyelmét azon megjegyzéssel, mi- ojerint utalványok ugy központi irodánkban, mint

LUSTIG A.

urnál (árúcsarnok) válthatók.
 Aradon, 1900. augusztus 14-én.
 Aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság.

Egy jó házból való
fiút
 fűszer- és vegyeske-
 reskedésében
tanulónak
 teljes ellátás mellett 2351
felveszek.
Bénger Manó
ARAD-VÁR.

Az aradi zenedében

folyó évi szeptember 4-én kezdetét veszi a 68-ik tanév és pedig a következő tanszakokkal: zongora, hegedű, gordonka, viola, czimbalom, klarinét, fuvola, magánének, mint fótanszakok, továbbá zeneelmélet, kamarazene és karének mint mellékantárgyak.
 Beiratási díj 10 korona, tandíj egész évre 50 korona.
 Felnőtt fiatal emberek este 7 és 9 óra közt oktatásban részesülhetnek.
 Beiratásokat már most elfogad **Krispin József,** az aradi zenede igazgatója.
 Arad, 1900. aug. 15. 2357

Magyar kir. államvasutak.
 Üzletvezetőség Arad.
 22488—1900. sz. I.
Pályázati hirdetés.
 A magyar kir. államvasutak szentesi állomásán levő pálya vendéglő bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdettetik.
 A bérlet 1900. évi november hó 1-vel kezdődik és tart ezen időponttól számított három éven át vagyis 1903. évi október hó 31-ig.
 A bérleti feltételek a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők vagy kívánatra postán megküldetnek, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmökben kötelezőknek elfogadják.
 Az egy koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a szentesi pályavendéglő bérletére” feliratu borítékba zárt ajánlatok lepecsételve 1900. évi szeptember hó 15. déli 12 óráig alulirott üzletvezetőség általános (I) osztályánál nyújtandók be.
 Bánatpénz fejében 100— azaz száz korona kézpénzben vagy állami letétekre alkalmas érték-papirokból legkésőbb f. évi szeptember hó 14 én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtő pénztáránál Aradon leteendő.
 Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el.
 Ezen feltételektől eltérő vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.
 Az ajánlatok közt a választás szabadon a bérösszegre való tekintet nélkül történik.
 Arad, 1900 évi augusztus 19-én.
 A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

Arad: Lázár Gyula, Központi szálloda.
Arad: Ladányi László, Árpád-tér.

TARTOS SZAGTALAN AZONNAL SZARAD
 Csak a valódi Christoph-lakk kéresek.
 Ezen gyártmány törvényesen védve van.
Christoph Lakk
 A LEGJOBB MAZALÓ ANYAG A PAULÓRA

lehetővé teszik, hogy a szobák a mázolás alatt is használhatóak, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok sajátja, elkerülte- tük. Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárgyval feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:
színezett szobapalló-fénymáz,
 sárgásbarnát és mahagontbarnát, mely akár csak az olajfesték fűdi be a pallót s egyúttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen befűd minden foltot, korábbi mázolást stb; van azután
fehér fénymáz (színezetlen)
 új pallókra és parketere, mely csupán fényt ad. Különösen parketere s olajfestékek már bemázolt egészen új pallókra való. Csak fényt ad, ennélfogva nem fűdi el a famoztást.
 Postacsomag, körülbelül 35 négyzetdmtr. (két közép-nagyságu szobára való) 5 frt 90 kr., vagy 9 1/2 márká.
 A közvetlen megrendelésnek minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Miniamazolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850. éve létező gyártmányt sokféle utánozók és hamisítók, s sokkal rosszabb, s gyakran a czélnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.
Christoph Ferencz,
 a valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,
Prága, K. Berlin.
 Arad: Lázár Gyula, Ladányi László.
 B.-Gyula: Fehér István. 1207
 Brád: Ábrahám István.

Valódi gyapju szövetek 1900. tavaszi és nyári idényre.

Egy vég 3.10 méter hosszú, teljes uralóanyag kábát, nadrág és mellényre	6.50 frt finom 7.50 frt finomabb 8.50 frt legfinomabb.
---	--

Egy vég fekete kangarn legfinomabb minőségű szalon öltönyre 10 frt. Továbbá felöltő, kabát és nadrág szövetek vannak raktáron, rendkívül olcsó árban. — Megrendelésnél elegendő a mérték, szín és ár megadása. Meg nem felelő árut becserelelünk, vagy a pénzt vissza adjuk.

Weisz Jakab és Társa • posztó gyári raktár
 Budapest, József-körút 81/a.

2849—1900 kh sz.
Hirdetés.
 A nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. minister úrnak VIII. 84995—1899. sz. a. kelt rendelete folytán ezennel közhiré teszem, hogy a nagymélt. keresk. minister ur a vendéglőkben korcsmákban és egyéb nyilvános helyeken a bor és sör kimérésére használt üveg-palaczkok s üveg poharaknak kizárólag korona bélyeggel hitelesítetten való kötelező használata tárgyában 1899. évi márczius hó 15-én 6528 sz. a. kelt magas rendeletének hatályát f. évi július hó 1-től kezdődőleg a pálinka, azaz az égetett szesz italok kimérésénél mérték-ként használt üveg palaczkok és üveg poharakra is kiterjesztette.
 Felhivom a pálinka, azaz az égetett szesz italok kiméréséi üzletek tulajdonosait, s üzletvezetőit, hogy a pálinka, illetve az égetett szesz italok kimérésénél mértékként használt üvegpalaczkokat s üveg poharakat a jelen hirdetés első megjelenésétől számított 15 nap alatt annál is inkább láttassék el mérték-hitelesítési korona bélyeggel mivel, a mennyiben a jelzett határidő lejártá után megtartandó vizsgálat alkalmával üzleteikben korona bélyeggel el nem látott üveg palaczkok vagy poharak találatnának azok elkobozása mellett, ellenök a büntető eljárás az 1879. évi XL. t. cz. 136. §-a alapján meg fog indítatni.
 A mennyiben pedig a vendéglők, korcsmárosok és egyéb bor és sör kimérésére szolgáló nyilvános helyek tulajdonosai az üzleteikben és mértékként használt üveg-palaczkokat üveg poharakat az 1899. évi július hó 1-én életbe lépett 6528—1899. sz. ki ü. ministeri rendeletnek megfelelően ezideig mérték-hitelesítési korona bélyeggel el nem láttatták volna, ezuttal is újból felhivom, hogy ezen rendeletnek fentebb említett idő alatt megfeleljenek, mivel ellen esetben, ha a záros határidő leteltével megtartandó vizsgálat alkalmával üzlethelyiségükben korona bélyeggel el nem látott üveg palaczkok vagy üveg poharak találatnának azok elkobozása mellett a büntető eljárás az idézett törvény 136. §-a alapján ellenök is meg fog indítatni.
 Arad szab. kir. város kapitányi hivatala 1900. július hó 24-én.
Sarlot,
 főkapitány.

NEUMANN.

**férfi-, fiu- és
gyermekruha telepe**
ARAD,

a Fehér Kereszt szálloda mellett.

SZABOTT ÁRAK!

Mérték szerinti megrendelések pontosan eszközöltetnek.

2381

ALAPITTATOTT 1870.

ALAPITTATOTT 1870.

HÖNIG ANTAL és FIAI egyedüli vászon gyári főraktára

Arad és vidéke részére **ARADON**

Wadowsky Gusztáv
árúházában.

Uj nagy küldemény érkezett
Hönig Antal és Fiai
morva schönbergi gyárából
legjobb és legolcsóbban elősmert
VÁSZON,
asztalnemű, kávésterítékek, törülközők
és zsebkendők; ugy

Schroll Benedek Fia
hirneves chifon-gyártmányai, melyeket
eredeti gyári áron ajánl

Wadowsky Gusztáv
árúháza Aradon.

Folytonos újdonságok
selyem-, divat-, mosó-kelmék, fehér és
színes divat-barchettek.

Dús választék csipke-, szövet- és Tunnis-függönyökben.
Futó-, pamlag- és szalon-szőnyegek,
ágy- és asztalterítők minden kivitelben.

Levarrott

paplan és matraczok,
melyeket legolcsóbb árban ajánl

Wadowsky Gusztáv
árúháza Aradon.

==== **Óriási raktár** ====
férfi-divat cikkekben
u. m.:

ing, gallér, kézelő, nyakken-
dők, kész alsó-nadrágok vagy
méret után készítettnek, fe-
hér és színes zsebkendők, ha-
risnyák és esernyők.

Valódi Jäger-alsóruhák, valamint
kiházásitási kelengyék dus raktára. Összeál-
lítva 150 frttól 3000 frtig; mind a legjobb
anyagból készülnek, melyeket ajánl

Wadowsky Gusztáv
árúháza Aradon.

Kinglinen csodavászon 1 vég 23 méter $\frac{4}{4}$ 6.50 frt. $\frac{5}{4}$ 7.50 „

1 vég pamutvászon 6 lepedőre 1 vég 14 mt. 155 cm. sz. 8.50 frt. 1 vég 14 mt. 168 cm. sz. 9.50 „

STERNM.A.

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos

női felöltők

árúháza

2386

Aradon, Andrásstér.